

PERFORMANS

HAYVANLIKTA

VET

VETERİNER HEKİM ADAYLARI MESLEKİ SORUNLARI NASIL DEĞERLENDİRİYOR ?

RÖPORTAJLAR

PET

● Fİ PETFOOD YÖNETİM KURULU BAŞKANI HİDAYET ŞİMŞEK:

"EKOSİSTEMİMİZİN TOHUMLARINI, DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDA FİLİZLENDİRMEK İÇİN HAZIRIZ"

● YENİÇAĞ ECZA GENEL MÜDÜRÜ MEHMET DÖKMECİ:

"ÖNCE SİZ KONUŞURSUNUZ, BİR YERDEN SONRA ÜRÜN KONUŞMAYA BAŞLAR. SİZ SUSARSINIZ".

● YUNİKO GENEL MÜDÜRÜ METİN AKMAN: "TÜRK PETFOOD ÜRETİCİLERİNİN DÜNYA PIYASALARINDAKİ REKABET GÜCÜNÜ ARTIRACAĞIZ"

KHVHD BAŞKANI ERKUT GÖREN: "SÜREKLİ EĞİTİM DEĞİŞMEYEN TEMAMIZDIR"

KANATLI

● VİMAR A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET TÜRKER:

"SES GETİRECEK YENİ SÜRPRİZLERİMİZ OLACAK"

● NETFARMA İLAÇ KURUCU ORTAĞI EMRAL CÖMERT: SEKTÖRDE İYİ BİR ALGIMIZ VE HAK EDİLMİŞ BİR KONUMUMUZ VAR!"

● ALPHA NUTRITION KURUCUSU ERKUT GÖKMEN:

"TÜRKİYEDE HAYVANLIK SEKTÖRÜNDE YOL GÖSTERİCİ BİR OYUNCU OLACAĞIZ!"

RUMINANT

● DR. CANBERK BALABAN: "BOEHRINGER INGELHEIM, 'KORUMA UZMANI' OLARAK VETERİNER HEKİMLERE ÇÖZÜMLER SUNUYOR".

● HIPRA GLOBAL TEKNİK MÜDÜRÜ DR. SANTIAGO CASADEMUNT GARRE: "SIĞIR İMMÜNİTESİ: İMMUNOLOJİ VE AŞI BİLİMİNE PRATİK BİR YAKLAŞIM".

● DOLLVETİN, YENİ ÜRÜNÜ 'DOĞAL BAĞIŞIKLIĞI AKTİVE EDİN' DİYOR.

● HAYVAN VE ET İTHALATININ 14 YILLIK SERÜVENİ

EVALON®

HIPRAMUNE® T

Damızlık ve Yumurtacı Tavuklar İçin
Koksidioza Karşı Canlı Zayıflatılmış Aşı

YAŞAM BOYU

HIPRALINK

Hipraspray®

* İstatistiksel Proses Kontrol, oosist geri dönüşümüne izin veren ortamda, aşılamadan sonra 50 hafta koruma sağlandığını göstermiştir. Bu süre uluslararası broiler damızlık üreticileri yönetim kılavuzuna göre damızlık bir tavuğun ortalama ömrüne denktir (Bech G. ve ark., 2015. Extended duration of immunity in a new live vaccine (EVALON®) for breeders and layers with the use of an adjuvanted solvent (HIPRAMUNE T®). 19th WVPA Congress. 158.).

HIPRA

İÇİNDEKİLER

PET

04 - 46

- 4 **Fİ PETFOOD GENEL MÜDÜRÜ HİDAYET ŞİMŞEK:** "EKOSİSTEMİZİN TOHUMLARINI DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDA FİLİZLENDİRMEK İÇİN HAZIRIZ".
- 8 2. ANADOLUM SEMPOZYUMU DÜZENLENDİ
- 12 MSD HAYVAN SAĞLIĞI, 2. ANADOLUM SEMPOZYUMUNDA
- 14 2. ANADOLUM SEMPOZYUMUNDA MOPSAN DERMATOLOJİ ÜRÜNLERİNİN SUNUMUNU YAPTI
- 16 **YENİÇAĞ ECZA GENEL MÜDÜRÜ MEHMET DÖKMECİ:** "ÖNCE SİZ KONUŞURSUNUZ, BİR YERDEN SONRA ÜRÜN KONUŞMAYA BAŞLAR, SİZ SUSARSINIZ".
- 23 VETERİNER PSIKIYATRI KİTABI YAYINLANDI
- 24 VETLAB ANKARADA HİZMETE AÇILDI
- 26 17. KHVHD ULUSLARARASI EĞİTİM KONGRESİNE YOĞUN İLGI
- 32 **KHVHD BAŞKANI ERKUT GÖREN** "ADI GİBİ MEZUNİYET SONRASI SÜREKLİ EĞİTİM, DEĞİŞMEYEN TEMAMIZDIR".
- 34 **YUNİKO GENEL MÜDÜRÜ METİN AKMAN:** "TÜRK PETFOOD ÜRETİCİLERİNİN DÜNYA PIYASALARINDAKİ REKABET GÜCÜNÜ ARTIRACAĞIZ".
- 36 FELINE INFECTIOUS PERITONİTİS / KEDİLERİN İNFEKSİYÖZ PERİTONİTİSİ (FIP)
- 42 III. ULUSLARARASI KEDI HEKİMLİĞİ DERNEĞİ KONGRESİ İSTANBULDA GERÇEKLEŞTİ

VET

47 - 52

- 46 VETERİNER HEKİM ADAYLARI, MESLEKİ SORUNLARI NASIL DEĞERLENDİRİYOR?

SU ÜRÜNLERİ

54 - 56

- 53 TÜRKİYEDE TİCARİ İSTİRİDYE YETİŞTİRİCİLİĞİNİN POTANSİYELİ

KANATLI

58 - 104

- 58 MSD: VERİM HIRSIZI ADENOVİRUS
- 64 MSD: KANATLI İNAKTİF AŞILARI
- 66 **VİMAR A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET TÜRKER:** SES GETİRECEK YENİ SÜRPRİZLERİMİZ OLACAK
- 76 **HİPRANIN, IN-OVO AŞILAR İÇİN GELİŞTİRDİĞİ YENİ KONSEPTİ "MIX TO WIN" 22. DÜNYA VETERİNER TAVUKÇULUK DERNEĞİ KONGRESİNDE TANITILDI**
- 78 **NETFARMA İLAÇIN KURUCULARINDAN VETERİNER HEKİM EMRAL CÖMERT:** "SEKTÖRDE İYİ BİR ALGİMİZ VE HAK EDİLMİŞ BİR KONUMUMUZ VAR"
- 82 **ALPHA NUTRITION KURUCUSU ERKUT GÖKMEN:** "TÜRKİYEDE HAYVANCILIK SEKTÖRÜNDE YOL GÖSTERİCİ BİR OYUNCU OLACAĞIZ".
- 88 BES-D BİR YÖNETİM KURULUNA NACI KAPLAN YENİDEN BAŞKAN SEÇİLDİ
- 90 EN BAŞARILI İHRACATÇILAR ÖDÜLENDİRİLDİ
- 98 HASTAVUK, ÜRETİCİLERİNİ ÖDÜLENDİRDİ
- 100 TÜYEKAD 14. GENEL KURULU YAPILDI

RUMİNANT

106 -128

- 106 **HİPRANIN PLATİN SPONSORU OLDUĞU 10. ULUSAL VE 4. ULUSLARARASI TÜRK VETERİNER JİNEKOLOJİ DERNEĞİ KONGRESİ YOĞUN KATILIM VE BAŞARIYLA GERÇEKLEŞTİRİLDİ**
- 110 **BOEHRINGER INGELHEİM TÜRKİYE RUMİNANT & AT İŞ BİRİMİ MÜDÜRÜ DR. CANBERK BALABAN:** "BOEHRINGER INGELHEİM KORUMA UZMANI OLARAK VETERİNER HEKİMLERE ÇÖZÜMLER SUNUYOR".
- 114 **PAMELA RUEGG İLE, İNEKLERDE MEME SAĞLIĞI ZİYARETLERİ**
- 118 **DOLLVET'İN YENİ ÜRÜNÜ "DOĞAL BAĞIŞIKLIĞI AKTİVE EDİN" DİYOR.**
- 122 **HAYVAN VE ET İTHALATININ 14 YILLIK SERÜVENİ**

Görünüşte harika tekliflerin cazibesine kapılmayın

Kelebekleri yakalayacağınıza söz veremeyiz ama 65 birim MetAMINO®'nun 100 birim MHA-FA'ya göre karşılaştırılabilir performansa* ulaşacağını garanti edebiliriz. MetAMINO®'ya geçerek tasarruf edin ve ek avantajlarından yararlanın.

Bilime güvenin. 65'e güvenin.

www.metamino.com

*Referanslar ve garanti teklifi için, lütfen bizimle iletişime geçin veya web sitemizi ziyaret edin.

Fi Petfood ile evcil hayvan mama üretimine başlayan Hasvet'in Yönetim Kurulu Başkanı Hidayet Şimşek:

“EKOSİSTEMİMİZİN TOHUMLARINI
DÜNYA'NIN DÖRT BİR YANINDA
FİLİZLENDİRMEK İÇİN HAZIRIZ.”

"Fi Petfood ile Hasvet ekosistem paketini tamamlayıp fiyongunu bağladık."

Maya Family'nin Kırklareli'ndeki tesisine yeni bir oluşum getirerek Fi Petfood'u kuran Hasvet Yönetim Kurulu Başkanı Veteriner Hekim Hidayet Şimşek, "Fi Petfood ile ekosistem paketimizi tamamlayıp fiyongunu bağladık. Dünya için önemli bir paket. Bu paket ile evcil hayvan mamasından veteriner ilaca, endüstriyel ekipmandan yazılıma, cerrahiden ortopediye kadar üretim yapıyoruz ve bu üretim gücü ile yurt dışına açılıyoruz. Dolayısıyla büyük bir pazar ve yeni bir yolculuk bizi bekliyor. Bu yolculuk sadece bir mama yolculuğu değil artık bir paket yolcuğudur." dedi.

27 yıl önce kurulan Hasvet'in ekosistem halkalarına 10 yıl önce Evet Yazılım, 8 yıl önce Safir Cerrahi, 2 yıl önce Vindino ve Pifarma İlaç, 1 yıl önce FDN İlaç, Hasvet Ratem ve Hasvet Bakü ve 2023 yılının Ağustos ayında da Fi Petfood evcil hayvan mama üretim tesisi dahil edildi.

Hasvet Yönetim Kurulu Başkanı Veteriner Hekim Hidayet Şimşek ile gerçekleştirdiğimiz röportajda şu ifadeleri kullandı:

"Fi Petfood ile Hasvet Ekosistemi'nin halkalarını tamamlamış bulunuyoruz. Hasvet, veteriner hekimlerin ihtiyacı olan her şeyi sunarken artık hayvan sahiplerinin de ihtiyacı olan kanallarda üretim yaparak hizmet vermeye başladı. Aslında Hasvet, veteriner kanaldaki ağını Fi Petfood ile genişleterek, hayvan sahiplerini de bu kanala ekleyip büyük bir paket oluşturdu. Zaten Hasvet Ekosistemi içerisinde; yazılımdan cerrahiye, ortopediden veteriner ilaç üretimine kadar bir yelpazemiz oluşmuştu.

Veteriner endüstriyel ekipman üretimimiz başlamıştı, ardından iki ilaç üretim tesisimiz devreye girdi. Her biri kendi içerisinde çok büyük

tesislerdir. Daha sonra Ratem kuruldu. Görüntüleme merkezimizde tanı ve eğitim hizmetleri verilmektedir.

Bu bahsettiğim alanların haricinde bizim eksgimiz sadece veteriner kliniklerindeki evcil hayvan besleme ürünleriydi. Bizim amacımız veteriner hekimlere öncelikle fayda sağlamak. Artık bizim besleme ürünlerine girme zamanımız gelmişti. Kendi ekosistemimizin halkası için kendi üretimimizi yapmak zorundaydık. Yollarımız burada Maya Family ile kesişti. Burası Türkiye'deki, hatta Avrupa'daki en son teknoloji standartları ile kurulmuş bir tesis. Formülasyonlarından işleyişine kadar bizim kontrolümüzde. Globalde de veteriner pazarına biz satacağız. Yurt dışında da güzel işler yapmayı hedefliyoruz.

VOLTRAN ETKİSİ

Fi Petfood ile artık paketimizi tamamlayıp fiyongunu bağladık. Bu paketi artık yurt dışında da bütün kliniklere bir tohum gibi eke eke ilerleyip filizlendirmeye hazırız. Bizim farkımız, birbirine entegre şekilde bir paket sunan başka bir firma

yok. Bu paket ile evcil hayvan mamasından veteriner ilaca, endüstriyel ekipmandan yazılıma, cerrahiden ortopediye kadar üretim yapıyoruz ve bu üretim gücü ile yurt dışına açılıyoruz. Dolayısıyla büyük bir pazar ve yeni bir yolculuk bizi bekliyor. Bu yolculuk sadece bir mama yolculuğu değil artık bir paket yolcuğu. Bu paketin içinde yer alan 5 ayrı konunun her biri aslında kendi içinde bir dev. Birbirleriyle aynı paket içerisinde voltran etkisi yaratıyorlar.

"Fayda sağladığımız kadar mutlu oluruz"

Çok güzel bir insan kaynağımız var aslında bu çok önemli. 340 kişiyiz. Artık bu süper insan kaynağıyla çok güzel işler yapacağız. Mama konusunda da fason üretim yaptırabiliydik ama biz üretimin içine dahil olmak istedik. Üretimin öncesinden hammadde aşamasına, üretim esnası ve üretim sonrasındaki tüm testlerimizi yapmak istedik.

Bir ambalajın üstüne kendi logomuzu koyduktan sonra oradaki tüm sorumluluklarımızın arkasınca olmalıyız. Ana hedefimiz al-sat değil; bir değer,

Hasvet Yönetim Kurulu Başkanı Hidayet Şimşek

bir marka yaratmak. Yaratığımız markanın da sürdürülebilirliğini sağlamak. Amacımız, üretmek ve başarmak. İnsanlara, ülkeye, evcil hayvanlara faydalı olmak ve onların konforunu artırmak. İnsanlığa ve hayvanlara faydalı işler yapabilmek. Biz ancak o zaman mutlu oluruz.

Evcil hayvan sahiplenme oranı giderek artıyor. Pandeminin de buna çok büyük etkisi oldu. Bu pazar gittikçe büyüyor, ruminantın pastası toplam pay içerisinde düşüşte ama pet sektörü çıkışta ve bu çıkış ciddi bir şekilde devam edecek. Türkiye'deki yükseliş henüz Dünya'ya göre daha istenilen yerde olmamasına karşın, pet sektörünün global oranlara göre yaklaşık 3 kat kadar daha büyüme potansiyeli var. Bu büyüme oranı diğer ülkelerden daha yüksek. Bu nedenle Türkiye çok dikkat çeken bir pazar olmakla beraber; her yıl %30 civarı büyümeden bahsediliyor. Dünya'da ise şu anda yüzde üçler konuşuluyor. Hasvet Ekosistemi paketi de dünya için önemli bir pakettir.

Fi Petfood

Avrupa'nın en yüksek standartlarını karşılayan son teknoloji üretim tesisimiz, ülkemizde veteriner hekimler tarafından yönetilen bir şirketin evcil hayvan mamaları üretimini gerçekleştirdiği

"Ana hedefimiz al-sat değil; bir değer, bir marka yaratmak."

ilk tesis olmasının yanısıra, mesleki profesyonellerin Ar-Ge çalışmalarına da olanak sağlayacaktır. Bir akademik kadromuz var. Bir Ar-Ge laboratuvarımız var. Yeni gelişmelere her zaman açık olacağız. Dolayısıyla ürün skalamıza yeni ürünler eklenecektir.

İlk Özel Veteriner Fakültesi

Veteriner Fakültesi'nde geleceğin veteriner hekimlerini yetiştirmek arzumuz devam ediyor. Amacımız, Türk veteriner hekimlerinin dünyada parmakla gösterilen veteriner hekimlere dönüşmesini sağlamak. Bu profil değişirse, sektör de komple değişecek demektir".

Dünyada ilk ve tek!

HASVET EKOSİSTEMİ

Medikal, Yazılım, Eğitim, Cerrahi Alet, İlaç, Mama, Endüstriyel Klinik Ekipmanlar, Sağlık Hizmetleri gibi tüm bileşenleri içinde barındıran sağlık ekosistemimizden aldığımız güç ile veteriner hekimlere benzersiz bir konfor alanı sunuyoruz.

vet safr

travmavet

VINDINO
VETERINARY INDUSTRIAL INNOVATION

Vet TALKS

FI PETFOOD

food innovation

HASVET RAYEM
Biyolojik Tarım ve İşlem Markası

hasvet Bakü

HASVET BAKU INTERNATIONAL
ANIMAL HOSPITAL

Pi FARMA
Pharmaceutical innovation

inosanté

FDN İLAC

KHVHD'nin organizasyonu ve Petline ana sponsorluğunda 2. Anadolu Sempozyumu düzenlendi

(KHVHD) Başkanı
Veteriner Hekim
Erkut Cören

KHVHD (Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği), Türkiye'de evcil hayvan veteriner hekimlerine yönelik sürekli eğitim toplantılarına geçen yıl Gaziantep'te başlatılan Anadolu Sempozyumları ile devam ediyor.

Sürekli Eğitim Kongrelerini Türkiye'de ilk başlatan KHVHD bu eğitimlerini 17 yıldır başarıyla yürüten 2024 Kongresine de hazırlanmaya başladı. İstanbul'da gerçekleştirilen büyük kongrelerin haricinde "Anadolu Sempozyumu" başlığı altında ilki geçen yılın yapılan 2. Anadolu Sempozyumu'da Gaziantep'te gerçekleştirildi.

Petline anasponsorluğunda ve Gaziantep Belediyesi'nin de destekleriyle gerçekleşen sempozyum için bölge veteriner hekimleri, bir çok kongrenin İstanbul veya Antalya'da yapılmasından dolayı katılamadıklarını bu nedenle Anadolu Sempozyumlarının Gaziantep'te yapılmasından dolayı mutlu olduklarını belirttiler. Sempozyuma 300 kadar bölge veteriner hekimi katıldı.

2. Anadolu Sempozyumunda:

Prof. Dr. Duygu Dalgin,

1. Oturumda, Veteriner Psikiyatride Temel Tedaviler / Geriatrik Metabolizma

2. Oturumda, Geriatrik Karaciğer ve Sindirim / Geriatrik Enfeksiyonlar

Prof. Dr. Murat Sarierler,

1. Oturumda, Radyografik Teknik ve Yorumlamaya Genel Bakış / Adım adım Toraks Radyografisi,

2. Oturumda, ise Akciğer Desenleri / Olgularla Toraks Rayografisi,

Dr. Ateş Barut,

1. Oturumda, Sadece Nörolojik Muayenienin Altın Kurallarına İhtiyacınız Var,

2. Oturumda ise, Büyük Sorunlara Basit Çözümler, Hayat Kurtaran Uygulamalar,

Prof. Dr. Bülent Ulutaş,

1. Oturumda, Kedilerde Alt Üriner Sistem Enfeksiyonlarına Klinik Yaklaşım,

2. Oturumda ise Problemden Çözüme Kaşıntı: Alerji mi? sunumlarını gerçekleştirdiler.

Sempozyumun ardından yeni açılan Gaziantep Doğal Yaşam Barınağında uygulamalı eğitimler de düzenlendi.

Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği (KHVHD), kurulduğu günden bugüne hayvan refahının artırılması ve veteriner hekimlerin geleceği şekillendirecek bir topluluk olması için çalışmalar yürütüyor. Dernek bu kapsamda hayata geçirdiği kongre ve eğitim programları ile kedi ve köpek hastalıklarının tanı ve tedavisine yönelik bilgilerini güncelleme olanağı sunarken veteriner hekimlerin bir araya gelerek yarattığı sinerji ile de hayvan refahının artırılması adına öncü çalışmalara imza atıyor.

1
AYDA 81 İLDE
1000 KLİNİKTEYİZ

Yoğun ilginiz için teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Murat Sarierler

Dr. Ateş Barut

Prof. Dr. Duygu Dalğın

KHVHD Bşk. Erkut Gören - Petline Cnl. Md. Hakan Kömürücü

Hasvet'e sponsorluk plaketini Vet. Hek. Buket Kalpakçı takdim etti.

Yeniçağ Eczahın sponsorluk plaketini Vet. Hek. Ömer Tuncer sundu.

Konu hakkında görüştüğümüz Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği (KHVHD) Başkanı **Veteriner Hekim Erkut Gören**, veteriner hekimlik mesleğinin ilerlemesi ve hayvanların sağlık ve refahının gelişmesine katkı sağlamak amacıyla bu tarz organizasyonları çok önemsediklerinin altını çizerek, "Dernek olarak en büyük önceliklerimizden bir tanesi meslektaşlarımızın bilgi birikimini artırarak sürekli gelişim odağında literatürdeki gelişmeleri yakından takip etmek. Bu sebeple Dernek olarak biz de eğitim faaliyetlerimize ve konusunun uzmanı değerli hocalarımızı meslektaşlarımız ile bir araya getirmeye ayrı bir önem veriyoruz. Sempozyum, veteriner hekimlerin temel ve uygulamalı çalışmaları ve bu konularda tedaviye yönelik bilgi paylaşımlarına olanak sağlayarak, hayvanların gelecekteki sağlığına önemli bir yatırım temsil ediyor. İstanbul dışındaki hekimlerimizin bu tarz organizasyonlara erişimi ne yazık ki daha kısıtlı oluyor. O yüzden Anadolu'da yapacağımız eğitim organizasyonları bizim için çok daha değerli," dedi. **Gören** ayrıca "Kongre ve sempozyum kavramlarını birbirinden ayırmak gerekiyor. Her ikisinin de temelinde güncel bilgileri ve gelişmeleri katılımcılarla buluşturabilme amacı olmakla birlikte sempozyumlar belirli bir konuda yoğunlaşırken, kongreler daha fazla konu yelpazesindeki zenginliğe sahiptirler ayrıca bilimsel ve organizasyon detayları çok daha kapsamlıdır" açıklamasını yaptı.

Sempozyum ana sponsoru olan **Petline Genel Müdürü Hakan Kömürücü** ise, "Anadolu'da böyle bir organizasyon yapmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Çünkü bu toplantılar büyük illerde yapılıyordu. Gaziantep bir sanayi şehri. Bir cazibe merkezi. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin bize sunmuş olduğu imkanlarını da kullanarak bu sempozyumu düzenlemek ve Veteriner Hekimlerimizin sürdürülebilir eğitimlerine katkı sağlamak bizi çok mutlu ediyor." dedi.

Gelişimin birinci şartı olan eğitim için bir arada olduklarını belirten **Gaziantep Veteriner Hekimler Odası Başkanı Meltem Peri** ise sempozyum ile ilgili düşüncelerini şöyle dile getirdi: "Veteriner hekimler için mesleki olarak evcil hayvanlarımıza daha iyi hizmet verebilmek için sağlık bakımından onların daha iyi şartlarda tedavi olabilmeleri için bir eğitim organizasyonu yapıyoruz. Evcil hayvanların tedavisi kendileri için önemli olduğu kadar halk sağlığı için de çok önem arz ediyor. Bu yüzden kendimizi geliştirmemiz daha iyi hizmet sunabilmemize olanak sağlıyor. Hekim arkadaşlarımıza faydalı olacağını düşünüyor, devamını da diliyorum".

MVM'nin sponsorluk plaketini KHVHD Bşk. Erkut Gören verdi.

Gaziantep Veteriner Hekimler Odası Başkanı Meltem Peri

VMP Tablet ve Cat Paste, Kuzey Pet güvencesiyle artık sizlerle!

MSD Hayvan Sağlığı Evcil Hayvan İş Birimi, sempozyumda 3 ay boyunca pire, kene ve kalp kurdu enfestasyonlarına karşı koruma; kulak uyuzu ve iç parazitlere karşı tek dozda tedavi sağlayan Bravecto® DuAct'i anlattı. MSD Evcil Hayvan Sağlığı Teknik Müdürü Oğuz Ayaz, Bravecto® DuAct hakkında bir sunum gerçekleştirirken şunları ifade etti:

Veteriner hekimler kedi sahiplerinin yanlış bilgileri ile mücadele ediyor

Veteriner hekimler, ne yazık ki hastalık ve parazitler kadar, hayvan sahiplerinin yanlış bilgileri ve algıları ile de mücadele etmek zorunda kalıyor. Bunlardan biri de kedi sahiplerinin hayvanlarının üzerinde pire olduğunu reddetmesidir. Kedim evden hiç dışarı çıkmıyor ve evimi sürekli temiz tutuyorum gibi haklı olduklarını düşündükleri gerekçeleri vardır. Oysa nerede olursanız olun kediniz dışarı çıkmıyor dahi olsa bulunduğu ortama pirenin gelmesi oldukça olasıdır. Uzun süreli bir korunma olmadığında birkaç pire ve yumurtası kısa zamanda bir pire istilasına dönüşebilir. Üç aylık kesintisiz ve tek

MSD Hayvan Sağlığı,

2. Anadolu Sempozyumu'nda

MSD Evcil Hayvan Sağlığı Teknik Müdürü Oğuz Ayaz;

"Veteriner hekimler, ne yazık ki hastalık ve parazitler kadar, hayvan sahiplerinin yanlış bilgileri ve algıları ile de mücadele etmek zorunda kalıyor".

MSD Hayvan Sağlığı, Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği (KHVHD)'nin ev sahipliğinde, kedi ve köpek hastalıklarında tanıdan tedaviye pek çok alanda bilgi paylaşımının gerçekleştirildiği 2. Anadolu Sempozyumu'na katıldı. Caziantep'te gerçekleştirilen sempozyuma Anadolu'nun farklı bölgelerinden pek çok veteriner hekim katılım sağladı.

dozluk koruma ile istilayı ortadan kaldırabilmek mümkün. Döngüyü kırabilmek adına uzun süre ve tekrar dozlama olmadan tek bir doz oldukça önemlidir. Aylık koruma ile parazitle mücadelenin sorumluluğunu önemli ölçüde kedi sahibine bırakmış olursunuz ki bir ay sonra hayvan sahibinin geleceğini asla garanti edemezsiniz.

Bravecto® DuAct ile tek dozda kesintisiz koruma mümkün

3 ay boyunca pire, kene ve kalp kurdu enfestasyonlarına karşı koruma sağlayan Bravecto® DuAct ayrıca kulak uyuzu ve iç parazitlerin tedavisinde de tek doz olarak uygulanıyor. Daha kolay uygulanabilir koruma ve tedavi protokolleri ile aylık koruma sağlayan ürünlere kıyasla yıllık korumada yüzde 62¹ artış sağlayan Bravecto® DuAct, parazitlere karşı kedilerin yanı sıra ailenin diğer bireylerini ve hanelerini de koruyor.

Fluralaner ve Moxidectin etken maddeli Bravecto® DuAct ile ilgili özetle şu özellikleri sıralayabiliriz: 2-3

- 3 aylık pire, kene ve kulak uyuzu koruması ve kontrolü
- İç parazit koruma ve tedavisinde geniş spektrumlu kesintisiz etki
- Daha fazla tedavi uyumu, daha fazla bağlılık ve mutluluk
- Stressiz kediler, stressiz hayvan sahipleri ve yüksek memnuniyet
- Yılda sadece 4 kez uygulama ile etkin maliyet kontrolü

Hayvan sahipleri de deneyimledikten sonra üç aylık korumayı ve Bravecto® DuAct'i tercih ediyor, yapılmış olan gözlemsel çalışmalara göre Bravecto® DuAct'in beğenilme oranı yüzde 94'ün üzerinde ve yeniden tercih edilme oranı yüzde 87¹. Her 4 kedi sahibinden 3'ü aylık

koruma sağlayan ürünlere dönüş yapmayacağını ifade ediyor⁵. Özetle söyleyebilirim ki; uzun süreli bir ürünle, veteriner hekimliğin iyi uygulamalarına daha iyi uyum sağlanır. Uzun süreli bir ürün, 3 aylık bir süre boyunca satın alınan daha az boşluğa ve daha fazla aylık koruma garantisine imkân veriyor. Evcil hayvan sahipleri de deneyimledikten sonra kolaylık sağladığı ve stresi azalttığı için Bravecto® DuAct'i tercih ediyor. Uzun süreli koruma sadece kedilere değil hanenin geri kalanına da daha etkili bir koruma sağlıyor.

¹ Brakke Consulting, The USA Flea Control and Heartworm Markets, 2018: 6-7

² Bravecto Plus Spot-on Solution Veterinary for Cats SPC approved by MoH, March 2022

³ Lavan R et al. Parasit Vectors, 2017; 10:2054

⁴ Lavan R, Open Veterinary Journal, (2021), Vol. 11(1): S0-S5

⁵ Lavan R, Armstrong R, Newbury H, Normile D, Hubinois C. Flea and tick treatment satisfaction, preference, and adherence reported by cat owners in the US, UK, or France who treated their cats with transdermal fluralaner. Open Vet J. 2021;11(3):458-467.

KHVHD Yönetim Kurulu Üyesi Akın Ziya Ünal, Oğuz Ayaz'a Sempozyuma katkılarını dolayı bir plaket takdim etti.

BRAVECTO®

DuAct

3 ÜÇ AY
KORUMA

Kediler için TEK DOZ damla ile 3 AY boyunca iç ve dış parazitlere karşı hızlı, kolay, kesintisiz koruma ve tedavi sağlar.*

- ✓ Kene
- ✓ Yuvarlak kurt
- ✓ Pire
- ✓ Kancalı kurt
- ✓ Kulak uyuzu
- ✓ Kalp kurdu
- ✓ Pire alerjik dermatit

FLURALANER
Uzun Süreli Dış Parazit Kontrolü

MOXIDECTIN
Geniş Spektrumlu Etki

Referans:

* Prospektüs bilgisi

* FOI Summary, Original New Animal Drug Application, Nada 141-518.

Bravecto® Plus Fluralaner And Moxidectin Topical Solution Cats, November 14, 2019

İNTERVET VETERİNER İLAÇLARI PAZ. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Esentepe Mah. Büyükdere Cad. Levent 199 Ofis Bloğu Kat:13 34394 Levent / İSTANBUL

Tel: +90 212 336 10 00 | Fax: +90 212 355 77 16 | e-Posta: evcilhayvan@merck.com

[f](#) MSD.Hayvan.Sagligi [i](#) msdhayvansagligi [in](#) msdhayvansagligi

Copyright © 2022 Merck & Co., Inc., Rahway, NJ, USA and its affiliates. All rights reserved.

 MSD
Hayvan Sağlığı

2. Anadolom Sempozyumu'nda MOPSAN dermatoloji ürünlerinin sunumunu yaptı

2. Anadolom Sempozyumu'nun sponsorlarından olan MOPSAN yöneticileri, sempozyum hakkında şu açıklamaları yaptılar:

"Ülkemizde depremde en çok etkilenen şehirlerden biri olan Gaziantep'te KHVHD tarafından düzenlenen II. Anadolom Sempozyumu'na katılabilmek ve destek olabilmek bizi son derece mutlu etti.

"Pet kategorisinin hızla büyüdüğü bu bölgeye dokunabilmek bizim için önemliydi..."

Sempozyumun konusunun "Dermatoloji" olması sebebiyle bizler de standımızda, tedavide doğru tanı ve erken teşhisin önemini vurgulayarak, ilgili ürün grubumuzu ön plana çıkardık. Veteriner hekimlere dermatoloji ürünlerimizi özel bir sunum ile anlattık. Bilhassa, her yönü ile eksiksiz hayvan sağlığı kurgumuzun önemli öğelerinden biri olan tanı-teşhis grubumuz altın standarda göre oranlanmış, yüksek doğruluk derecelendirilmesi ve 50 yıllık Virbac tecrübesini yansıtmaktadır.

Dermatoloji konularını ele alan, başarılı konuşmacıları, detaylı bilimsel içeriği ile mesleki ve akademik gelişime büyük katkı sağlayan bu organizasyonda yer almak bizim için çok önemliydi.

Performans Dergisi'nin bize sağlamış olduğu bu imkân vesilesiyle, biz de mesleğe büyük katkılarıyla bilinen Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği'ne ve düzenlemiş oldukları II. Anadolom Sempozyumu'na katılan tüm iş ortaklarımızla teşekkürü bir borç biliriz.

Standımızı ziyarete gelen katılımcılara, dermatoloji ürünlerini tanıtmaya ve detaylı anlatmaya şansını yakaladık. Ülkemizin birçok ilinden katılım sağlayan veteriner hekimlerin standımıza yoğun ilgi gösterdiği bu yılki sempozyumda, ülkemizdeki veteriner hekimlik anlayışının ve uluslararası platformlardaki saygınlığının geliştiğini görebilmek mutluluk vericiydi.

Oldukça verimli, başarılı ve profesyonel bir atmosferde gerçekleşen sempozyuma katılan yeni hekimleri görmek bizleri ayrıca mutlu etti. Ayrıca Gaziantep ve çevre illerden katılan veteriner hekim iş ortaklarımızla yüz yüze sohbet edip, bölgedeki koşullar ve mesleğin şu anki durumunu hakkında konuşabilmek bizim için kongrenin en önemli artışıydı".

KHVHD Yönetim Kurulu Üyesi Vet. Hek. Uğur Bazan, Mopsan'ın Sempozyuma katkılarında dolayı Murat Saka'ya bir plaket takdim etti.

Gelecekteki hareketlerinin temelleri bugün atılıyor

Eklem fonksiyonunu ve esnekliğini destekleyen **yumurta kabuğu zarı** içerir

Boswellia serrata

Krill Unu

Hyaluronik Asit

Astaksantin

7 gün kadar kısa bir sürede mobilitede iyileşmeler.

Eklem yapısını ve esnekliği desteklemek için sinerjik bileşenlerden oluşan benzersiz ve kapsamlı karışım.

Yükleme dozu olmadan, her köpeğin büyüklüğüne göre uyarlanmış, günde bir çiğneme tableti.

everyday
CARE

Yeniçağ Ecza Genel Müdürü Mehmet Dökmeci:

“Önce siz konuşursunuz,
bir yerden sonra ürün konuşmaya başlar.
Siz susarsınız”.

“İnovasyon ve bilim ile beraber meslektaşlarımıza yol açmaya çalışan bir firmayız”

Yeniçağ Ecza'nın kurucu ve Genel Müdürü Veteriner Hekim Mehmet Dökmeci ve Ar-Ge Danışmanı Prof. Dr. Duygu Dalğın ile gerçekleştirdiğimiz röportajda, Yeniçağ'daki gelişmeleri konuştuk. Mehmet Dökmeci bu süreci şöyle özetliyor “Bir yere kadar siz konuşursunuz ama bir yerden sonra ürün konuşmaya başlar. Siz susarsınız. Siz doğru mu söylüyorsunuz yanlış mı söylüyorsunuz orada anlaşılır. Gerçek ortaya çıkar, bu anlamda da hiçbir zaman mahcup olmadık. Çok güzel ilerliyoruz aynı zamanda da çok keyifliyiz. Sadece ticari bir şirket değil, inovasyon ve bilim ile beraber meslektaşlarımıza yol açmaya çalışan bir firmayız”.

1993 Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi mezunu olan Mehmet Dökmeci, 1994-2001 yılları arasında sektörümüzün duayenlerinden Prof. Dr. Cemal Nadi Aytuğ ile birlikte (Topkim) çalışarak hayvan sağlığı alanında deneyim kazanıyor. 2001 yılında ise Yeniçağ Ecza'yı kuruyor.

Yeniçağ Ecza, ilk kurulduğunda kanatlı, büyükbaş ürünlerinin de satıldığı bir ecza deposu kimliğinden 2006 yılından itibaren sınırlarak sadece pet sağlığı alanında uzman bir depo olma hüviyetine geçiyor. Önceleri dünyada bilinen ürünlerin ithalatı ile başlayan sürecin son üç yılından itibaren kendi ürünlerini geliştirmeye başlıyor.

Ar-Ge Çalışmaları “Buzdağının görünmeyen kısmı”

Samsun'da kurulan Ar-Ge firması ile değerli hocalarla birlikte çalışma neticesinde geliştirilen yeni formüller, üretimin temelinin oluşturuyor. Mehmet Dökmeci bu konuda “Sağlık olayına bilimsel gözle bakan, birlikte yaşadığımız bu canlıların hayat refahını artırmak amacıyla ne gerekirse yap felsefesine uygun, alanlarında branşlaşmış hocalarla da yardımlaşıyoruz. Araştırarak çok güzel ürünler geliştiriyorlar. Biz de bu son nihai ürünleri meslektaşlarımıza, değerli arkadaşlarımıza ulaştırıyoruz. Günün sonunda yurt içinde bilinen sevilen sayılan bir firmayız. Fakat biz bu misyonumuzun üzerine artık

bunların yurt dışında da tanınması için ihracat da yaparak hem ülkemize katkı sağlamak hem de yurt dışında bilinirliğimizi artırmak amacıyla faaliyetlerimize başladık. Bu minvalde devam edecek çalışmalarımız” diyerek artık hedefin uluslararası bir firma olma yolunda ilerlendiğine dikkat çekiyor. Dökmeci, “Ar-Ge, buzdağının görünmeyen kısmıdır. Burada çok ciddi çalışmalar ve emekler var. Bir ürünün geliştirilebilmesi uzun bir zaman ve maliyeti kapsıyor. Bu nedenlerle Ar-Ge'yi çok önemsiyoruz. Ar-Ge'nin onay verdiği formülleri bizler son nihai ürün haline getirip, veteriner hekim arkadaşlarımızla inancımızla güvenerek kullanabileceklerini gururla anlatabiliyoruz”.

Yeniçağ Ecza Deposu Genel Müdürü Mehmet Dökmeci

Prof. Dr. Duygu Dalğın ve Mehmet Dökmeci

İnovatif ürünlerle farklılık yaratmak

Mehmet Dökmeci, üretim konusundaki felsefelerini şu şekilde açıklıyor: "Piyasada var olan bir şeyi yinlemek yerine Yeniçağ ismindeki "yeni" ile meslektaşlarımızın bizi özdeşleştirmeleri, misyonumuz haline geldi. Bizler de bir ürün hazırlarken, meslektaşlarımızın elini nasıl zenginleştirebiliriz sorusuyla yola çıkıyoruz. Bu yolculuktaki maceramız şu anda kabul görüyor. Meslektaşlarımıza daha yeni neler verebiliriz, pet sağlığını nasıl geliştirebiliriz, nasıl güçlendirebiliriz diye bakıyor ve inovatif ürünlerle hizmet vermeye özen gösteriyoruz. İmaj her şeye değer diye düşünüyorum. Meslektaşlarımızın geri bildirimlerinde "Eğer Yeniçağ bir ürün geliştiriyorsa, güvenerek kullanabilirsiniz, bilimsel olarak arkası doludur, tamdır" diyorlar, böyle bir imaja sahip olabilmekten onur duyuyorum, bu imajımızı hiç bozmadan, zedelemeyen üzerine daha da katarak yolumuza devam edeceğiz".

Ne yaparsan yap, en iyisini yap

Prof. Dr. Duygu Dalğın, Ar-Ge çalışmalarına destek verirken, bu konuda neler yapıldığını soruyoruz. Prof. Dr. Duygu Dalğın konuşmasında "Bizler Ar-Ge çalışmalarına davet edildiğimizde söylenen "Ne yaparsan yap, en iyisini yap" sözü mottomuzu oluşturdu. Bir bilim insanı olarak ve yaşam haklarına aşırı saygılı biri olarak bu söz bizleri motive ederek mutlu etti. Bu motivasyonla bizler Ar-Ge ekibi olarak eşsiz ürünler geliştiriyoruz, bunlar Türkiye'de olmayan dünyada da

çok az olan ürünler. Zaten amaç benzer ürünleri jenerik yapıp ticaret yapmak değil. Mesela sitrüt taşlarına karşı geliştirdiğimiz solüsyon Türkiye'de ilk kez gerçekleştirildi. Dünyada beşeri alanda kullanılan bir iki ürün var. Cilaburu, milli bir anlamı da olan çok kıymetli bir bitki. Metabolikler en güçlü ve töröpatik olanlar, Kayseri bölgesinde yetişiyor. Dünya beşeri firmalar Türkiye'den bu bitkiyi ithal ederken burada veteriner alanda kullanılmıyordu. Her ürünümüzde olduğu gibi önce klinik çalışmalarını yaptık, makalemizi yayınladık ve ürünü geliştirdik. Üriner sistemde hem pasta hem de yıkama solüsyonu yaparak milli değerlerimize de sahip çıkmış olduk. Sadece taş kırmada değil anti efektif ve anti enflamatuvar etkileriyle idrar kesesindeki ağrıyı çok ciddi şekilde alıyor ve sistit olan kedilerde en büyük problem olan idrar tutma rahatsızlıklarında, gılaburuyu severek tüketiyor ve tükettikten sonra da idrar çıkışı rahatlıyor. Amacımız olan hızlı ve etkin tedaviyi sağlamış oluyoruz.

Veteriner sektörde hastalarımıza sunacağımız bir antioksidanımız hali hazırda yok, töröpatik etkinliği olan ve tedavimizi tamamlayan bir farmasötikten uzak kalınmıştı. Bu ürünümüzün de Ar-Ge çalışmalarını tamamlıyoruz. Kedi ve köpekler için c vitamini süper bir antioksidanı hayvan sağlığı sektörüne sunmak için son süreçlerimizi tamamlıyoruz. Ar-Ge deki eksemimizi tanımlarsam "Her yeni teknolojiler ile etkin, etkili ve hızlı tedavi üzerine çalışıyoruz" diyebilirim.

Yeniçağ ismindeki
"yeni" ile
meslektaşlarımızın
bizi özdeşleştirmeleri,
misyonumuz haline geldi.

[@yenicagveterinerecza](https://www.instagram.com/yenicagveterinerecza)

[f yenicagveterinerecza](https://www.facebook.com/yenicagveterinerecza)

www.yenicagecza.com.tr

[+90 \(232\) 329 75 58](tel:+902323297558)

info@yenicagecza.com.tr

[Ümit Mh 1411/4 Sk. C Blok No:17/B Bornova / İzmir](https://www.google.com/maps/place/Ümit+Mh+1411/4+Sk.+C+Blok+No:17/B+Bornova+Izmir)

Prof. Dr. Duygu Dalğın

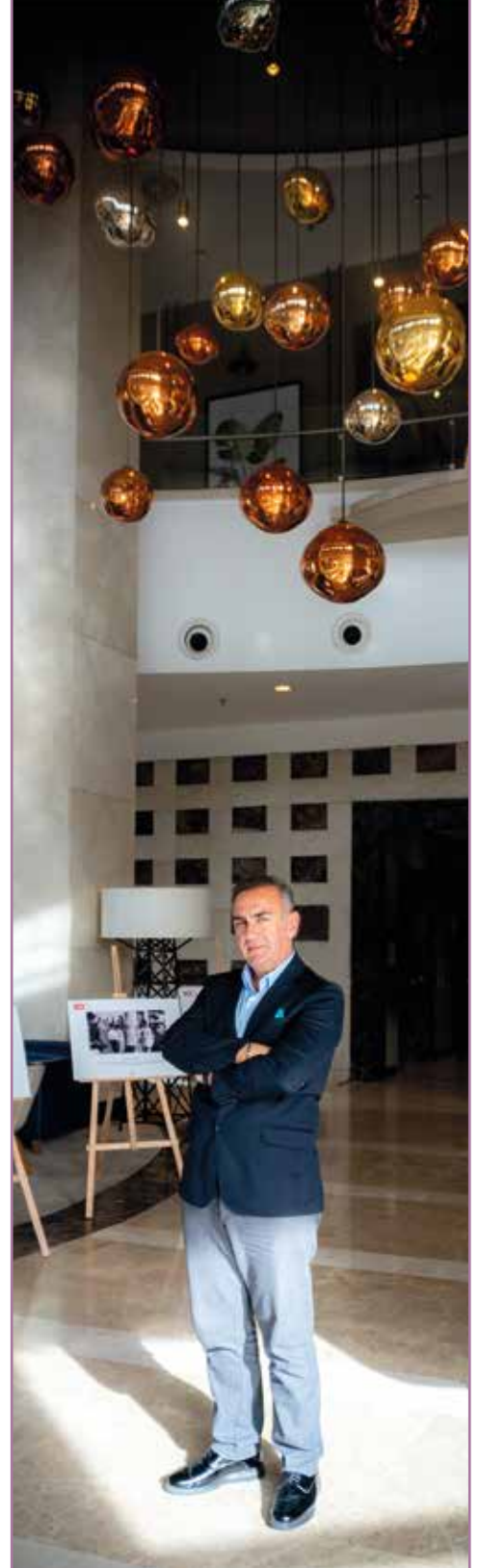
Üretim aşamalarını konuştuktan sonra, ruminant alanında çalışan bir çok veteriner hekimin pete yöneldiğini de hatırlatarak evcil hayvan sağlığı pazarındaki büyüme ve gelişmeleri soruyorum Mehmet Dökmeci'ye, şöyle yanıtıyor: "Pet pazarı büyüyor, daha da gelişecek. Hayvan sağlığı pazarındaki kanatlı ve büyükbaş pay oranına bakarsak toplam pay içinde %20'lere yaklaştığı belirtiliyor Türkiye'de. Dünyada ise bu oran %40 civarındadır. Bu nedenle Türkiye'de büyüme potansiyeli hala yüksek olarak bakılabilir. Bu oranlara mama pazarı dahil değildir, tabii ki eklendiğinde oran çok daha yüksek olacaktır.

İnsanlar aydınlandıkça, hayvanlara saygılı bir hayat yaşadıkça, evcil hayvan edinmeye başlıyorlar. Günümüz koşullarında daha da artacak bu gelişme. Ben tam burada şu bakış noktasını dikkat çekmek istiyorum, ne olursa olsun tüm meslektaşlarımız kendini geliştirmeli. Pet sahibi insanlar da araştırıyorlar, takip ediyorlar. Dolayısıyla bilimsel anlamda kendilerini dolduramazlarsa evcil hayvan sahipleri ile sorunlar yaşanabilir. Toplumda veteriner hekimlik mesleğinin yücelmesi için iyi bilgili olmamız lazım, çalışmamız lazım. Bu konularla ilgili aldıkları ürünleri, sattıkları ürünleri, güncel gelişmeleri takip etmeleri, devamlı kendilerini geliştirmeleri lazım. Meslek üstatlarıyla irtibatla olmalılar. Sağlık sektörü dediğimiz alan böyle bir şey, zaten her gün yeni şeyler çıkıyor ve ben biliyorum ile olmuyor. İnanmadıkları ürünleri kullanmamaları gerekiyor. Kurumsal, bilimsel ispat yapan firmalarla çalış-

malarını, hatta hesap sormaları gerekiyor. Bu ürünün arkasında kim var, ne şartlar altında üretiliyor, hammaddenin kalitesi ne, üretim prosesinin standartları neler gibi... Hekim arkadaşların üzerine düşen misyonları bu çünkü veteriner hekimlerin kendi duruşlarını koruması lazım. Bu inançla tüm veteriner hekim meslektaşlarıma söylemek istediğim tek şey kendilerini zor durumlara düşürmemeleridir.

Hesap sormak, hesap verebilir durumda olmak çok önemli

Prof. Dr. Duygu Dalğın bu konuda şunları ekliyor "Beşeri sektörde de benzer durumlar var. Artık aktarlardan da bitkisel ilaçlar alınıyor. Zannediliyor ki her bitkisel ürün son derece yararlıdır. Ama aslında durum öyle değil. Biz bile antioksidanları seçerken birini köpeğe verirken, birinden kedide imtina edebiliyoruz. Bunlar çok ince çalışmalar. Hesap sormak çok önemli, hesap verebilir durumda olmak da çok önemli. Çünkü bir ürün arz etmek demek, bir canlının sağlığı noktasında iddia sahibi olmak demek. Bu her iddianın altını doldurmakla olur. Senin hammadden nedir, raf ömrün gerçekten nedir, içinde gerçekten ne vardır. Bu analizleri sunabilecek bir noktada olmak lazım çünkü biz neticede bir cana hizmet ediyoruz. Bunun şakası yok. Dolayısıyla bu arz yoğunluğunun içinde seçici olmak mesleki bir sorumluluktur. Biz hesap sorulmasına açığız.

Biliyor muydunuz?

Otitis eksterna tedavisinin daha kolay bir yolu var!

Elanco™

Tek
doz

YENİ!

Tek doz ve uygulama kolaylığı

Anti-
bakteriyel
(Florfenikol)

Anti-
inflamatuar
(Mometazon furoat)

Anti-
fungal
(Terbinafin hidroklorür)

NEPTRA™

Neptra™ köpekler için kulak içi damla çözeltisi. **BİLEŞİMİ:** Her 1 ml (flüp) berrak, renksiz ila san hafif viskoz çözelti, 16,7 mg florfenikol, 16,7 mg terbinafin hidroklorür (14,9 mg terbinafin'e eşdeğer) ve 2,2 mg mometazon furoat içerir. **KULLANIM SAHASI / ENDİKASYONLAR:** Köpeklerde akut otitis eksterna veya florfenikole duyarlı bakteri suşlarının (*Staphylococcus pseudintermedius*) ve terbinafine duyarlı mantarların (*Malassezia pachydermatis*) karma enfeksiyonlarının neden olduğu tekrarlayan otitisin akut formlarının tedavisinde endikedir. **SATIŞ YERİ VE ŞARTLARI:** Veteriner hekim reçetesi ile eczanelerde, veteriner hekim muayenehane, poliklinik ve hayvan hastanelerinde sadece Veteriner Hekimlere satılır (VHR-VH). **PAZARLAMA İZİN SAHİBİNİN ADI VE ADRESİ:** Elanco Hayvan Sağlık Ltd. Şti. Barbaros Mah., Kardelen Sk. Palladium Tower Apt. No:2/41 Ataşehir-İstanbul Tel: 0216 687 03 37

2024'de yeni bir üretim tesisi

Mehmet Dökmeci, üretimlerinizi nerede gerçekleştiriyorsunuz sorumuza "Ar-Ge sonrası firmamızdan çıkan çalışmalarını biz fason olarak yine hocalarımızın da onayından geçen yerlerde ürettiyoruz ama üretim öncesinde ve sonrasında takip etme kaydı şartıyla. Fakat şu andaki büyüme trendimize göre fason çalıştığımız yerler şu an ihtiyacımızı karşılayamıyorlar. Bu nedenle, 2024'de Bornova- İzmir'de kendi ürünlerimizi yapmak üzere, kendi tesisimizi kurmayı planlıyoruz" diyerek yeni bir tesis müjdesi veriyor.

Bu bir şifa yolculuğu

Prof. Dr. Duygu Dalğın, röportajın sonunda yaptığı değerlendirme ile şunları söylüyor "Biz hücre kültüründen sonra ürünleri kendimize uyguluyoruz. İn vitro'dan sonra hayvan çalışmaları olur, bizde ise insan çalışmaları sonra klinik çalışmaları oluyor. Gerçekten bu da verdiğin değerle ilgili bir şey. Ağzı ve dili olmayan canlılarımızın acısına verdiğin değerle ilgili bir şey. Bu bir şifa yolculuğu".

VETERİNER PSİKİYATRİ KİTABI YAYINLANDI

Veteriner Psikiyatri kitabı; Prof. Dr. Duygu Dalğın, Prof. Dr. Yücel Meral, Araş. Gör. Başar Ulaş Sayılkan, Vet. Hek. Umur Burak Ağan (Doktora öğrencisi), Vet. Hek. Seba Raouf'dan (Doktora öğrencisi) oluşan bir ekip tarafından hazırlandı.

17. KHVHD Sürekli Eğitim Kongresi'nde tanıtımı yapılan Veteriner Psikiyatri kitabı, kısa bir önce yayınlandı ve Veteriner Hekimlere satışı başladı. Prof. Dr. Duygu Dalğın, veteriner psikiyatri alanında dünyada yayınlanan üçüncü kitap olduğunu belirterek görüşlerini şu şekilde açıkladı:

"Biz sağlığı sadece somatik, yani organ sağlığı olarak tanımlıyoruz. Oysa Dünya Sağlık Örgütü (WHO) sağlığı sadece hastalığın olmaması değil, zihinsel yani mental ve sosyal ve fiziksel olarak iyi olma hali diye tanımlıyor. Yani bir canlı iyi olması için bu üç componentin olması lazım. Biz veteriner fakültelerinde yıllarca bunu görmezden geldik ama araştırmalar gösteriyor ki terk edilmelerinin büyük çoğunluğu davranış bozukluklarına bağlı olmakta. Bu hastalıkların temelinde aslında yoğun kaygılarla davranış problemleri var. Bugüne kadar davranış problemi denildi ama davranış aslında fizyolojik bir süreçtir. Yani içsel veya dışsal uyaranlara karşı metabolik ve mental cevapları içeren bir süreç.

Psikiyatri kelimesi, veteriner alanda hayvanlar için çok iddialı bulundu ve kullanılmadı. Sonrasında, kedi ve köpeklerde bilişsel özellikler ve yetenekler bilimsel olarak aydınlanınca, psikiyatri kelimesi kullanılma gerekliliği ortaya çıktı. Psikiyatri; diğer bir deyişle nöropsikiyatrik dinamikler, böbrek hastalığı, kalp hastalığı ne kadar önemliyse, metabolik sağlık hali için o kadar ağırlık taşıyor. Dünyada veteriner psikiyatri terimi henüz çok yeni kullanılmaya başlandı. Üç sene önce ilk kez Dünyada Veteriner Psikiyatri kitabı çıktı. 2021'de 'Kedi psikiyatri' kitabı çıktı. Üçüncü kitabı da biz yayına hazırladık. 5 kişilik akademik bir ekip ile üç yıldır üzerinde çalışıyorduk. İçeriğinde sadece akademik bilgiye yer vermedik,

kimyasal süreçler veya psikofarmasötik süreçlerin yanı sıra, kendi klinik tecrübelerimizi, hastalarımızı, vakalarımızı da anlattık. Daha gerçek, daha sahaya dair bir kitap oldu. Vakalara yer verdik ve ayrıca kapsamlı bir hızlı konsültasyon bölümü de ekledik.

Türkiye'de, veteriner klinisyenlerimiz gerçekten kapsamlı tedaviler yapabilen, global ölçekte öne çıkan meslektaşlarımız. Biz onlara, temel tedavileri bu kitapta yapabilecekleri sözünü veriyoruz. Üç yıldır bütün amacımız buydu. Temiz, duru bir anlatımla, tanı yöntemleri, tedavi yöntemlerini vermeye çalıştık".

Kitabın arka kapak yazısında ise şu metin yer alıyor:

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) SAĞLIĞI ; "Sadece hastalıkların ve rahatsızlıkların olmayışı değil, bir bütün olarak fiziki, zihinsel ve sosyal açıdan iyi olma hali" olarak açıklar.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de pek çok kedi ve köpek; ısırma, havlama, tırmalama, uygunsuz eliminasyon, ayrılık anksiyetesi gibi esasen tedavi edilebilir davranış problemleri nedeniyle terk edilmektedir. Gelinek noktada psikiyatrinin somatik yansımaları ve psikosomatik hastalıkların yüksek insidansı; düşünce, biliş ve zekâ hassasına sahip hayvanların sağlığı ele alındığında, psikiyatrinin mutlaka sağlık konsepti içinde yer almasını zorunlu hâle getirmiştir.

Kedi ve köpeklerde son zamanlara kadar "Davranış" olarak tanımlanan mental süreçlerle ilgili bilim alanı, hayvanlardaki bilişsel kapasitenin bilimsel olarak ortaya konmasından sonra "Psikiyatri" olarak adlandırılmıştır. Günümüzde kedi - köpek "Davranış" bilimi tabiri, davranışın altında yatan

içsel ve fizyolojik motivasyonları ifade ederken, "Psikiyatri" ise zihinsel, duygusal ve davranışsal bozuklukların teşhisi, tedavisi ve önlenmesini içeren bilim dalıdır. Tüm duygu, düşünce ve davranışların nörokimyasal yollar sonucu ortaya çıktığı gerçeği ışığında, Psikiyatri bilim alanında tedaviler şekillendirilirken, yalnızca davranışsal modifikasyonları göz önüne alarak, psikofarmakolojinin terapötik gücünü yok saymak mümkün değildir.

Bu kitap kedi ve köpeklerde psikiyatrinin temel etiyoloji, tanı, tedavi ilkelerini ve klinik pratikte psikiyatri hastasını yönetme stratejilerini sunma amacıyla hazırlandı. Klinik muayene esnasında hızlıca başvuru kaynağı oluşturma adına da, kitabın son kısmına bir "Hızlı Konsültasyon" rehberi eklendi.

Gaye, somatik hastalıklarda son derece başarılı olan pet hekimlerimize Veteriner Psikiyatri alanındaki pratik bir tanı-tedavi rehberi sunarak, tedaviye bütüncül bir yaklaşım sağlamaktır. Bu sayede çevresel etkiler nedeniyle oluşan psikiyatrik ve psikosomatik patolojileri sağıaltmak, yanısıra hasta ve hasta yakını dinamiklerini optimize ederek, terk edilmelerin ya da yaşanan kronik problemlerin önüne geçmek yolunda önemli adımlar atılacağı inancındayız. Ülkemizin dört bir yanında, dilsiz canlıların derdine şifa olmak için emek veren, "Lal ile sohbet ehli" tüm veteriner hekimlere katkı sunması ümidiyle...

(Kitap Yeniçağ Eczacıdan temin edilebilir.)

EN GENİŞ ANALİZ KAPSAMINA SAHİP HAYVAN TEŞHİS LABORATUVARI VETLAB ANKARA'DA DA HİZMETE AÇILDI

İster evcil ister çiftlik hayvanı olsun, her tür hayvan hastalıkları için doğru ve hızlı laboratuvar tanı merkezi olan VETLAB, İstanbul'da kuruldu. Prof. Dr. Seçkin Serdar Arun ve Prof. Dr. Özge Özgen Arun'un kurduğu VETLAB, İstanbul ve yeni açılan Ankara laboratuvarlarının yetkin ekipleriyle her hayvan türü için tahliller, tanı ve testler alanında Avrupa standartlarında hizmet veriyor.

Tüm gerekli alt yapı ve teçhizatlarını, alanında uzman ekibini hazırlayarak 2003 yılında Türkiye'nin ilk "özel veteriner patoloji laboratuvarı" ruhsatını alan VETLAB, sürekli olarak analiz yetki kapsamını genişletti. Ve 'tüm analiz kapsamlarında ruhsatlanmış ilk ve tek özel veteriner teşhis laboratuvarı' oldu. Hayvan rahatsızlıklarının ve hastalıklarının analizleri konusunda uzmanlaşan VETLAB'ın bünyesinde Patoloji, Biyokimya, Hematoloji, Mikrobiyoloji, Parazitoloji ana alanlarında çok sayıda analiz yapılmaktadır. T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Özel Veteriner Laboratuvar Ruhsatı olan laboratuvar, ISO 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yetkinliği İçin Genel Gereklilikler Standartı istisnaları doğrultusunda TURKAK tarafından akredite edilmiştir.

HAYVAN ANALİZLERİ KONUSUNDA HIZLI VE GÜVENİLİR TEŞHİS

Kısa süre önce Ankara'da yeni bir laboratuvar açan VETLAB'ın kurucusu Prof. Dr. Seçkin Serdar Arun nasıl bir amaç uğruna çalıştıklarını, uzman kadrosuyla nasıl sürekli gelişen ve iyileşen bir yapılanma içinde olduklarını, laboratuvarın hizmet kapsamını ve Ankara'daki yapılanmalarını anlattı.

İstanbul Üniversitesi'nden emekli Öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Arun, VETLAB'ın tüm veteriner he-

kimler tarafından bilinen ve güvenle başvurulan bir laboratuvar olduğunu belirterek şunları söyledi:

"Laboratuvarımız hayvan hastalıkları konusunda en doğru ve güvenilir analizleri yapmak hedefiyle kuruldu. Faaliyetlerimizi sürdürürken uzman veteriner hekimlerimiz yetkin teknik personelimiz, hassas cihazlar ve hayvan türüne göre spesifik analizler ile hizmet anlayışı esastır. Kadronun profesyonel olmasının en az cihazların kalitesi kadar önemli olduğuna inanıyorum. Çünkü cihazlardan çıkan sonuçların değerlendirilmesi onu analiz eden uzmanın yetkinliğine bağlıdır. Hayvan analizleri insan analizlerinden farklıdır. Referans değerler, birçok doku ve sıvının biyolojik özelliği hayvan türlerinde farklılık gösterebilir. Özetle hangi hayvandan alınan örnekte hangi analizlerin yapılacağı ve çıkan sonuçların nasıl değerlendirileceği ancak uzman veteriner hekimler ve tecrübeli teknik personel tarafından yapılmalıdır. Biz VETLAB ailesi olarak güçlü kadromuzla bu alanda tek ve en iyi hizmeti verdiğimizimize inanıyoruz. Hizmet kapsamımız sadece kedi ya da köpek gibi evcil hayvanlarla sınırlı da değil. Evlerde beslenen kuşlar, hamsterlar hatta yılanlardan çiftlikteki koyunlardan, kazlardan, ineklerden yarış atlarına kadar her türlü canlıların örnekleri üzerinde gereken tahlilleri yaparak tanı ve tedavi için en doğru sonucu bulan uzman ekibimiz var. En son teknoloji ürünü cihazlarımızla, Avrupa standartlarında uyguladığımız tahlillerle, en doğru veriyi elde edip analizini sağlıyoruz. Türkiye'de bu düzeyde ve kalitede, geniş hayvan türü yelpazesinde sağlanmayan bir hizmeti sunuyoruz."

VETLAB'ın Ankara'da açtığı yeni laboratuvarın tanıtım açılışına pek çok veteriner hekim katıldı. Prof. Dr. Özge Arun ve Prof. Dr. Seçkin Arun, katılımcılara bilgilendirme sunumu gerçekleştirdiler.

Scalibor®

TEK
TASMA
İLE

Leishmaniasis vektörü tatarcık sineklerine karşı;

12 AY BOYUNCA %98'E VARAN

KORUMA^(1,2)

6 aya varan kene, pire ve sivrisinek koruması ile birlikte⁽²⁾

Referanslar:

1. Paulin S., et al. Parasites & Vectors 2018;11:529
2. Scalibor® data on file.

Mevsim normallerindeki
değişikliklerin köpeğinizin
sağlığına etkisi hakkında
daha fazla bilgi için:

Leishmaniasis
hakkında daha
fazla bilgi için:

17. KHVHD Uluslararası Sürekli Eğitim Kongresi'ne pet klinisyenlerinden yoğun ilgi

KHVHD, 17. Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği Uluslararası Sürekli Eğitim Kongresi için 3-4 Kasım 2023 tarihleri arasında WOW İstanbul Hotels & Convention Center'da pet klinisyenlerinin yoğun katılımı ile gerçekleşti.

Ulusal ve Uluslararası platformlarda alanlarında uzman ve tanınmış konuşmacıların katıldığı kongrede, bilgi dinamikleri ve yenilikleri paylaşıldı. Bilimsel değeri yüksek sunumları büyük bir ilgi ile izleyen veteriner hekimler aynı zamanda birbirleri ile buluştukları sosyal bir ortam bulabildiler.

Küçük Hayvan Veteriner Hekimliğinin her alanında farklı konu başlıklarıyla 3 ayrı salonda aynı anda gerçekleşen eğitimlerle bilgiler yenilendi, deneyimler ve sorunlar paylaşıldı.

Kongre'nin Platin Sponsorluğunu Boehringer Ingelheim, Bilimsel Program ve Sosyal Destek Sponsorluğunu Royal Canin, Gala Yemeği Sponsoru Yeniçağ Veteriner Ecza, Bronz Sponsorluklarını Proplan ve MSD, Destek sponsorluklarını; BlueSAO Türkiye, Farmina, Fi Petfood, Hasvet, Mopsan, MVM, Atlasvet, Gosbi, İkarus, Lider, VetLab, AsPet, Aycare, Bulutvet, Candioli Pharma, E-vet, İstvet, Medicare, Orga Kitty, Safir-Travmavet, Vedavet, Vegavet, Vet Innovate, Vet Marketi, VRM, Zoetis üstendi. Ayrıca Elanco

ve Beta Group'ta farklı sponsorluklar üstlendiler.

3 ayrı salonda aynı anda gerçekleşen bilimsel sunumların ilk günündeki programda:

Duygu Dalğın- Ateş Barut:

Nöropsikiyatri: Nörolojik mi? Psikolojik mi Hepsi mi?

Heidi Radke:

*Köpek ve Kedilerde Patellar Luksasyon Olası Hatalar ve Öğrettikleri.

*Köpeklerde ve Kedilerde Eksizyon Artroplastisini Başarılı Kılmanın Üç Kritik Yönü.

Carmel T. Mooney:

Feline Hipertiroidizm Güncel Yaklaşım.

Duygu Dalğın:

Yılları Geri Almak Mümkün mü?

Carmel T. Mooney:

Feline Diabetes Mellitus.

KHVHD Bşk. Erkut Gören

Paul Freeman:

Nörolojide İnteraktif Olgu Tartışmaları.

Jeremy Mortier:

Klasik ve Zorlayıcı Thorax ve Abdomen Vaka Radyografileri.

Ateş Barut:

Kessek mi Kesmesek mi? Osteomyelit ve Osteosarkom Vakalarında Yeni Tedavi Seçenekleri.

Carmel T. Mooney

Mahmut Ok

Prof. Dr. Kürşat Özer

Boehringer Ingelheim: PETX

Prof. Dr. Nilüfer Aytağ / Doç. Dr. Lora Koenhems:

Viral Oyunlar: Perspektiflerle İnteraktif Vaka Sunumları.

Nicola Decardo:

Evcil ve Vahşi Hayvanlarda SARS-CoV-2 Enfeksiyonu.

Minna Rinkinen:

Kedi ve Köpeklerde Pankreatit.

Paul Freeman:

*Endikasyonlar, Numune Alma Tekniği ve BOS Analizi.

*Endikasyonlar, Numune Alma Tekniği ve BOS Analizi.

Nicola Decaro:

Canine Parvovirus Enfeksiyonu: Eradikasyondan Uzak mıyız?

Minna Rinkinen:

Canine Kronik GI Hastalık Nasıl Beslenmeli?

Natasha Mitchell:

Feline Oftalmoloji.

Korneal Ülserlere Yaklaşım.

Kürşat Özer:

Tümörlerde Tanı Yöntemleri.

Tümör Cerrahisi.

Kongrenin ikinci gününde ise;

Gilles Dupre:

Brakisefali Obstrüktif Hava Yolu Sendromu: Düşündüğünüzden Çok Daha Fazlası.

Sylvia Masson:

*Köpek ve Kedilerde Yaşlanma Bozuklukları ve Tedavi Yöntemleri.

*Köpek ve Kedilerde Yaşlanma Süreci, Ne Normal, Ne Değil?

Georg von Samson - Himmelst Jerna:

*Köpek ve Kedilerin Paraziter Hastalıklarına İlişkin Temel Konular, Son Gelişmeler ve Gelecek Perspektifleri.

*Veteriner Hekimlikte Antiparazitler Direnç Hayvancılıkta Önemli Bir Sorun ve Evcil Hayvan Parazitlerinde Artan Bir Endişe.

Helene Ruel:

*Kronik Ağrının Değerlendirilmesi.

*Kronik Ağrının Yönetimi.

Jens Haggstrom:

Kedi ve Köpeklerde Kardiyomiyopatiler Büyük Ölçüde Genetik Bir Sorun.

Natasha Mitchell, Feline Oftalmoloji ve Korneal Ülserlere Yaklaşım sunumunda.

Paul Freeman; Endikasyonlar, Numune Alma Tekniği ve BOS Analizi sunumunu yaparken Sara Ece Ulutürk moderatör lüğünü yaptı.

Sylvia Masson

Kongrenin açılış konuşmaları Oda Başkanları ve TVHBMK Başkanı da Prof. Dr. Murat Arslan tarafından gerçekleştirildi.

Buket Neşe Döventaş

Mahmut Ok:

Hastalıkların Tanısında Hemogram Parametrelerin Değerlendirilmesi.

Elli Kalemzaki:

*Klinik Uygulamada Stresle Başa Çıkmak.

*Çok Kuşaklı Ekipler İçinde İletişim.

Songül Erdoğan:

Canine Monositik Ehrlichiosis ve Visceral Leishmaniasis Tanıya Giden Yolda Doğrular.

İbrahim Mert Polat:

Jinekolojik Cerrahi Komplikasyonları.

Ekstrem Vakalar ile Genital Organ Patolojileri.

Johanna Hedley:

*Tavşan Vakalarında Problem Çözme.

*Sürüngen Vakalarında Problem Çözme.

Hasan Erdoğan:

Bronşiyollerden Gelen Fısıltı: Kedilerde Solunum Yolu Hastalıkları.

Veli Bahçeci (Royal Canin):

Veteriner Klinikler İçin Dijital Dönüşüm: Klinik 4.0.

Halis Oğuz:

Küçük Hayvanlarda Zehirlenme Vakalarına Yaklaşım.

Küçük Hayvanlarda Zehirlenme Vakalarının Tedavisi.

sunumlarını gerçekleştirdiler.

Kongrenin 3. gününde ise Veteriner Sitoloji Eğitimi programı Prof. dr. Seçkin Arun tarafından verilerek "Sitolojide Genel Kavram ve Temel Kurallar", "Aspirasyon Yapılması ve Yaymaların Hazırlanması", "Yaymaların May Grünwald Tekniği ile Boyanması" ve "Çeşitli Sitolojik Preparatların Mikroskoplarda İncelenmesi" işlendi.

Kongrenin Gala Gecesinde sponsor firmalara plaketleri sunulurken, sahne alan Yeşim Salkım katılımcıları kongrenin yoğunluğundan uzaklaşarak eğlenceli bir gece yaşattı.

Boehringer Ingelheim: PETX toplantı serilerinin birini de Kongre'de gerçekleştirdi. Esra Ercan (BI) moderatörlüğünde Prof. Dr. Nilüfer Aytuğ ve Doç. Dr. Lora Koenhems "Viral Oyunlar: Perspektiflerle İnteraktif Vaka Sunumları" başlığında katılımcılara bilgiler verdiler.

Hasvet, E-vet, Safir, Travmavet ve Fi Petfood olarak Kongre'de yer aldı.

Erkut Gören / KHVHD Yönetim Kurulu Başkanı:

"Adı gibi,
mezuniyet sonrası
"Sürekli Eğitim",
değişmeyen
temamızdır".

KHVHD 25. yılına giriyor

17. KHVHD Sürekli Eğitim Kongresi sonrasında Demek Başkanı Veteriner Hekim Erkut Gören ile gerçekleştirdiğimiz röportajda, kongrenin bir değerlendirmesini ve Anadolu Sempozyumları hakkındaki görüşlerini aldık.

KHVHD kongrelerinin farklılığı ve özelliği nedir?

KHVHD 2023 yılında "KHVHD 17. Uluslararası Sürekli Eğitim Kongresi"ni ve KHVHD 2. Anadolu Sempozyumu'nu organize etmiştir.

KHVHD Derneği kongrelerinin organizasyon şemasının temellerini FECAVA üyesi ülkelerin bize kıyasla daha eski yıllara dayanan kongrelerinden almaktadır. Özellikle BSAV'ın günümüzde 60 yılı geçen deneyimlerinden oluşan kongre organizasyon şemasını örnek almaktadır.

Özelliği ise mezuniyet sonrası sürekli eğitim kongresini tam olarak yansıtabiliyor olmasıdır. Bir çok farklı ülkeden konusunda uzman konuşmacıların, farklı konu ve güncel yaklaşımlarını veteriner hekimlerimizle buluşturabilmekteyiz. Sempozyumlardan ayrı olarak tek ana konu yerine birden fazla ana konuyu kapsayan bir programa sahiptir.

Aslına bakılırsa ülkemizde bizim organizasyon şemasına denk bir organizasyon yok diyebiliriz.

BSAVE ve SEVC gibi kongreleri ayrı tutarsak Avrupa'da öncü organizasyonlardan biri olduğumuzu söyleyebiliriz.

17. KHVHD Kongresi hakkında genel bir değerlendirme yapar mısınız?

Kongremiz, ana başlıkların büyük bir bölümünü

kapsayacak şekilde planlanmıştır. Büyük bir emekle oluşturulan konuşmacı havuzundan her iki tarafında zaman ve şartlarına uygun olanlardan hazırlanan bir konuşmacı kadrosu oluşturulmuştur.

Sponsorlarımıza gelirse; artık bir marka değerine sahip kongremize verdikleri büyük destek için teşekkür etmek isterim. Kongreye destek verme ve dahil olma konusunda fuara katılma zihniyeti değil, organizasyona destek olma, veteriner hekimlerin mezuniyet sonrası eğitimine katkıda bulunma ve sektörü geliştirme düşüncesiyle hareket etmelerini çok önemsiyoruz. Verimlilik değerlerine farklı zeminlerde değerlendiren firmalarımızı da önümüzdeki yıllarda birlikte çalışabilme konusunda umutlu olduğumu da söylemek isterim. Kongremizin pazar yeri değil, sektörün gelişim alanı olarak görülmesini öneririm.

Temamız şeklen belirli; özünde ihtiyaca yönelik temel ve güncellenmiş bilgileri veteriner hekimlerle buluşturmaktır. Yani adı gibi mezuniyet sonrası "Sürekli Eğitim" değişmeyen temamızdır.

Geçen yıl Gaziantep'te başlatmış olduğunuz ve 2. si gerçekleşen Anadolu Sempozyumları hakkında bilgi verir misiniz?

Anadolu Sempozyumu ise KHVHD'nin Anadolu'ya hizmet ilkesidir. İlk yıl Gaziantep'te benzersiz bir yerel destek başlangıcı yapılmıştır.

Her yıl Anadolu'nun farklı bir ilinde olmayı planlamıştık. Ancak bu yılın başında bölgede yaşanan büyük afet sonrası "Hayat Devam Ediyor" sloganı ile tekrar aynı bölgede olmak ve bölgedeki hekimlerimize destek olma arzusuyla KHVHD, 2. Anadolu Sempozyumu'nu da Gaziantep'te organize ettik. 2024 yılında ise en az Anadolu'nun 4 farklı ilini ve bölgesini kapsayacak şekilde KHVHD 3. Anadolu Sempozyumu'nu gerçekleştirmeyi planlamaktayız.

İçerik tamamıyla bölgede yapılan görüşmeler sonucu, o bölgede mesleğini icra eden veteriner hekimlerin öneri ve istekleriyle belirlenmektedir.

2024 yılı 18. Kongreniz de neler planlıyorsunuz?

18. KHVHD Sürekli Eğitim Kongresi'ne gelirse, çalışmalarımız tüm hızıyla devam etmektedir. Hazırlıklarımızın çeşitli aşamalarında sektör paydaşlarına bilgilendirme yapılacaktır. Temal şemamız gelişmiş şekliyle ana unsurlarını korumaktadır.

Bizim için bu yılın anlamı biraz daha farklı olacak, KHVHD 25. kuruluş yıldönümünü kutlayacak. Yani çeyrek asırlık bir demek oluyoruz.

Elanco

TM

KANCALIKURT
ve LARVALARI

ŞERİTLER

YUVARLAK KURT
ve LARVALARI

Profender® ile sağlıklı ve mutlu kediler!

PA-TR-23-0014

Profender Damlatma Çözeltisi.

BİLEŞİMİ: 1 ml damlatma çözelti 21.4 mg emodepside ve 85.8 mg praziquantel ihtiva eder.

KULLANIM SAHASI VE ENDİKASYONLAR: Kedilerdeki barsak parazitlerine karşı kullanılır.

Etkili olduğu türler: Askaridler (*Toxocara cati*'nin erişkin, immatür ve larval (L3, L4) formları ve L3 larval - süt yoluyla yavrulara bulaşmasını önlemek amacıyla hamileliğin geç dönemlerinde "anne" tedavisinde - ve *Toxocara leonina*'nin erişkin, immatür ve larval (L4) formları). Kancalı kurtlar (*Ancylostomatidae*'nin erişkin, immatür ve larval (L4) formları). Şeritler (*Dipylidium caninum* matür ve immatür erişkin formları, *Taenia taeniaeformis* ve *Echinococcus multilocularis*'in erişkin formları) Akciğer kurdu (*Aelurostrongylus abstrusus* erişkin formu). **PAZARLAMA İZİN SAHİBİ ADI VE ADRESİ:** Elanco Hayvan Sağlığı Ltd. Şti. Cevizli Mahallesi Tuğay Yolu Caddesi No:69 A İç Kapı No:123 Maltepe/İstanbul

Profender, Elanco ve çapraz bar logo ELanco ya da iştiraklerinin ticari markasıdır. ©2023 Elanco ve iştirakleri.

profender®

Damlatma Çözeltisi

Vet. Hek. Sara Ece Ulutürk / KHVHD Kongre Yönetimi

Bilginin paylaştıkça çoğaldığı gerçekten çok doğru

17. KHVHD Kongreleri hakkında genel bir değerlendirme yapar mısınız?

Bu yılın en güzel yanı sektörün ilgisi ve en önemlisi katılımcıların merak ile tüm salonları doldurmalarıydı. Bilginin paylaştıkça çoğaldığı gerçekten çok doğru. KHVHD olarak bilgi akışının bir parçası olmak bizi çok mutlu etti.

17. Kongrede siz ne gibi görevler üstlendiniz?

Yabancı konuşmacıların oturum başkanlığı ve genel olarak sosya medya için içerik çekimleri konusunda görevlerim vardı ama ekip olarak her zaman nerde neye ihtiyaç olursa hep birlikte aile olarak hareket etmemiz kongreden daha çok keyif almamızı sağlıyor.

KHVHD kongrelerini veteriner hekimler açısından değerli ve sürekli kılan özellikleri nelerdir?

Bence yıllardır deneyimler ile birlikte doğru konuşmacılar seçilip geniş katılımcı kitlesine hitap edip her veteriner hekimin kendi ilgi alanına yönelik bilgileri bulabilmesi sosyal anlamda da her yıl değişik etkinlikler sunabilmesi.

Dr. Müjgan Çevik Aksoy KHVHD Kongre Yönetimi

Bilginin paylaştıkça çoğaldığı gerçekten çok doğru

17. KHVHD Kongreleri hakkında genel bir değerlendirme yapar mısınız?

Yoğun ve uzun bir çalışma sürecinin ardından uzman konuşmacılarımız, meslektaşlarımız ve firmalarımızla bir arada olmak hepimiz için heyecan vericiydi. Güzel bir katılım vardı, çok sayıda meslektaşla bir aradaydık. Konuşmacıların anlatımları, konu başlıkları ile ilgili güzel yorumlar aldık. Fuaye alanında da gerek firmalarımız gerekse demerimizin organize ettiği etkinlikler kongremizin sosyal yönden de doyurucu olmasında etkili oldu diye düşünüyorum. Aldığımız eleştiriler ise otel ve su bulamama ile ilgiliydi. Hepsini dikkate alıyoruz ve bir sonraki kongre açısından bizim için önemli. Yalnız şu konudan bahsetmeden geçemeyeceğim ki çok su israfı yapıldığını düşünüyorum. Çünkü su yok şikâyetleri geldiğinde masalarda açılmış ve birer yudum alınıp bırakılmış çok sayıda su şişesi vardı. Biz veteriner hekimlerin doğamıza, canlılarımıza ve stuyumuza sahip çıkması ve bu konuda öncü olması gereken bir meslek grubu olduğumuzu savunuyorum.

17. Kongrede siz ne gibi görevler üstlendiniz?

Bilimsel program ve konuşmacı sorumlusu olarak konuşmacılarla demerimiz adına yazışmalarını ve iletişimin gerçekleştirilmesi, bildiri özetlerinin toparlanarak bilimsel komiteye iletilmesi, kongre esnasında bilimsel programın sağlıklı akışının sağlanması ve takibi, konuşmacı oturum başkanlığı görevlerini aldım. Aslında her birimiz benzer görevler içerisinde yer alıyoruz çünkü bu bir ekip işi.

KHVHD kongrelerini veteriner hekimler açısından değerli ve sürekli kılan özellikleri nelerdir?

Alanında uzman konuşmacıları, sektör firmaları ve biz veteriner hekimleri hem bilimsel hem de sosyal açıdan bir araya getirebilen başarılı bir organizasyon olması değerliliği ve sürekliliği kendiliğinden getiriyor. Konuşmacılar ve konuların veteriner hekimliğin her alanından ve güncel bilgileri sunacak şekilde seçilmesi burada oldukça etkili diye düşünüyorum. Bu konuda çalışmalarımızı yaparken meslektaşlarımızın fikirlerini alarak hareket ediyoruz. Yurtdışı kongreleri ve meslektaşları takip etmeye çalışıyoruz. Ayrıca sektör firmalarımızın bizimle bir arada olması, yenilikleri birebir hekimlerle görüşerek sunabilmesi de kongremizin değerini artıran önemli bir faktör.

Vet. Hek. Beste Aksöz KHVHD Kongre Yönetimi

Bilimde birleştirmiştir

Kongremizi değerli ve sürekli kılan en önemli özelliği birleştiriciliğidir. Savaşların sürdüğü günümüz dünyasında: Dil, Din, Irk, Cinsiyet gözetmeksizin, dünyanın dört bir yanından meslektaşlarımızla bir araya gelerek, bilgi ve deneyimlerimizi paylaşıyoruz.

Mesleğimiz, bilim ile birlikte her gün gelişen ve değişen bir meslektir. Yaşam koşuşturması içinde bu gelişmeleri atlamış ya da bilimsel yayınlara erişimin döviz ile olması nedeniyle veyahut dil sorunundan ötürü yaşanan ortak zorlukları bir nebze azaltarak, meslektaşlarımızın yeniliklere ulaşımını kolaylaştırmıştır. Bilimde birleştirmiştir. Uzun yıllardır kongremizde farklı bir çok görev aldım. 2019' dan beri Bilimsel Program ve Davetli Konuşmacı sorumluluğunu Müjgan Aksoy ile paylaşmaktayım. Ayrıca kongre kayıt masasından sorumluyum.

Vet. Hek. Uğur Sucu / KHVHD Kongre Yönetimi

Mesleğimizi her geçen gün biraz daha ileriye taşıyoruz

17. KHVHD Kongreleri hakkında genel bir değerlendirme yapar mısınız?

24 yıldır mesleğimizi her geçen günden biraz daha ileri taşımaya amaçlayan KHVHD bu yılda yoğun katılımı bir kongreye imza attı. Yaklaşık 1000 katılımcının kongremizde değerli konuşmacıların mükemmel sunumlarıyla buluşması bizleri en mutlu eden nokta. Tabii bunun yanında sponsor firmaların emekleri de yadsınmaz.

17. Kongrede siz ne gibi görevler üstlendiniz?

Ben kongre öncesi ve sürecinde genel olarak öğrenci temsilcilerimiz ile ilgilendim. Bunun yanında sponsor firmalara ve sunumlara yardımcı bulundum.

KHVHD kongrelerini veteriner hekimler açısından değerli ve sürekli kılan özellikleri nelerdir?

Dünya çapında ve ülkemizde kendi alanlarında büyük katkılar sağlamış hocalarla buluşmak mesleki katkıda en önemli husus diyebiliriz. Uzun yıllardır birbirinden farklı konu ve konuşmacıların olduğu bilimsel program hazırlayan bir ekibe sahip olması KHVHD'nin sürekli daha ileriye gitmesindeki en büyük etkidir.

Vet. Hek. Tameriş Melek Erhan / KHVHD Kongre Yönetimi

Her sunum kafamdaki soru bulutlarını dağıtıyor

KHVHD ile 2017 senesinde öğrenci iken tanıştım. 2019 yılında kliniğimin ilk biyokimya cihazını ve röntgenini almıştım çocuk gibi heyecanlıydım. Bundan yıllar sonra KHVHD'nin 17. Kongresinin gala konserinde Cumhuriyetimizin 100. yıl kutlama coşkusu ve heyecanı, bir sonraki yıl 25. yılını kutlayacak olan KHVHD'nin 17. Kongresinin galasında meslektaş adaylarını, üniversiteden özlediğim dostlarımla hocalarımla, her gün aynı mücadeleyi özenle ve titizlikle verdiğim yumuşacık kalpli meslektaşlarımla, mesleğini yaparken görebildiğim hocalarımla cumhuriyeti kutluyor, dans ediyor, yemek yiyor ve mesleğim hakkında konuşabiliyordum.

İstisnasız katıldığım her yıl bilimsel programındaki konuşmacı isimleri ve konu başlıklarıyla beni heyecanlandırıp, her sunum bittiğinde kafamdaki soru bulutlarını dağıtıyordu. Kongrenin yıllardır uluslararası bir düzlemde düzenlenebiliyor oluşu, çok titiz ve hummalı bir çalışma sonucu meydana geliyor. 17 yıldır konuşmacılarla birebir diyalog kurabilmek, dünyada mesleğimizin nasıl yapılıyor oluşunu ulusal düzlemde kongre boyunca hem teorik hem pratik olarak herkese eşit bir şekilde sunuyor. Tüm bu cevapları yoğunlaştırılmış 3 günde ulaşmak ben ve veteriner hekimler için çok kıymetli. Önümüzdeki yıl 25. yılını kutlayacak olan Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Demeği ve yine önümüzdeki yıl 18.si düzenlenecek oluşu da KHVHD Sürekli Eğitim Kongreleri'nin neden bizim için sürekli olduğu ve olacağına açık bir örneğidir.

Vet. Hek. Nurcan Şahin / KHVHD Kongre Yönetimi

En iyiye, nasıl ulaşabileceğini uzun uzun tartıştık

Bu yıl 17. si gerçekleşen KHVHD kongresi her yıl olduğu gibi yoğun bir ilgi ve katılımı gerçekleşti. KHVHD kongreleri benim için her zaman sektörün hem bu alandaki öncüsü olması nedeniyle hem de veteriner hekimliğin ilerlemesi ve gelişmesi açısından nabız tutulduğu, en yeni gelişmelerin paylaşıldığı bir platform olması nedeniyle ayrı bir öneme sahip. Bu sene de pek çok yerli ve yabancı konuşmacının katıldığı kongremizde hem bilgilerimizi tazeledik ve gelişmelerden haberdar olduk, hem de meslektaşlarımızla biraraya gelerek keyifli zaman geçirdik.

Bu sene içine dahil olmaktan mutluluk duyduğum Demek yönetimi ve organizasyon komitesi olarak yıl içinde pek çok kez biraraya gelerek kongrenin daha verimli hale gelmesi için istişarede bulunduk. Tüm yönetim kurulunun sınırlı vaktinden fedakarlık ederek katıldığı bu toplantılarda meslektaşlarımızın en iyiye, en güncel olarak nasıl ulaşabileceğini uzun uzun tartıştık. Kongrede ise ben 1. gün öncelikli olarak gelen misafirlerin karşılanması ve kayıt işlemlerine yardımcı olurken, 2. gün çeşitli oturum başkanlıkları ile aktif olarak görev aldım. KHVHD ailesine katılmış olmaktan ve sürecin bir parçası olmaktan son derece mutluyum.

Yuniko Genel Müdürü Metin Akman:

Türk petfood üreticilerinin dünya piyasalarındaki rekabet gücünü artıracamız

Alman devi Symrise firmasının ortak girişimi ile kurulan Yuniko, evcil hayvan mamalarında ve su ürünleri yemlerinde, yumurta tozunun kullanımı hakkında bilinçlendirme toplantısı gerçekleştirdi.

Yuniko Genel Müdürü Metin Akman "Verdiğimiz ham maddelerle Türk petfood üreticilerinin dünya piyasalarındaki rekabet gücünü artıracamız. Ekstra bir destek olacak çünkü çok yüksek kaliteli bir ham maddeye rahat ulaşabilecekler" dedi.

Yem endüstrisi için döngüsel proteinler üretmek amacı ile kendi alanında dünyanın ilk üç firmasından biri olan Symrise ortak girişimi ile kurulan Yuniko, geçtiğimiz aylarda yeni geliştirdikleri yumurta tozunun su ürünleri ve evcil hayvan mamalarında kullanım alanlarını anlatmak için İzmir Hyatt Regency Hotel'de bir lansman toplantısı gerçekleştirdi.

Toplantının açılışında Yuniko Genel Müdürü Metin Akman ve Symrise EMEA Genel Müdürü Tristan D'herouville "Yumurta Tozu Üretimi", Symrise Global Ar-Ge Direktörü Inqmar Middelbos "Mükemmel Kedi-Köpek Maması İçin Yumurta Kırmalı" ve ünlü oyuncu Mehmet Auf "Toplumsal Değişim / Evcil Hayvan Perspektifi" başlıklarında birer sunum gerçekleştirdiler.

Yumurtanın değerli bir protein kaynağı olması ve bunun yumurta tozu olarak su ürünleri yemlerinde ve evcil hayvan mamalarında kullanılabilirliği, katılımcılar tarafından ilgiyle karşılandı.

Alman devi Symrise ortak girişimi ile kurulan Yuniko Genel Müdürü Metin Akman ile gerçekleştirdiğimiz röportajda, firmaları ve geliştirdikleri ürünlerin fayda ve kullanım alanlarını sorduk. Akman, şu bilgileri verdi:

"Yem güvenliği kültürü ile ilgili bilgileri yem zinciri boyunca iletmek ve talep etmek adına Afyon Emirdağ'da Türkiye'nin en modern ve verimli yumurta işleme tesisini kurduk. Bu tesiste insan tüketimine uygun olmayan atık hammaddeleri işleyerek yüksek kaliteli protein kaynaklarına ve diğer bileşenlere dönüştürüyoruz. Ticari amaçla üretilen her yumurtanın insan gidasında kullanılabilir bir ürün olmasını amaçlıyoruz. Gıda sınıfı yumurta, tüm gıda standartlarını karşılayabilir veya civiv oluşumu ile sonuçlanmayabilir. Bu yumurtalar, yem sınıfında değerlendirilip, işlenerek ekonomiye geri kazandırılabilir.

Yuniko olarak kanatlı ve kanatlı ürünleri işleme sistemlerinden gelen atık yumurtaları (yumurtacı ve etlik piliç kuluçkahanelerinin döllenme-

miş yumurtaları, yumurta kuluçkahanelerindeki erkek yumurtalar, kırık yumurtalar) yüksek kaliteli protein kaynaklarına ve diğer içerik maddelerine dönüştürerek, döngüsel ve pozitif bir gıda sistemine katkıda bulunuyor, israfı önüyor ve hayvanların genel sağlığı için değerli, doğal içeriklerin kullanılmasını sağlıyoruz.

Türk petfood üreticilerinin dünya piyasalarındaki rekabet gücünü artıracamız.

Bu toplantımızda, yumurta tozuyla yapılan araştırmaları ve kedi köpek mamasında ve su ürünlerinde nasıl çalıştığını anlattığımız bir bilinçlendirme toplantısı gerçekleştirdik. Türkiye'de petfood üretimi hızla artıyor, çeşitli markalar yurt dışına da ihracatlar yapıyorlar. Biz de verdiğimiz ham maddelerle Türk petfood üreticilerinin dünya piyasalarındaki rekabet gücünü artıracamız. Ekstra bir destek olacak çünkü çok yüksek kaliteli bir ham maddeye rahat ulaşabilecekler. Emilimin çok olması ne kadar kaliteli bir ham madde kaynağı olduğunu gösteriyor.

Symrise EMEA Genel Müdürü Tristan D'herouville ve Yuniko Genel Müdürü Metin Akman

Symrise Global Ar-Ge Direktörü Ingmar Middelbos

Symrise EMEA Genel Müdürü Tristan D'herouville

Amino asit, vitamin ve mineral profili de çok zengin. Böyle bir protein kaynağı yok. Altın gibi bir ürün. Bu yatırım önemli çünkü insan tüketimine uygun olmayan yumurtaların izlenebilirliği de sağlanabilecek. Bu ürün Türkiye'de bir ilk olacak. Aslında Dünya'da da sayısı azdır.

Toz yumurtanın ham madde olarak kullanımının fayda ve avantajları nelerdir?

Döngüsel ekonomi

Bir anlamda döngüsel ekonomi sağlıyoruz. Tedarik zincirinde ortaya çıkan insan tüketimine uygun olmayan yumurtaları işleyerek yüksek kaliteli protein kaynaklarına ve diğer bileşenlere dönüştürüyor, israfı önleyerek döngüsel ekonomiye katkıda bulunuyoruz.

Sıfır Atık

Atık oluşumunun kaynağında engellenmesi vizyonuyla, üretim faaliyetlerimiz sonucunda ortaya çıkan yumurta kabuklarını işliyor ve farklı sektörlerde değerlendirilmesini sağlıyor, izlenebilir bir atık döngüsü yaratıyoruz.

İzlenebilirlik

Tedarik zincirinde ortaya çıkan insan tüketimine uygun olmayan yumurtaları yerinde toplayarak kayıt altına alıyor ve son tüketiciye / yem sanayiine ulaştırıyoruz.

Hijyen

Paydaşların tesislerinde hijyenik atık toplama sistemleri kurarak biyogüvenliğe katkıda bulunuyoruz.

Yıldız bileşen yumurta

Yumurta besleyici bileşenlerden oluşan, lezzetli ve doyurucu olmasının yanında, bağışıklık desteği ve anti-mikrobiyal özellikler, daha iyi doku ve bağlayıcılık gibi fonksiyonel nitelikler de sağlayan bir hazinedir.

Avantajları

Taze yumurtanın tüm besleyici faydalarına sahiptir.

Yüksek oranda sindirilebilir bir besin kaynağıdır.

Evcil hayvan maması üreticilerinin kullanabileceği en kaliteli protein kaynağıdır.

Toz yumurta hacim olarak daha az yer kaplar, depolama ve nakliyyede kolaylık sağlar.

Düşük kül içeriğine sahiptir, yumurta kabukları ve yumurta dışında bir madde içermez.

Uzun raf ömrüne sahiptir ve soğuk hava deposunda saklanmasına gerek yoktur.

Yapacağımız yatırımlar Türkiye'de yumurtanın kaderini değiştirecek

Metin Akman açıklamasında "Amacımız yumurta üreticisinin refahını arttırmak" diyerek şu mesajı veriyor: "Yumurta, dünyanın en stratejik ürünü. Birleşmiş Milletler tarafından star ürün ilan edildi. Hayvansal protein kaynakları içinde besinsel değerleri yanında fonksiyonel özellikleri de kullanılabilen tek protein kaynağı. Onun için sürdürülebilirliği ve toplumu beslemeyi düşündüğünüzde en stratejik protein kaynağıdır. Yumurta üreticisi bu kadar stratejik bir ürün üretmenin karşılığını alamıyor. Yumurta ürünleri sanayinin gelişmesiyle birlikte yumurta üreticisi daha da rahatlayacak ve layık olduğu yere daha hızlı gelecektir. Yapacağımız yatırımlar Türkiye'de yumurtanın kaderini değiştirecek." dedi.

FELINE INFECTIOUS PERITONITIS KEDİLERİN İNFEKSİYÖZ PERİTONİTİSİ (FIP)

Dr. Ömer Zeyyad MISIRLIOĞLU / Mikrobiyolog
ÖZM Veteriner Teşhis ve Analiz Laboratuvarı, İzmir

Kedilerin İnfeksiyöz Peritonitisi (FIP) olarak bilinen viral hastalık uzun yıllardır birçok bilimsel çalışmaya konu olmuştur. Hastalık tanısındaki zorluklar tedavi sürecini de oldukça zor, hatta ilerlemiş olgularda tedavisi imkânsız olan bir hastalık halinde karşımıza çıkarmaktadır. Hastalık etkeni olan Feline Coronavirus (FCoV), kedileri çok genç yaşlarında etkiler. Dünyanın hemen her bölgesinde tespit edilen hastalık kedi dünyasını ciddi olarak meşgul etmektedir. Birleşik Krallık'ta %40'ın üzerinde oranda bir popülasyonda hastalığın hâkim olduğu bildirilmektedir ve buna yakın oranlarda birçok ülkede hastalık yayılımı gözlenmektedir. Ülkemizde de istatistiksel veriler yeterince sağlanamamakla birlikte kliniklere başvuran sorumlu hasta sayısının küçümsemeyecek kadar fazla olduğu bildirilmektedir. Genellikle 5-6 aylık yaşlarında sporadik olarak ortaya çıkar; seropozitiflik tespit edilen hayvanlarda kısa bir süre sonra klinik belirtiler ortaya çıkmaya başlar. Salgın olarak görüldüğü zamanlarda hızlı bir yayılım ile etkisini şiddetli olarak gösterir. Bu durum hiç istenmeyen ve kontrolü zor bir sürece dönüşür.

FIP, bulaşı ve seyri ile ve çoğu zaman tedaviye cevap vermeme olguları ile ölümle sonuçlanmakta, bu durum kediler, sahipleri hem de hastaları ile ilgilenen ve sorunu çözmek için yoğun çaba gösteren Veteriner Hekimleri zor duruma sokabilmektedir.

Coronavirus ve variantlarının etkin olduğu her hastalık gibi böylesine agresif bir yapıya sahip olan FIP virusundan etkilenmiş olan bir kediye hastalık etkeninin ne kadar erken tespiti yapılabilirse kedi için olumsuzlukla sonuçlanacak olan hastalık sürecinin daha güvenli ve kurtarılabilir bir sürece dönüştürülmesi sağlanabilir.

FIP'İN SEBEBİ NEDİR?

Feline Infectious Peritonitis (FIP) kedi koronavirüslerinin (FCoV) virulent ve mutant bir formu tarafından oluşturulan, sistemik bir hastalıktır. Genç kedilerdeki en önemli ölüm nedeni olduğu bildirilmektedir. Bu virüsün mutanları olduğu koronavirüsler (FCoV), genellikle patojenik değildirler ya da bazı olgularda sadece hafif ishale neden olabilirler. Bu iki suş, birbirlerinden morfolojik ya da antijenik olarak ayrılmazlar. Bu nedenle FIP'in tanısı çok zordur. FCoV ile etkilenen bir kediye Coronavirus öncelikle enterositlerde sonrasında kolon ve düşük oranda da ince bağırsaklarda yerleşir ve çoğalmaya başlar.

Kedi koronavirüsünün patojenitesi ikili farklı şekilde karşımıza çıkar; bu formlarda etkisini gösterirler. Düşük virülanslı suşları Feline Enteric Coronavirus-FECV hafif ishal ile gözlenir; bazı olgularda enterik formda da vakarın şiddetli bir seyir gösterdiği gözlemlenmektedir. FECV'nin mutanları olduğu düşünülen

yüksek virülanslı suşları da Feline Infectious Peritonitis Virus (FIPV) mortalitesi yüksek FIP'e neden olurlar.

FCoV ile enfekte kediler tamamen sağlıklı kalabilirler, bununla birlikte FCoV ile enfekte 10 kediden birisinde genellikle de ilk bulaşığı takiben FIP'in geliştiği bildirilmektedir. FIPV taşıyan tüm kediler aynı zamanda FECV de taşır; oysa FECV taşıyan tüm kedilerde FIP gelişmez. Aslına bakıldığında hastalık kompleks yapısı ile çok kafa karıştıran bir görünümündedir.

FIP'in kedi popülasyonlarında nasıl bulaşı sağladığı, bireysel olarak immün sistemin gösterdiği direnç ve genetik faktörler hastalığın seyrini etkiler. FCoV ile enfekte kediler tamamen sağlıklı kalabilirler ya da hastalığın trajik etkisi ile olumsuz bir klinik seyre girebilirler.

Maalesef FIP'in oluşumunu hangi faktörlerin desteklediği çok net olarak bilinmemekle birlikte bir teoriye göre çoğu kedi hastalığa neden olma yeteneği çok düşük olan suşlarla enfekte olmakta, virüs replike oldukça oluşan mutasyonlar virüsün daha patojen hale gelmesine yol açmaktadır. Bir kedinin bireysel olarak FCoV enfeksiyonuna vereceği yanıt, immün sistemin sağlıklı işlerliği ve maruz kaldığı virüs suşunun patojenitesi tarafından belirlenir.

Korkulan senaryoda FIP'e neden olan patojenik mutasyonlar genellikle viral replikasyon hızı çok yüksek bir seviyeye ulaştığında ortaya çıkar. Bu nedenle immüno-supresyon etkisinde fazlası ile kalan kedi yavrularında FIP'in viral replikasyonu daha fazla görülür ve doğal olarak bu hayvanlarda hastalığın patojenitesi çok artar.

Yaşları çok genç ya da çok yaşlı olan kediler; immüno-supresif hastalıklar, kedilerin maruz kaldığı operasyonlar; aşırı yoğun topluluklar içinde bulunmaları vb. nedenlerle stres altında olanlar diğerlerine oranla daha fazla FIP'in tuzağına düşerler. Genetik faktörlerin de hastalığın oluşumunda etkin bir role sahip oldukları bilinmektedir. Bazı kedi ırkları ve FIP'e diğerlerinden daha fazla yakalanabilmektedirler.

FIP'in nasıl bir bulaşı yolu izlediği çok net değildir. Çoğunda FCoV hastalık oluşumundan enterositlerdeki varlığını sürdürür. Bu kediler dışkılarıyla Feline Corona Virusunu yayarak diğer kedilerin enfekte olmasına sebep olabilirler.

Virüs kediler arasında dışkı ya da salyanın oral ve nazal dokulara bulaşması ile de yayılır. Bazı kedilerde FCoV enterositlerden ayrılarak dolaşımdaki monosit ve doku makrofajlarını etkiler. Makrofajlar ve monositler sonrasında virüsü uzaklaştıramayabilirler. Enfekte hayvanlar tarafından virüs saçılımı ortalama 2 ay süresince devam eder. Enterik enfeksiyonun bulaşmasında idrar ve dışkı kaplarının etkin rol oynadığı bi-

linmektedir. Kedi popülasyonunun yoğun olduğu özellikle kapalı ortamlara giren hemen tüm kediler FCoV ile enfekte olabileme riski ile karşı karşıya kalırlar. FCoV partikülleri ağız yolu ile alındıktan sonra 24 saat içinde lenf yumruları ve ince bağırsaklara yerleşebilirler.

Bu kedilerde 1 hafta süresince seropozitiflik tespit edilebilir. Bu süreci takibeden 14 gün içinde de gastrointestinal sistem; özellikle sekum, kolon, mezenterial lenfler ve karaciğer enfekte olur; 2-4 hafta içinde FCoV'a karşı antikor oluşmaya başlar. Enfekte kediler; 2 gün gibi kısa bir sürede dışkıları ile etkeni yaymaya başlarlar. Hastalığın tanısında en etkin yöntem olan RT-PCR tekniği kullanılarak dışkı ile virüs yayılımının 10 aya kadar değişen sürede devam ettiği epidemiyolojik çalışmalarda bildirilmiştir.

Klinik olarak FIP iki form ile karşımıza çıkar;

Efüsiv form; Peritonitis ya da pleuritis oluşumu ile peritonu ve pleurayı birlikte etkileyebilir. Efüsiv FIP, yaygın olarak damar yapıları üzerinde olumsuz etki yaratır; vaskülit ile karakterizedir; bu durum proteinden ve fibrinden zengin sıvının damar dışına sızmasına neden olur. Antikor titreleri immunitiyeyle doğru orantılı olmasa da titreler efüsiv FIP lezyonlarının kendiliğinden gelişimi ile yükselir.

Non-efüsiv ya da kuru form; Lenf dokuları, gözler; santral sinir sistemi, böbrekler vs. gibi organlarda granülomatöz lezyonlara neden olur.

Kedi Ve Köpek Hastalıklarının Teşhisinde Multiplex RT-qPCR Tekniği ile Hızlı ve Güvenilir Sonuç Veriyoruz.

ÖZM

Veteriner Teşhis ve Analiz Laboratuvarı

Dr. Ömer Zeyyad MISIRLIOĞLU
0 532 446 46 78

Mansuroğlu Mah. 265/2 Sok 4/A Bayraklı-İzmir
T> 0232.3477272 F> 0 232.3477282
www.ozmlab.com info@ozmlab.com

Noneffusiv FIP'li kedilerde aralıklı ateş ve iştahsızlık haftalarca devam edebilir. Klinik kontrollerde uveitis, chorioretinitis, böbrek dokularında bütünlük bozulması nefritis, mesenterial lenf nodüllerinde büyüme saptanabilir. Karaciğerin etkilenmesi söz konusu olduğu durumlarda hepatik ikterus saptanabilir. Kedilerin bir kısmında nörolojik belirtiler şekillenir; belirtiler genellikle sinir sisteminde etkilenen bölgeye göre meningeitisi ya da obstruktif hidrosefalus şeklinde de gözlenebilir. Ataksia, nistagmus, reflekslerin kaybı, paraparesis, vestibular ataksi gibi nörolojik semptomlar tespit edilebilir. Kuru FIP'de retinal vasculitis'in şekillenmesi destekleyici diğer bulguların varlığında, tanı açısından patognomik olarak değerlendirilebilir. Bu hastalıktan korunmada en etkili koruyucu yolun virüsün replikasyonu için en fazla tercih ettiği fagositik hücreler tarafından virus alınımını aktive etmesi nedeni ile celluler immünitinin güçlendirilmesi önemli yer tutar.

Teşhis: Hastalığın tanısında öncelikle Veteriner Hekimin hasta sahibinden ve hasta kedii üzerinde yapmış olduğu klinik sorgulama ve anamnez çok önemlidir. Ancak hastalığın başlangıç süresinde klinik belirtilerin saptanamadığı dönemde laboratuvar bulguların çok önemli yer tutar. Bu amaca yönelik olarak bir seri analiz yapılmalıdır.

Günümüzde bazı popüler yaklaşımlardan biri olan dışkı örneklerinde antijen antikor tabanlı testler kullanılarak yapılan çalışmalardır. Fakat bu tekniklerin bazı olumsuzluklarını bilmekte yarar vardır. Şöyleki; FIP'e eşlik eden yüksek viral yük (Feline Coronavirus) FCoV'u da içermektedir; bu durumda yanlış pozitif değerlerin ortaya çıkmasına sebep olmakta ve teşhiste yanlışlar olabilmektedir.

Hematoloji ve serum biyokimyası FIP teşhisini destekleyebilmektedir. Kan parametrelerindeki limit sınırlarda ortaya çıkan değişiklikler büyük ölçüde spesifik olmasa da şüphe indeksini arttırmak için kullanılabilir.

Hematoloji; Hematolojik analizlerde bazı parametrelerin değerlendirilmesi önemlidir. Ancak çokda belirleyici olmayabilirler;

Lenfopeni vakaların %55-77'sini,

Nötrofilia vakaların %39-55'sini,

Hafif ile orta şiddette normositik, normokromik anemi vakaların %37-54'ünde sapma gösterebilmektedir.

Serum Biyokimyası;

Hiperproteinemi vakaların %60 kadarında tespit edilebilmektedir.

Hiperglobulinemi.

Albümin: globulin (A: G) oranı

Düşük < 0,4 = FIP muhtemel.

Yüksek > 0,8 = FIP pek olası değil gibi değerlendirilebilir.

Hiperbilirubinemi vakaların %21-36'sını, özellikle efüzyonlu vakalarda hastalık ilerledikçe bu oranın daha artış gösterdiği belirlenmiştir.

Karaciğer enzimleri (ALT, ALP ve GGT) genel olarak normaldir veya yalnızca hafif veya orta derecede yükseltilmektedir.

Anlaşılabilecek üzere hematolojik verilerde sapmalar olsa da maalesef çok fazla belirleyici olamamaktadır.

FCoV Serolojisi;

Serum FCoV antikorlarının belirlenmesi için ticari testler; İndirek ELISA (Enzyme Linked Immunosorbent Assay) ve IFA (İndirek İmmün Floresan Antikor) testleri kullanılır.

**Ancak bu testler herhangi bir Coronavirus (CoV) türüne karşı antikorların varlığını test ederler ve FIP'e neden olan FCoV'lerin neden olduğu antikorları hastalıkla ilişkili olmayanlardan ayırt edemezler; metodoloji ve antikor titre sonuçları laboratuvarlar arasında farklılık gösterebilir; buda kafa karıştıracı olabilir.

Bu nedenle sonuçlar doğrudan karşılaştırılmazlar bu teknikler genel olarak monitoring amaçlı kullanılır; yani varlığı teşhis edilmiş hastalığın takip sürecini monitörize ederler.

Pozitif bir FCoV antikor testi yalnızca kedinin FCoV ile enfekte olduğunu ve serokonversiyona uğradığını gösterir.

** Serokonversiyon 2-3 hafta sürer. Her ne kadar FIP vakaları, FIP olmayan vakalara göre daha yüksek antikor titrelerine sahip olma eğiliminde olsada, tek bir kedide yorumlamayı zorlaştırmaktadır.

Aslında seropozitif kedilerde çoğu zaman FIP gelişmez ve FIP'li kedilerin yaklaşık %10'u seronegatiflerdir.

Vücut Boşluğu Efüzyonları; Efüzyonların tanımlanması ve analizi FIP tanısında çok yararlı olabilmektedir.

Asit en sık karşılaşılan vücut boşluğu efüzyonudur; ancak asit varlığında veya yokluğunda plevral efüzyon

ve/veya perikardiyal efüzyon mevcut olabilir. Özellikle ultrasonografi, ince efüzyonları tespit etmek ve doğrudan sıvı numunesi almak için yararlı olabilir.

FIP efüzyonlarının karakteristiği;

*Genellikle berrak, viskoz ve saman sarısı renktedirler.

*Tipik olarak toplam protein konsantrasyonu >35 g/l'dir.

*Globülin hakimiyeti>%50'dir.

Serumda bulunanlara benzer biyokimyasal değişiklikler efüzyonlarda da mevcuttur;

Yani düşük A: G oranları, artmış $\alpha 2$ globulinler ve γ -globulinler ve belirgin şekilde yüksek $\alpha 1$ -asit glkoprotein seviyeleri saptanabilmektedir.

Çoğunlukla hücresel özellikleri zayıftır.

Hücre sayıları genellikle <10⁶'dur (ancak bazen 25 x10⁹/l'nin üzerinde sayılar da rapor edilmiştir). Hücre tipleri en sık dejeneren olmayan nötrofiller, makrofajlar ve lenfositlerdir.

** Lenfositik kolanjit, malignite (Öm. lenfoma) ve bakteriyel peritonit, FIP'e benzer nitelikte abdominal efüzyonlara neden olabilmektedir.

Sitoloji; Sırasıyla neoplastik hücreler ve çok sayıda [septik] nötrofil son iki tanıyı ayırt etmeye yardımcı olabilir; lenfositik kolanjite ise karaciğer enzimlerinde (özellikle ALP ve GGT) en azından orta derecede artışların eşlik edeceğini unutmamakta yarar vardır.

RT-PCR;

FCoV'yi tespit etmek için Reverse Transkriptaz (RT) Polimeraz Zincir Reaksiyonu RT-PCR; kandan, efüzyonlardan, dışkıdan FCoV saçılımlarını tespit etmek için veya doku örneklerinde viral FCoV tespit edilebilmektedir. Tanıda virüsün parmak izinin çıkarıldığı bir yöntemdir.

Mevcut PCR testleri herhangi bir FCoV'yi tespit etmektedir ve FIP ile ilişkili olanlar spesifik değildir. FIP'den etkilenen kedilerin kanındaki FCoV seviyesi çok düşük olsa da kan örneklerinde FCoV'nü tespit etmek için RT-PCR kullanımı ümit verici olmuştur.

Efüzyon ve/veya doku örneklerinde RT-PCR potansiyel olarak daha faydalıdır. Son çalışmalarda; FCoV RNA'nın test edilen FIP efüzyon örneklerinin büyük çoğunluğundan RT-PCR ile çoğaltılabildiğini, ancak FIP olmayan efüzyonlardan çoğaltılamayacağını göstermektedir. Bristol Üniversitesi'nde yapılmış bir çalışmada; efüzyon örnekleri ve ayrıca doku örnekleri kullanılarak benzer RT-PCR sonuçları bulundu.

Günümüzde minimal invaziv tekniklerle toplanan doku örnekleri üzerinde RT-PCR gerçekleştirilebilmektedir;

Geliştirilen RT-PCR teknolojileri ve analiz sırasında kullanılan test kriterlerinin hassasiyetinin artması, test sonuçlarının daha güvenilir olması erken tanıya ve buna bağlı olarak hastalık mücadelesine hızla çözüm getirilmesine olanak sağlamaktadır.

"OYUNA DEVAM,"

Seresto®

Leishmaniosis enfeksiyonu riskinin önlenmesinde 8 aya kadar etkili.

Uygulaması kolay ve uzun etkili.

Seresto 38 cm ve 70 cm İlaçlı Tasma.

BİLEŞİMİ: Her bir torba 70 cm (45 g) 4,5 g imidakloprid ve 2,03 flumetrin içeren, her bir torba 38 cm (12,5 g) 1,25 g imidakloprid ve 0,56 g flumetrin içeren 1 adet gri renkli, suya dayanıklı, kokusuz tasma.

PAZARLAMA İZİN SAHİBİ ADI VE ADRESİ: Elanco Hayvan Sağlığı Ltd. Şti. Cevizli Mahallesi Tugay Yolu Caddesi No:69 A İç Kapı No:123 Maltepe/İstanbul

Seresto, Elanco ve çapraz bar logo ELanco ya da iştiraklerinin ticari markasıdır. ©2023 Elanco ve iştirakleri.

Elanco

TM

Kedi Hekimliği Derneği Başkanı Doç. Dr. Mustafa Aktaş, Uluslararası Kedi Hekimliği Derneğinin (ISFM) bu yıl Malta'da düzenleyeceği uluslararası kongresinin çok yakında Türkiye'de yapılabilmesi için girişimlerin başladığını açıkladı.

Uluslararası Kedi Hekimliği Kongresi, pandeminin sebep olduğu uzun bir aradan sonra, 3. Kongresi ile 2023 yılında 23-24 Kasım tarihlerinde İstanbul Elite World Grand Küçükyaalı Otelinde meslektaşlarıyla buluştu.

Yaklaşık 400 veteriner hekim ve veteriner hekimliği öğrencisinin katıldığı kongrede, uluslararası arenada adlarıyla ve çalışmalarıyla öne çıkmış birçok konuşmacı son bilgilerini katılımcılarla paylaştı. İki farklı salonda gerçekleştirilen kongrede; 12 oturumda 15 davetli konuşmacı kedilerin metabolik hastalıkları ve çözümleri konusunda birbirinden değerli bilgiler aktardı.

III. ULUSLARARASI KEDİ HEKİMLİĞİ DERNEĞİ KONGRESİ İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİ

Kedi Hekimliği Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Doç. Dr. Mustafa Aktaş, kongre konusunda şu bilgileri verdi:

"Meslektaşlarımıza ve genç öğrencilerimize araştırmacı hekimlik konusunda hep önder olmuş olan merhum Prof. Dr. Tuncay ALTUĞ adına yapılan açılış oturumunda, Türkiye'de bir ilk olarak genç konuşmacı potansiyeline sahip veteriner hekimlerimizin başarılı bilimsel sunumlarına tanık olduk. Bir yandan da workshop, sözlü sunumlar ve poster sunumları kongreye renk katan diğer etkinliklerimiz oldu. Tüm katılımcılarımıza dağıtılan KHEDİ Dergi kongre özel sayısı bilimsel içeriği ile büyük ilgi topladı.

Bizim kongremize özgü olan; kongreye katılan tüm veteriner hekimlerin bulunduğu tek büyük salonda gerçekleştirilen ve bu sene Boehringer Ingelheim Hayvan Sağlığı PETX konuşmalarına ayrılan etkinlik büyük ilgi odağı olmuştur.

Cumhuriyetimizin 100. Yıl Kutlamaları çerçevesinde büyük bir coşkunluyla yaşadığımız şu günlerde, demek olarak bu anlamlı ve duygusal dönemi tüm kongre boyunca coşkulu ve içten bir şekilde yaşadığımızı inanıyoruz.

Kongremizle bilimsel içeriğin en üst düzeyde ol-

Kedi Hekimliği Derneği Başkanı Doç. Dr. Mustafa Aktaş

duğu konusunda sponsorlarımızın ve katılımcılarımızın hem fikir olmaları derneğimiz adına oldukça gurur vericiydi.

Uluslararası Kedi Hekimliği Derneğinin (ISFM) temsilcisi Yaiza GOMEZ'in de deneyimlerini paylaştığı oturumda kedi dostu yaklaşımlar ele alındı ve neden, niçin, nasıl konuları masaya yatırıldı. Yaiza GOMEZ'in aramızda bulunma nedenlerinden biri de, ileri ama çok yakın tarihlerde, Uluslararası ISFM kongresinin KHEDİ derneğinin özel çabaları ile ülkemize kazandırılması idi".

Köpeğinizi Güvenle Kucaklamak için Simpatica¹

Simpatica ile eviniz, köpeğiniz ve siz güvendesiniz¹.

Referans 1 : Six RH, Becskei C, Carter L, et al. Evaluation of the speed of kill, effects on reproduction, and effectiveness in a simulated infested-home environment of sarolaner (Simpatica™) against fleas on dogs. Vet Parasitol. 2016;222:23-27.

SIMPARICA KISA ÜRÜN BİLGİSİ - VETERİNER TIBBİ ÜRÜNÜN İSMİ: Simpatica (Çiğneme tableti 5, 10, 20, 40, 80 ve 120 mg KALİTATİF VE KANTİTATİF BİLEŞİM: Simpatica Chewable Tabletleri içerdiği etkin madde miktarları; 13-25 kg köpekler için 5 mg sarolaner, > 25-5 kg köpekler için 10 mg sarolaner, > 5-10 kg köpekler için 20 mg sarolaner, > 10-20 kg köpekler için 40 mg sarolaner, > 20-40 kg köpekler için 80 mg sarolaner, > 40-80 kg köpekler için 120 mg sarolaner. **KLİNİK ÖZELLİKLER: HEDEF TÜR:** Köpekler. **HER BİR HEDEF TÜR İÇİN KULLANIM ALANI:** Kene enfestasyonlarının tedavisi (Dermacentor reticulatus, Ixodes hexagonus, Ixodes ricinus ve Rhipicephalus sanguineus), Pire enfestasyonlarının tedavisi (Ctenocephalis felis ve Ctenocephalis canis), Simpatica kene ve pirelere karşı en az 5 hafta süren hali ve kalıcı bir etki gösterir. Pireye bağlı alerjik dermatitlerin kontrolü için tedavi stratejisinin bir parçası olarak kullanılabilir. Sarı kaptık uyuz (Sarcoptes scabiei) tedavisi Kulek uyuz (Demodex canis) tedavisi Demodikozis (Demodex canis) tedavisi. Pire ve kenelerin aktif meddye evrelerinde kalınan koraklı üzerinde kanemerek beslenmeye başlamalarına bağlıdır. **KONTRENDİKASYONLAR:** Sarolaner veya yardımcı maddelerden herhangi birine aşırı duyarlılık varsa kullanılmamalıdır. **KULLANIMA İLİŞKİN ÖZEL UYARILAR:** (1) **HAYVANLARDA KULLANIMA İLİŞKİN ÖZEL UYARILAR:** Kuru ile ilgili bilimsel çalışmalar yapılmadığından, 8 haftalık yaşta ve 13 kg vücut ağırlığından az küçük yavru köpeklerle uygulanmamalıdır. (2) **ÜRÜNÜ UYGULANMA İLİŞKİN ÖZEL UYARILAR:** Ürün uygulandıktan sonra elinizi yıkayınız. Ürünü kaza ile yutulması potansiyel olarak geçici sinirsel bulgular gibi ters etkilere yol açabilir. Çocukların ürünü erişimini engellemesi için, gerekli olduğu takdirde sadece bir tablet blister içinden çıkarılmalıdır. Kullanımdan sonra blister karton kutu içerisinde geri koyulmalı ve karton (çocukların erişemeyeceği) göz önünde olmayan bir yerde tutulmalıdır. Kaza ile yutulması halinde, hemen doktora başvurarak, prospektüs ve etiket gösterilmelidir. **İSTENMEYEN ETKİLER:** Piyasaya verildikten sonra güvenlik deneyimine dayalı olarak çok seyrek durumlarda kusma ve ishal gibi hafif ve geçici gastrointestinal belirtiler ve uyuşukluk, anoreksi/ştahsızlık gibi sistemik bozukluklar ortaya çıkabilir. Belirtilen bulgular tipik bir şekilde tedavi gerektirmeksizin iyileşmektedir. Piyasaya verildikten sonra güvenlik deneyimine dayalı olarak çok seyrek durumlarda titreme, ataksi veya konvülsiyon gibi sinirsel bozukluklar ortaya çıkabilir. Çözünürlükte bu işaretler geçicidir. **GEBELİK, LAKTASYON VE YUMURTILAMA DÖNEMİNDE KULLANIM:** Ürünün gebelik ve laktasyon dönemlerinde ve damızlık hayvanlarda güvenliğine dair çalışmalar yapılmamıştır. Yalnızca, sorumlu veteriner tarafından yapılan yarar/risk değerlendirilmesine uygun şekilde kullanılmalıdır. **DİĞER İLAÇLARLA ETKİLEŞİMİ VE DİĞER ETKİLEŞİM ŞEKLİLERİ:** Bilinmemektedir. Klinik saha çalışmaları süresince Simpatica chewable tabletler ve rutin olarak kullanılan veteriner tıbbi ürünler arasında bir etkileşim gözlemlenmiştir. Sarolaner plazma proteinlerine yüksek oranda bağlanmakta ve non-steroidal anti-inflamatuvar ilaçlar (NSAİD) ve warfarinden elde edilen cümarin gibi yüksek bağlanma özelliğindeki diğer ürünler ile yarışmaktadır. **DOZAJ VE KULLANIM YOLU:** Oral yolla uygulanır. Tabletler mama ile veya yalnızca suya verilebilir. Önerilen doz 2-4 mg/kg vücut ağırlığıdır. **DOZ AŞIMI, VARSA SEMPTOMLAR, AÇIL, PROSEDÜRLER, ANTİDÖTÖLER:** Gerçekleştirilen güvenlik çalışmasında, Simpatica 8 haftalık yaşta köpek yavrularına önerilen maksimum dozun (4 mg/kg) 0, 1, 3 ve 5 kat dozlarda 28 gün ara ile 10 kez uygulanmıştır. Önerilen maksimum dozun uygulandığı grupta herhangi bir ters etki gözlemlenmemiştir. Aşırı doz uygulanan gruplarda bazı hayvanlarda geçici ve kendi kendine sonlanan sinirsel bulgular görülmüştür. Bulgular maksimum dozun 3 kat dozda half titeremeler ve 5 kat dozda primumlar tarzında olmuştur. Çalışmadaki tüm köpekler tedavi gerektirmeksizin iyileşmişlerdir. Sarolaner toksikasyonu için bilinen bir antidot yoktur. Toksikasyon durumunda ilaca manüel olarak destekleyici ve semptomatik tedavi uygulanmalıdır. Tedavi için aktif kömür ve laksatif uygulamalar yapılabilir. **KALINTI ARINMA SÖRELERİ (SIFIR GÜN ÖLÜMLERİ DA DAHİL):** Gıda değeri olan hayvanlarda kullanılır. **FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLER:** Farmakoterapötik grup: sistemik kullanım için ekktoparazitler. **BİRİNCİL AMBALAJIN NİTELİĞİ VE KOMPOZİSYONU:** Karton kutu içerisinde 1, 3 ve 6 tablet içeren alüminyum folyo blisterlerde sunulur. **RAF ÖMRÜ:** Satış için ambalajlanmış veteriner tıbbi ürününün raf ömrü: 30 aydır. **MUHAFAZA ŞARTLARI:** Karton kutu ve blister içerisinde 30°'nin altında muhafaza edilmelidir. **Satış Yeri ve Şartları:** Veteriner hekim reçetesi ile, veteriner hekim muayenehanesi ve eczanelerde satılır. **(WHİP) PAZARLAMA İZİN SAHİBİNİN ADI VE ADRESİ:** Zoetis Hayvan Sağlığı LTD. ŞTİ. Büyüka İki Sitesi, Kule 2, Kat:2, Tepeüstü, Ümraniye - İstanbul. **PAZARLAMA İZİN NUMARASI:** 049. **Prospektüsün onay tarihi:** 30.04.2021 **Tarım ve Orman Bakanlığı Pazarlama İZİN Tarihi ve Numarası:** 29.08.2018 - 15/049 Daha geniş bilgi için firmamıza başvurunuz.

zoetis

2023 yılı içerisinde Dublin'de gerçekleştirilen ISFM kongresinin uluslararası yönetim kurulu toplantısına katılan Demek Başkanı Doç. Dr. Mustafa AKTAŞ, Kedi Hekimliği Derneği'ni temsil ederek, bu toplantıda yapılan girişimler ile yakın bir zamanda yapılacak olan ISFM kongresinin İstanbul'da gerçekleşmesi için ilk adımlar atılmış oldu.

Doç. Dr. Mustafa Aktaş açıklamasında bu yıl içinde ön inceleme için ISFM'den bir heyetin Türkiye'ye geleceğini ve onları Türkiye'de ağırlamayı heyecanla planladıklarını belirtirken, ileri dönemlerde organize edecekleri tüm aktivitelere de meslektaşlarını davet etti.

İki gün süren 3. Uluslararası Kedi Hekimliği Kongresi'nin açılış konuşmaları Doç. Dr. Mustafa Aktaş ve Prof. Dr. Nuri Turan tarafından yapıldı.

Kongrenin ilk oturumunda Lora Koenhems başkanlığında Huriser Akgün (PulseVet Veteriner Kliniği) "Kedilerde Metabolik Sendrom", Jale Kaya (Ataşehir Veteriner Kliniği) ve Selcen Özden Aktaş (Lavida Veteriner Kliniği) "Dermatolojik Manifesto" sunumları gerçekleştirildi.

II. Oturum Başkanlığını Dr. Onur İskefli tarafından yapılırken Rachel Blake "Metabolik Hastalığın Kardiyak Etkileri", "Kedi Kardiyomiyopatilerinde Biyobelirteçler" ve "Kedilerde Geçici HCM ve HCM'li Kedilerde Beslenme Yönetimi" sunularını gerçekleştirdi.

Kongrenin en çok ilgi toplayan sunusu ise Boehringer Ingelheim tarafından PetX konseptinde Alice Helen Watson (Royal Veterinary College) tarafından yapılan "Kedi KBH'sinde Proteinüri", "Kedilerde Hipertansiyon", "Sistemik Hipertansiyon Tanısında Fundus Muayen", "Kedilerde Sistemik Hipertansiyon için Diğer Teşhis Yöntemleri" sunuları oldu.

Kongrenin ikinci gününün ilk oturum başkanlığı Prof. Dr. Nuri tarafından yapılırken, bu oturumda Cecilia Villaverde (İspanya) "Kritik Durumdaki Hastanın Beslenmesi" ve "Ürolitiyazisin Önlenmesi ve Yönetiminde Beslenmenin Rolü" sunularını gerçekleştirdi.

Sonraki oturumun başkanlığı Dilruba Pervaz tarafından gerçekleştirilirken, Priscilla Bumette "Kedilerde Akut Karaciğer Yetmezliği (Hepatik Lipidozis)" ve "Kedilerde Diyabetik Ketoasidoz" sunuları yapıldı.

3rd International
Feline Medicine Congress
29 - 24 Nöember 2023, İstanbul Elite World Grand Köpülyalı Hotel

Murat Ayberk Altunyuva (Mopsan) Şeker Gibi Oturum'da bir sunum gerçekleştirdi

Doç. Dr. Mustafa Aktaş'ın oturum başkanlığında gerçekleşen bir sonraki ISFM Oturumunda ise Yaiza Gomez "Kedi Dostu Hastane" ve "Endokrin Hastalıkları Davranışları Etkileri" sunularını yaptı.

Kongrenin en şeker oturumu ise Şeker Gibi Oturum başlığında Prof. Dr. Nilüfer Ayтуğ'un başkanlığında yapıldı.

Bu oturumda Doç. Dr. Banu Dokuzeyül (İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Veteriner Fakültesi), Murat Ayberk Altunyuva (Mopsan Veteriner Ürünleri A.Ş.), Pınar Demirkaya (Pınar Demirkaya Beslenme ve Danışmanlık Merkezi) ve Prof. Dr. Duygu Dalğın katılımı ile yapılırken Priscilla Bumotte (Liege Üniversitesi) "Kedi ve Köpeklerde Pankreatit" sunumunu gerçekleştirdi. Kongrenin kapanış konuşması ise Demek Başkanı Doç. Dr. Mustafa Aktaş ve Prof. Dr. Nuri Turan tarafından yapılırak sponsorlara ve katılımcılara teşekkür edildi.

Boehringer Ingelheim tarafından PetX konseptinde Alice Helen Watson sunularını gerçekleştirdi.

VETERİNER HEKİM ADAYLARI MESLEKİ SORUNLARI NASIL DEĞERLENDİRİYOR

Veteriner Fakültesi öğrencileri
mesleki sorunları nasıl tanımlıyorlar?

Önceki sayımızda geleceğin veteriner hekimleri olacak yeni neslin görüşlerini alarak, sektöre ışık tutmaya çalışıp, önce eğitim konusunda sonrasında hangi alanlarda çalışmak istediklerini sormuştuk. Bu sayımızda ise aday veteriner hekimlerinin meslek sorunlarını nasıl değerlendirdiklerini araştırarak, VETREHBER Topluluğunun farklı fakültelerdeki temsilcilerinin görüşlerini aldık.

Cihat DUMAN / Vetrehber Topluluğu Yönetim Kurulu Başkanı

"Meslek ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının önemi, üniversite sıralarında mutlaka öğretilmelidir."

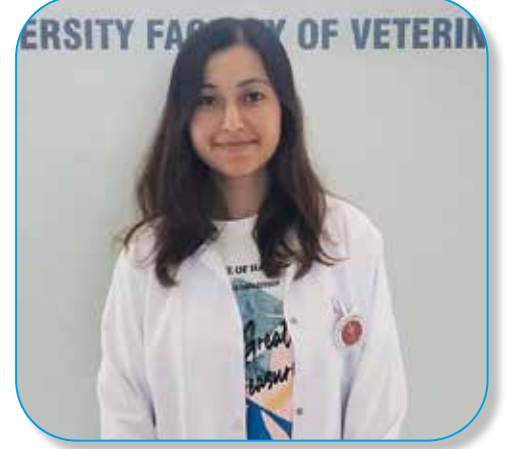
Veteriner hekimlerin ilk mesleğe ayak bastığı üniversite sıralarından mezun olup mesleği icra edinceye kadar çok çeşitli sorunları vardır. Bu sorunların hal edilmesinde biz hekim adaylarına ve meslek büyüklerimize büyük görevler düşmektedir.

Toplumla bütünleşmiş bir veteriner hekim ve hekimlik vizyonu yanında meslek ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının önemlerini üniversite sıralarında mutlaka öğretilmelidir. Çünkü mesleğin problemlerinin çözüleceği yer üniversite sıraları ve meslek odalarıdır. Bugün ele alacağım konuda mesleğimizin sorunlarını tek tek ele almayacağım çünkü sorunlarımızı bence tüm meslektaşlarımız ve kamuoyu artık biliyor.

Bugün neden bu sorunların çözümü noktasında başarı sağlayamıyoruz buna değinmek istiyorum ve ana sebeplere inmek istiyorum. Yıllardır mesleğimizin hak kayıplarını söylüyoruz, yazıyoruz ve çiziyoruz. Peki gelinen noktada bir şeyleri değiştirebildik mi? Maalesef değiştiremedik. Peki neden? Bunun sebeplerini ve sonuçlarını bir genç hekim adayı olarak ele almak istiyorum. Yeni açılan fakültelerin mesleğimiz adına ne kadar yeterli olduğu bir soru işareti olmakla birlikte ve veteriner taşra teşkilatımızın geçmiş yıllarda kapanması, kamuda istihdam, sağlıkta şiddet gibi bir çok özlük haklarımızın eksikliği ve sorunu var. Bu eksiklikler elbette sorunların çözümü noktasında sonuca

kavuşmakta zorluk çekmektedir. Peki bizler mesleğimizin sorunlarını ele alırken çözümünü noktasında hep birlikte somut adımlar atabiliyor muyuz? Bence bu konuda eksikliklerimiz var. Ben bir genç hekim adayı olarak fakülteye başladığım ilk yıllardan beri mesleğimizin sorunlarını ele alacak bir çok çalışma yaptım. Bu çalışmaların sonucunu Sayın Cumhurbaşkanlığı Makamına Türkiye'deki Veteriner Hekim Adaylarının temel taleplerini iletmek oldu. Genç Veteriner Hekim adayları olarak meslek büyüklerimiz ile birlikte elimizin taşın altına koyduğumuzu düşünüyorum. Mesleğimiz dışındaki kişilerin meslek adına bazı kurdukları oluşumlarda, platformlarda ve topluluklarda tabiki mesleğimiz adına yararlı şeyler yapılmakta ancak mesleğimiz dışındaki kişilerin meslektaşlar arasındaki dayanışmanın karar sahibi olmaya çalıştığı nokta etik dışıdır.

Gelinen noktada öğrencisinden akademisyenine Veteriner Hekimlerine... Tüm meslek camiamızın belirli çatı altında birleşip somut adımların özverili ve ısrarlı bir şekilde atıldığında, sorunlar dediğimiz kavramın çözüleceğine inancım tam. Bu kutsal mesleğin mensubu olduğum için gurur duyuyorum. Halk, hayvan, çevre sağlığı ve gıda güvenliği gibi bir çok alanda çalışma yapan biz Veteriner Hekimlerin hak ettiği değeri en kısa zamanda bulmasını umut ediyorum

Ekin Eylül EKE / Vetrehber Topluluğu
Genel Koordinatörü

"Tüketimi bırakıp üretime geçtiğimiz zaman veteriner hekimlik mesleği çok çok önemli yerlerde olacaktır."

Günümüzde veteriner hekimler çoğunlukla özel şirketlerde, kendine özgü kliniklerde, hastanelerde, büyük çiftliklerde veya akademik personel olarak çalışmaktadır. Devlet bünyesinde çalışan veteriner hekim sayısı çok azdır atama sayısı çok düşüktür. Devlet bünyesinde veteriner hekim atama sayıları artırılması gerektiğini düşünmekteyim gerekirse devlet bünyesinde her köye hekimler verilebilir bunun sonucunda tarım ve üretimin artacağını düşünüyorum. Kendimce düşündüğüm başka bir sorun ise alanın da uzmanlık yapmış virologlar, patoloğlar, mikrobiyologlar, genetikçiler araştırma yapacakları laboratuvarlar bulamıyorlar daha fazla laboratuvarların açılması, araştırma yapılması gerekirken tam tersine araştırma merkezleri kapatılıyor. Başka bir sorun ise şu anda da büyük bir öneme sahip hayvan hastaneleri hakkında da bir kaç fikrimi söylemek isterim; hayvan hastanelerinin sayısal olarak artması gerektiğini düşünüyorum bu sayede her köşeye açılmış olan veteriner klinikler azalır ve hayvan sahipleri maddi sıkıntıya daha az girmiş olur ve tabiki de bizim gibi öğrencilerde staj yapabileceğimiz tam teçhizatlı hastaneler görmüş oluruz deneyim kazanırız ve bu hastaneler devlet bünyesinde açılmış olursa eğer maddi olarak çok daha uygun fiyatlara hayvanlar tedavi edilmiş olur ve her hayvana yetişebilir tedavi edebiliriz. Kendimce birkaç soruna değinmeye çalıştım ama bunun gibi daha birçok sorun sıkıntı var ama biz gelecek nesil inaniyorumki bunun önüne geçeceğiz ve şuna da inaniyorumki sürekli tüketimi bırakıp üretime geçtiğimiz zaman veteriner hekimlik mesleği çok çok önemli yerlerde olacaktır. Mesleğimizi birlik beraberlikle, hep beraber çalışarak yücelteceğiz. İyi ki Veteriner Hekimlik.

SORUN BİYOGÜVENLİK İSE ÇÖZÜM ALMER®

Sıla UYAR / İstanbul Üniversitesi
Veteriner Fakültesi Temsilcisi

"Veteriner hekimlerin psikolojik ve fiziksel yıpranma paylarının göz önüne alınmaması son derece üzücüdür."

Mesleğimiz ile ilgili sorunları ele almadan önce bir hatırlatma yapmak isterim. Yaratılan varlıklar içinde en değerlilerinden insan ve hayvanların hayatına doğrudan veya dolaylı yollarla dokunan, destekleyen, onun devamı ve refahı için çalışan veteriner hekimlik mesleğinin mensupları kutsal bir görev yürütmektedir.

Veteriner hekimliğin bu manevi boyutunun her şeyin ötesinde tutulması gerektiği kanaatindeyim. Veteriner hekimlere uygulanan sözel, psikolojik, fiziksel veya dijital şiddet karşısında mesleğimize saygı duyulmuyor ve mesleğimiz değersizleştirilmeye çalışılıyor. Bir çok şiddet türüne maruz kalabilen veteriner hekimler sağlık çalışanı kapsamına alınmamaktadır. Beşeri hekim, diş hekimi, eczacı gibi sağlık sektörü mensupları sağlık çalışanı kapsamına girerken öte yandan veteriner hekimlerin psikolojik ve fiziksel yıpranma paylarının göz önüne alınmaması son derece üzücüdür.

Bir diğer gözlemediğim sorun ise çok sayıda veteriner fakültesinin bulunmasıdır. Bu durum ülkemizde yakın gelecekte veteriner hekimlik mesleği açısından enflasyona sebep olarak kalitemizi olumsuz yönde etkileyecektir. Mevcut halde bulunan veteriner fakültelerimizin şartlara uyum sağlaması için çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar sayesinde veteriner fakültelerimizin kalitesi artacaktır. Mesleğimiz adına endişe duyduğum bu sorunların çözüme kavuşmasını diliyorum.

İlknur UYSAL / Dokuz Eylül Üniversitesi
Veteriner Fakültesi Temsilcisi

"Veteriner Hekim atamaları diğer mesleklere göre çok az."

Öncelikle biz Veteriner Hekimler hayvanların sağlığına hizmet vermekle mükellef olduğumuz kadar halk sağlığıyla da yakından ilgilenmekteyiz. Fakat bir kısım vatandaşın bunu farkına varamayıp sürekli olarak biz Veteriner Hekimleri bir Hekim gözüyle değil de sıradan bir hayvan bakıcısı olarak görmeleri çok üzücü bir durum. Evde yediğimiz et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri hepsi Veteriner Hekimler sayesinde sağlıklı bir şekilde soframıza gelmektedir. Günümüzde halk sağlığı açısından önemli olan bulaşıcı hastalıkların yaklaşık % 25'ini zoonotik hastalıklar oluşturmaktadır. Yine insan hastalıklarının % 50'sinin diğer omurgalı canlılar ile ortak olduğu bilinmektedir. Bundan dolayıdır ki biz Hekimler; Beşeri Hekim, Diş Hekimi, Sağlık Sektörü mensupları sağlık çalışanı kapsamına girerken biz Veteriner Hekimlerin de sağlık çalışanı kapsamına alınmamız gerektiğini düşünüyorum. Fakat biz Veteriner Hekimler bir sağlık çalışanı kapsamında değiliz. Diğer bir sorun ise belki de birçok mezun olacak arkadaşımızın kafasında olan bir sorun Veteriner Hekim atamaları diğer birçok bölüme nazaran yıllık atanan hekim sayısı çok az bir düzeyde hatta bulunduğumuz yıl içerisinde atanan Hekim sayımız sadece 5 Hekimle sınırlı kalması diğer bir üzücü durum. Alım sayılarının arttırılıp daha dinamik çalışmayı seven arkadaşlarımızın önünün açılmasını diliyorum. Tüm bu sorunların bir çözümünün bulunması dileğiyle

Selin ŞAHİN / Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
Veteriner Fakültesi Temsilcisi

"Veteriner tıp kaynakları sayıca sınırlı ve bir çoğu görsel açıdan yetersiz."

Veteriner hekimliği öğrencileri olarak karşılaştığımız en büyük sorunlardan biri kaynak eksikliğidir. Mevcut kaynaklar genellikle güncel değil veya beşeri tıp odaklıdır.

Veteriner tıp kaynakları sayıca sınırlı ve bir çoğu görsel açıdan yetersiz. Bilimin hızına ayak uyduramayan bu kaynaklar, ihtiyaçlarımızı karşılamakta güçlük çekiyor. Biz günümüz öğrencileri olarak tabii ki araştırmak istediğimiz konularda ilk olarak internete başvuruyoruz, bizler için arama motorunda sonuç bulunamadı yazısını görmek oldukça üzücü oluyor. Yabancı kaynakların sayısı azımsanamayacak kadar olsa da dilimize çevrilen kaynak ne yazık ki sınırlı. Kaynaklar sadece akademik kitaplarla sınırlı kalmamalı günümüz şartlarına uygun yöntemlerle veteriner hekim adaylarına mesleğin her alanı gösterilmelidir.

Meslek büyüklerimiz ve alanında uzman kişiler, bu sorunu fark etmeli ve bize rehberlik etmelidir. Yeni kaynaklar oluşturmak, mevcut olanları güncel tutmak, veteriner hekim adaylarına doğru yolu göstermek konusunda önemlidir.

AVISOFT

Bir Organik Asitten Fazlası Soft Asidin Gücü

**Bağırsak Yapısını
Güçlendirir.
Villus Gelişimini
Arttırır.**

**Bağırsak
Patojenlerinin
Kolonizasyonunu
Önler. Faydalı
Bakterileri Destekler.**

**Suyu
Lezzetlendirir.
Su Tüketimini
Destekler.**

**Maksimum Biyo
Yararlanım
Sağlar.**

**Korozif
Değildir.
Korozyonu
Önler.**

**Kansorejen
Değildir.**

**AB
Yönetmeliklerine
Uyumludur.**

www.avitech.com.tr

@avitechilac

@avitechilac

 Avitech

Verda Işıl HÜZ / Kastamonu Üniversitesi
Veteriner Fakültesi Temsilcisi

"Sağlık personellerinin hayvanlara müdahale etmesi etik değildir."

Ülkemizde yeterince değer görmeyen bir meslek grubuyuz. Şehirden kırsala birçok yerde görev yapan veteriner hekimler hem eğitimde hem de sahada birçok sorunla karşılaşılıyor fakat bu konuda çözüm odaklı davranılmıyor.

Bu sorunlardan biri de veteriner hekimlere sahada yapılan müdahalelerdir. Alanı olmamasına rağmen bazı hayvanlara müdahale eden sağlık personellerinin bu davranışı hiç etik değildir. Gerekli durumda bir veteriner hekime ulaşmak oldukça kolayken kendi bilgi birikimi ve yöntemleri ile tedavi etmeye çalışıyorlar. Bu yanlış bir durumdur. İnsan sağlığıyla ilgilenen meslek grupları bu alana yönelik eğitim alırlar. Hayvanlar üzerine bilgileri kısıtlıdır veya yoktur. Yaptıkları müdahale sonucu hayvanın hayatı tehlikeye girebilir ya da hayvanda bulunabilecek herhangi bir zoonoz hastalık önce muayene eden kişiyi ardından çevreyi kontamine edebilir. Bu durumu çoğu insan normalleştiriyor, sosyal mecralarda paylaşıyor. Ancak biz veteriner hekimler bir insana müdahalede bulunsak yoğun eleştirilere maruz kalırız. Halbuki sorumluluk sahibi ve duyarlı insanların böyle durumlarda hayvana müdahale etmek yerine veteriner hekime ulaşacağını bilmesi gerekirdi.

Ahmet TELLİ / Kırgız-Türk Manas Üniversitesi
Veteriner Fakültesi Temsilcisi

"Mesleğimizin en önemli sorunu meslektaşlar ve meslek örgütleri arasında birlik ve beraberliğin zayıf olmasıdır."

Veteriner hekimlik mesleği dünyada büyük bir önem taşımaktadır. Ben ve meslektaşlarım bu önemli görevi üstlenmişken bize ve mesleğimize yapılan sözel, psikolojik ve fiziksel şiddetlere maruz kalıyoruz. Sözel şiddete maruz kalma; hayvan sahiplerinin, hekim kimliklerimiz ile ticari kimliklerimizi ayırt edemediği durumlarda gerçekleşen olaylar buna örnektir.

Veteriner hekimin hayvana uyguladığı tedavi yöntemi, kullandığı ilaçlar hayvan sahibi tarafından gereksiz bulunabiliyor ve orada veteriner hekimin ticari kimliğinin ön planda olduğu sanılıyor fakat oradaki amaç o an için hasta olan hayvanın en uygun şekilde veteriner hekimin bilgileriyle tedavilerinin uygulanmasıdır. Fiziksel olarak çalışma ortamlarında yaşanan hasta kaybı vb. durumların dijital şiddete kadar her türlü şiddet türüne maruz kalıp ayrıca sosyal medyada mesleki anlamda karalanabilmekteyiz. Bunların olmaması için halkımız yeterince bilgilendirmemiz gerekmektedir. Bu sorunlar gibi daha niceleri var fakat bu sorunlara yönelik bir çalışma bir çaba göremiyoruz. Bana göre bugün mesleğimizin en önemli sorunu meslektaşlar ve meslek örgütleri arasında birlik ve beraberliğin zayıf olmasıdır. Bu sorunlarımızın çözümünü meslek olarak tek bir güç, gün bir sesle gerçekleştirebiliriz.

Zehra Soylu / Bingöl Üniversitesi
Veteriner Fakültesi Temsilcisi

"Mesleğe karşı bilinç ne yazık ki çok az."

Bu çok değerli ve onurlu mesleğin henüz aday olan bir öğrenci olarak, naçizane gözlemediğim çok fazla sorun var ne yazık ki. Bana göre bu sorunların başını daha çok küçükken toplumsal bazı görüş ve normların bizlere dayatılan yanlış yönlendirmeler, düşünceler, kabullenişler ve söylemler taşıyor. En basit örnek olarak ülkemizde olan meslekler sadece tıp, diş hekimliği, öğretmenlik gibi düşünülüyor gerek büyüklerimiz gerekse meslek hayali olup çalışan öğrenci arkadaşlarımız olarak. Elbette bu meslekler de çok kıymetlidir, fakat çok değerli olan başka meslek gruplarımız da vardır. Bunlardan biri de hiç kuşkusuz en çok çalışma alanına sahip mesleklerden biri olan veteriner hekimliktir.

Hayvan, insan, canlı ve çevre sağlığı gibi her alanda etkin ve zaruri olan bu mesleğe karşı bilinç ne yazık ki çok azdır. Ve bana göre bu bilinçlendirme daha küçükken okullarda eğitim olarak verilmelidir, televizyonlarda veya ailelerin sık görebilecekleri yerlerde onları bilinçlendirmek için tıpkı televizyon programları gibi meslek tanıtımları yapılmalıdır. Bu bilgilendirmeler sadece bizim mesleğimiz için değil, diğer tüm meslekler için yapılmalıdır. Eğer bu şekilde insanlar bilinçlenirse bizlerin de hak ettiğimiz değeri göreceğimizi ve bu mesleği hak ettiği yere ulaştıracağımızdan hiç şüphem yoktur. Sözlerime vatani için her şeyi yapmış, bir çok insanın bu meslekten olduğunu bile bilmediği meslek büyüdümüz, vatan şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un şu sözleriyle son vermek isterim: "Çünkü bir tecrübe etsen senin aklın da yatar, Bize insan hekiminden daha lazım baytar."

VTS

Aşılama
Teknolojileri
& Servisi

AŞILAMA TEKNOLOJİLERİ — VE — SÜRDÜRÜLEBİLİR HİZMETLER SUNUYOR

 **Boehringer
Ingelheim**

Türkiye'de Ticari İstiridye Yetiştiriciliğinin Potansiyeli

Dr. Oksana Vialova, Biyoloji Bilimleri / OYSTER CONSULTING LLC

Projenin Baş Teknoloji Uzmanı Oksana Vialova - PhD, Senior Scientist, A.O. Kovalevsky Institute of Biology of the Southern Seas of RAS, ORCID ID: 0000-0002-8304-0029, Scopus AuthorID: 6503936925, AuthorID: 979304

Tarım ve Orman Bakanlığı, dünyada su ürünleri pazarında büyük paya sahip istiridye yetiştiriciliğinin Türkiye'de de başlatılması için harekete geçtiklerini bildirdi. İstiridye pazarı dünyada yaklaşık 9 milyar dolarlık bir pazara sahip.

Türkiye'de istiridye yetiştiriciliği için harekete geçen Oyster Consulting LLC, bu konuda şu açıklamayı yaptı: "Türkiye, istiridye yetiştiriciliği gibi yeni bir deniz kültürü alanının gelişimi için uygun koşullara sahiptir. Bu aynı zamanda gastronomik ve eğitim turizminin gelişmesine katkıda bulunabilme potansiyeli de oldukça yüksektir."

Çift kabuklu canlıların deniz kültürü yetiştiriciliğinde patentleri ve diğer yenilikçi teknolojileri olan yabancı teknoloji uzmanlarının bilgi ve tecrübelerini, özellikle Dev Pasifik İstiridyasının (Crassostrea gigas) deniz kültürü konusunda bilgileri paylaşılacaktır. Ayrıca, Türkiye'nin farklı bölgelerinde dev istiridyenin yetiştirilmesi için gereken koşulları aşağıdaki metinde ve devamında yayınlanması planlanan makaleler ile değerlendirecektir.

Son birkaç yıl içerisinde Karadeniz'de, yeni bir deniz ürünleri yetiştiriciliği alanı olan istiridye yetiştiriciliği yoğun bir şekilde gelişim göstermektedir.

Bu çift kabuklu yumuşakça, Omega-3 yağ asitleri, A, D, B₂, B₁₂, B₃ vitaminleri ve faydalı mikro elementler açısından son derece zengindir. İstiridye, sindirilebilen protein, çinko, kalsiyum ve iyot bakımından zengin ve ayrıca gastronomik bir lezzet olarak tüm dünyada çok yararlı bir insan gıdası olarak kabul edilmektedir. Ayrıca istiridyelerin kalorisi de düşük olup 100 gramında sadece 60 kalori bulunmaktadır.

Küresel istiridye pazarı 2022 yılında 7.11 milyon tona ulaşmıştır.

Dünya üzerinde küresel araştırmalar yapan bir firmaya (MARC Group) (<https://www.marctgroup.com>) göre pazar hacmi 2025 yılında 8.34 milyon tona ulaşacağı, 2023-2025 dönemindeki pazar büyüme oranı ise %3.24 olacağı tahmin edilmektedir. Bu araştırmaya göre pazarın büyümesine katkıda bulunan başlıca faktörler arasında deniz ürünleri ticaretinin artması, tüketicilerin sağlığına daha fazla önem vermesi, yüksek protein içeren diyetlere olan ilgi ve uluslararası mutfak yemeklerinin yaygınlaşması sayılabilmektedir.

Tüm istiridye türleri arasında Pasifik Dev İstiridyesi (Crassostrea gigas), dünya genelindeki deniz kültürünün en popüler canlıları arasındadır. Dünyada istiridye üretiminin büyük bir kısmı (%60'tan fazla) Pasifik Dev İstiridyesi olarak üretilmektedir. Bu türün dünyanın farklı bölgelerinde üretimde tercih edilmesinin ana nedeni olarak yüksek ekolojik ve biyolojik uyumu, tuzluluk ve sıcaklık dalgalanmalarına dayanabilmesi, hastalıklara karşı direnci, iyi tat özellikleri ve hızlı büyüme oranlarına sahip olmasıdır.

Ayrıca Pasifik Dev İstiridyasının, mükemmel verimliliğinin yanısıra kendine özgü belirgin bir lezzetiyle tanınır; tuzlu tadı hafif tatlı ve yoğun mineral lezzetiyle diğerlerinden ayrılır. Bu istisnai tat, etli dokusuyla birlikte, hem çiğ tüketim için hem de çeşitli yemeklerin hazırlanması için Pasifik Dev İstiridyasını popüler hale getirmektedir.

Karadeniz'in kuzey kısmında, Kırım ve Kafkas sahillerine yakın, Ukrayna'nın Odessa ve Kherson şehirleri çevresinde son 15 yıldır Pasifik Dev İstiridye yetiştirilmektedir. Bu çiftlikler çoğunlukla özel deniz çiftlikleridir ve istiridye yetiştirmek için 7 ila 250 hektar su yüzeyine sahiptirler. Bu yumuşakçalar farklı su yoğunluklarında yetiştirilirler. Bu çiftliklerin başarısını doğal koşullar ile birlikte doğru teknoloji, istiridye yetiştirme kafeslerinin türü ve modeli, denizdeki konumları, yumuşakçaların yoğunluğu üzerine önemli bir rol oynamaktadır. Yumuşakçaların çiftlikleri gelecekte yüksek kaliteli, istikrarlı istiridye hasatları elde etmek için yukarıda sayılan tüm bu faktörleri göz önünde bulundurması önemlidir.

Yumuşakça yetiştiriciliğinde diğer bir önemli konu ise; Karadeniz'deki doğal yaşam alanlarından Pasifik Dev İstiridyenin az bulunmasından dolayı, onların larvalarını toplamak neredeyse imkansızdır. Bu nedenle tüm Karadeniz'de bulunan deniz çiftlikleri, Pasifik Dev İstiridye yavrularını özel istiridye çiftliklerinden temin etmek ve ardından açık denizde pazar boyutlarına büyütme zorundadır. Karadeniz koşullarında, Pasifik Dev İstiridyeler, 60 ile 100 gram arasında değişen ağırlıklara 2.5-3 yıl içinde ulaşabilmektedirler.

Karadeniz sahilinde istiridye çiftlikleri kurmak

iff

Where science
& creativity meet

Axtra® PHY GOLD

EN İYİSİ ŞİMDİ DAHA İYİ

Kanatlı yemlerinde fitazın altın standardı:

- Düşük pH'da yüksek aktivite ile sağlanan üstün performans: Daha yüksek maliyet tasarrufu
- Çevre dostu: Bilime dayalı, inorganik fosfat içermeyen rasyon düzenleme imkanı
- Zorlu peletleme koşullarında bile pazar lideri termostabilite
- İşletmenize değer katan teknik destekler: rasyon & hammadde analizleri ve yem formülasyon araçları

 Nutriline
Türkiye Resmi Distribütörü

info.animalnutrition@iff.com | animalnutrition.iff.com

için uygun bölgeleri inceleyen uzmanlar, Karadeniz'in güney kısmının bu amaç için en yüksek potansiyele sahip olduğu sonucuna varmışlardır. Türkiye'nin kıyıları, yumuşak iklimi, optimal 14 ila 24 °C sıcaklıkla daha uzun sıcak döneme sahip olması, yeterli ışığa ve zengin bir besin kaynağına sahip olması nedeniyle istiridyelerin aktif büyümesi için uygun koşullara sahip olduğu düşünülmektedir. Pasifik Dev İstiridyeleri, deniz suyunu filtreleyerek mikroalgleri ve organik maddeleri tüketebilmektedirler. Ayrıca bir istiridyeye, günde 200 litreden fazla suyu süzebilme kabiliyetine sahip olduğu bilinmektedir.

Öte yandan okyanuslardan farklı olarak Karadeniz'de gel-git olayları olmadığı için çiftlik istiridyeleri sürekli olarak deniz suyunun içinde, yüzeyden 10 metreye kadar olan en verimli tabakada bulunurlar. Bu koşullar istiridyelerin sürekli olarak beslenmesini ve kapasitesi oranında büyüme kabiliyetini ortaya çıkarabilmesi için bir avantaj olarak görünmektedir.

Türkiye, Akdeniz midyesi yetiştirme konusunda büyük deneye sahiptir. Türk midye çiftçileri her yıl 4.000 tonun üzerinde midye toplayabilmektedirler. Çift kabuklu deniz canlılarının yetiştirilmesinin temel prensibi, onların ekolojik olarak temiz sular içinde aktif bir şekilde büyümesi için uygun koşulların oluşturulması olarak tanımlanır. Çoğu midye çiftliği Marmara Denizi'nde bulunmaktadır. Bu da Türkiye için yeni bir tür deniz canlısı olan Pasifik Dev İstiridyeye yetiştiriciliği için de potansiyel bir yer olarak Marmara Denizi'nin kullanılabileceğini düşündürmektedir.

Marmara Denizi'ndeki hidrolojik koşullar, Akdeniz ve Karadeniz arasındaki su değişimi ile büyük ölçüde belirlenmektedir. Yüzeydeki tuzluluk seviyesi %22-23.5 ve yıllık sıcaklık 8-24 °C arasında değişmektedir. Marmara Denizi'nin tuzluluk oranı Akdeniz'in tuzluluğundan daha düşük (%38.4-38.7) Karadeniz'in tuzluluğundan daha yüksektir (%17-18). Bu koşullarda istiridyeye, Karadeniz'den daha hızlı büyüyecektir, dokusu ise Akdeniz midyelerine göre daha narin olacaktır. Türk istiridyelerinin, Marmara Denizi'nde yetiştirilenlerin diğer yerlerde yetiştirilenlerden farklı bir lezete ve dokuya sahip olacağına inanılmaktadır. Burada üretilen deniz ürünleri-

nin, dünya genelinde ünlü Fransız istiridyeleri Fin de Claires, White Pearl, Belon ve Gillardeau gibi tanınmış marka haline gelebilme potansiyeli yüksektir.

Türkiye'nin Karadeniz sahil şeridi yaklaşık 1.700 km uzunluğunda olup, toplam Karadeniz kıyılarının yaklaşık %34.9'unu oluşturur. Marmara Denizi ise dünyadaki en küçük denizlerden biri olarak kabul edilir ve kıyı şeridi toplamda 720 km uzunluğundadır. Her iki denizin suları çipura, levrek, somon, ton balığı gibi bazı balık türlerinin yetiştirilmesi için kullanılmaktadır. Bu nedenle turizm işletmecileri ile balık çiftliklerinin sahipleri arasında sıkça turistik faaliyetlerin çekiciliği ile çiftliklerin deniz suyu kalitesi üzerindeki etkisi gibi konularda çıkar çatışmaları yaşanabilmektedir. Midye ve istiridyeye çiftlikleri, bu tür anlaşmazlıkların ekolojik bir çözümü olarak görünmektedir. Çift kabuklu deniz canlıları aktif bir şekilde organik maddelerin fazlasından kurtulmaya, azot, karbon ve fosfor bileşiklerini işleme yardımcı olan etkili filtreleyiciler olarak yaşamlarını sürdürmektedirler. Deniz kültürü çiftliklerinin bulunduğu bölgelerde deniz suyu kalitesinin düşmesi (musilaj, yosun vb) veya denizde ölüm olayları asla meydana gelmez.

Bir birine entegre olmuş deniz kültürü (IMTA - Integrated Multi-Trophic Aquaculture), dünya genelinde yeni gelişen bir trenddir. IMTA, polikültür gibi birden fazla türün bir arada yetiştirildiği bir sistem gibidir. Ancak IMTA'da, farklı beslenme seviyelerine (trofik) ait birçok su organizması kompleks bir şekilde kullanılarak çiftliklerin verimliliği artırılır, atıklar azaltılır ve su ekosistemine biyolojik iyileştirme gibi ekosistem hizmetleri sunulur.

Bu entegrelerde temel ilke, çok farklı trofik deniz kültürü canlısının kullanılmasıdır. Düşük trofik seviyede bulunan organizmalar (genellikle bitkiler veya omurgasızlar), daha yüksek trofik seviyede bulunan organizmaların atıkları, dışkıları ve yem artıklarını besin kaynağı olarak kullanır. Daha yüksek trofik seviyedeki organizmalar ise genellikle balıklar gibi, bu alt seviyedeki organizmaları beslerler.

Başka bir modern küresel deniz kültürü trendi ise

“sorumluluk alan” bir deniz kültürüdür. Çiftliğin çevresel ve sosyal açıdan sorumlu bir şekilde işletildiği ve eğitim, turizm ve gastronomik bileşenlerin yanı sıra bulunduğu bölgenin ekonomik kalkınmasına katkı sağlandığı bir yaklaşımdır. Çoğu çiftlik, kıyı bölgelerinde yer aldığı ve genellikle turistik bölgelerde bulunduğu için deniz çiftliklerinin dış görünüşü dahi görsel olarak çekici olmalıdır. Çünkü turistlerin bir bölgeyi nasıl algıladığı, başlangıçta görsel beklentilerinin karşılanıp karşılanmadığına bağlı olacaktır. Eğer bir yer turistik bir bölge olarak tanıtılıyorsa ve ticari deniz ürünleri yetiştiriciliği gibi bir faaliyeti içeriyorsa, yerel deniz ürünlerini tanımak, tadım yapmak, tür biyolojisi hakkında yeni şeyler öğrenmek gibi etkinliklere katılmak isteyeceklerdir.

Sonuç olarak Türkiye, istiridyeye yetiştiriciliği gibi yeni bir deniz kültürü alanının gelişimi için uygun koşullara sahiptir. Bu aynı zamanda gastronomik ve eğitim turizminin gelişmesine katkıda bulunabilme potansiyeli de oldukça yüksektir.

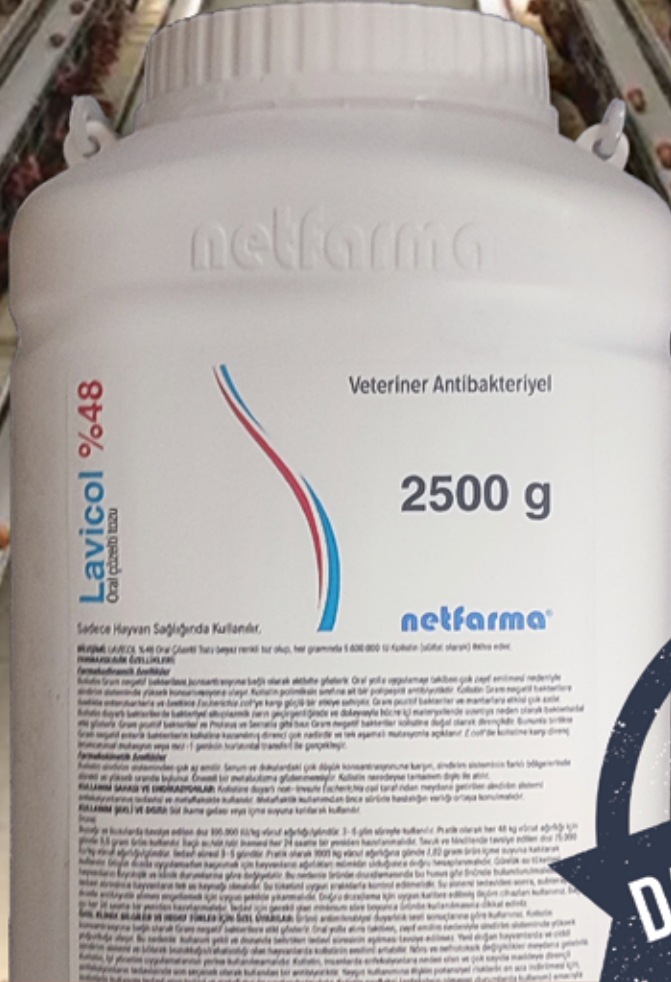
KAYNAKLAR:

- Smaal A.C., Ferreira J.C., Grant J., Petersen J.K., Strand Ø. Goods and Services of Marine Bivalves, 2019, 59S p. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-96776-9>
- Kholodov V.I., Pirkova A.V., Ladigina I.V. Cultivation of Mussels and Oysters in Black Sea./Ed. by V.N. Eremeyev; A.O. Kovalevskiy Institute of Biology of Southern Seas National Academy of Sciences of Ukraine. - Sevastopol. - 2010. - 424 p.
- Vialova O. Yu. The first results of cultivation of triploid Pacific oysters *Crassostrea gigas* in the Black Sea (Southern coast of Crimea) // Marine Ecology. 2009. Issue. 79. P.37-43 (in Russian)
- Vialova O. Yu. Comparative morphological analysis of diploid and triploid oysters, *Crassostrea gigas*, farmed in the Black Sea // Turkish Journal of Veterinary and Animal Sciences. 2020. Vol. 44. P. 740-746. doi:10.3906/vet-1907-50
- Vialova O. Yu., Prygunova I.L. The seascapes and the use of various anchor systems in the marine farms of the Crimea // Environment and construction. 2019. Issue 3. P.4-11. DOI 10.35688/2413-8452-2019-03-001
- Byrne A.A., Pearce C.M., Cross S/F., Jonesa Simon R.M., Robinson S.M.C., Hutchinson M.J., Miller M.R., Hadd C.A., Johnson D.L. Field assessment of Pacific oyster (*Crassostrea gigas*) growth and ingestion of planktonic salmon louse (*Lepeophtheirus salmonis*) larvae at an Atlantic salmon (*Salmo salar*) farm in British Columbia, Canada // Aquaculture. 2018. Vol.490. P. 53-63 <https://doi.org/10.1016/j.aquaculture.2018.01.034>
- Martinez-Porchas M., Vargas-Albores F., Garibay-Valdez E., Martinez-Cordova L.R. Editorial: Advances and perspectives in integrated multi-trophic aquaculture. // Frontiers in Marine Science. 2023. Vol. 10:1197343. doi: 10.3389/fmars.2023.1197343

Yeni
ürün

No Enterit

Lavicol %48

Kolistin %48

Oral Çözelti Tozu

netfarma
www.netfarma.com.tr

"Hayvan sağlığında net çözümler"

**İSTANBUL
GLOBAL**
www.globalilac.com

Verim Hırsızı Adenovirus

Veteriner Hekim Korhan Dikbaş
MSD Hayvan Sağlığı Kanatlı Teknik Müdürü

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de kanatlı eti üretimi yıllık bazda artmaktadır. Bu artış, kümes popülasyonlarını da arttıracak ve Türkiye'nin farklı bölgelerine dağıtılmadığı sürece üretim merkezleri, belirli alanlarda yoğunlaşmaya devam edecektir. Bölgesel bazda bakıldığında kilometrekareye düşen üretim miktarları da artacaktır. Bu sürecin çeşitli kurumlar ve kuruluşlarca doğru yönetilmesi önem arz etmektedir.

Kümes hayvanlarının üretimi için birinci gereklilik biyogüvenliktir. Dolayısıyla, ilk önce biyogüvenlik risklerini doğru yönetmek gerekir. Özellikle toplu civciv girişleri ve çıkışları bölgede en önemli önceliğimiz olmalıdır. Yetiştiriciliğin yapıldığı tüm bölgelerde genel biyogüvenlik tedbirlerinin uygulanması şarttır.

Kilometrekare bazında üretimin ve verimin artması, her canlıda olduğu gibi verimlilik ile beraber gelen bazı metabolik ve enfektif ajanların yönetimini de gündeme getirmektedir. Türkiye kanatlı endüstrisinde son 7-8 yılda karşılaşmaya başladığımız Adenovirus enfeksiyonları bu artışa paralel giden ve bölgesel biyogüvenlik yönetiminin neden

önemli olduğunu ortaya koyan bir enfeksiyon çeşididir. Aynı zamanda Adenovirus, bağışıklık sistemini baskılayan ve sekonder birçok enfeksiyonun gözden kaçmasıyla verim kaybına neden olan bir hastalıktır.

Bir diğer konu ise Türkiye broiler üretiminde verim ve performansların mikro düzeyde analiz edilebilmesiyle genetik materyal hedeflerine ulaşılabilmesidir. Sahada yaşanan hastalık olgularının incelenmesi ve sebeplerinin ortaya konulması amacıyla yapılan çalışmaları takiben kısa zaman içerisinde Veteriner Kontrol Enstitüleri ve Özel Veteriner Teşhis Laboratuvarı ile sektörün yaptığı dayanışma sonucu sahada yaşanan hastalık olgularında Adenovirus tanısı ortaya konulmuştur. Bu konuda yapılan çalışmalar ve yazılan akademik makaleler ile Türkiye'de yaygın olan Adenovirus Serotipi belirlenmiştir.

Adenovirusun bağışıklık sistemindeki yıkıcı etkisinden bahsetmiştik. Buna ek olarak özellikle sürü monitörizasyonunda bağışıklığı olumsuz etkileyen, Gumboro (IBDV), Avian Leukoz virus (ALV), Chicken Infeksiyöz Anemi (CIAV), Marek ve Reo virus enfeksiyonlarının

sphereon®
Aşılama kolaylaştı.

Kanatlı aşılmasında yeni bir dünya

- Yenilikçi teknoloji
- Suda hızla ve tamamen çözünür.
- Aşı hazırlamada zaman kazandırır.
- 1000, 2500, 5000 ve şimdi de 10000 dozluk sunumda.
- Eller ve aşı arasında temas yok!
- Yaralanma riski olmayan kolay açılır ve geri dönüştürülebilir* ambalaj.

Nobilis® IB 4/91 &
Nobilis® IB Ma5+ ND Clone 30
Sadece MSD Hayvan Sağlığı'nda
mevcut olan bu teknoloji
ŞİMDİ Sizlerle!

*Sphereon kaplarının, yerel gereksinimlere uygun olarak atılması gerekir.

Copyright© 2023 Merck & Co., Inc., Rahway, NJ, USA and its affiliates. All rights reserved.

www.msd-hayvan-sagligi.com

 MSD
Hayvan Sağlığı

kontrol edilmesi gerektiği de bilinmektedir. Bu enfeksiyonlar ile Adenovirus enfeksiyonu birleştiğinde güçlenerek etkilerini arttırdıkları görülmektedir. Yapılan çalışmalarda IBDV gibi immunosupresyon oluşturan etkenlerin varlığında Adenovirusların vücutta daha kolay çoğaldığını, ayrıca kanatlılarda chicken infeksiyöz anemi virüsünün de Adenovirus ile birlikte enfeksiyon oluşumunda hepatit ve ölüm oranlarını artırdığı belirtilmiştir.

Adenovirusların en yoğun etkisi bulaşmadan sonra hızlı saçılıma başlaması ve vertikal olarak bulaşmadır. Broiler üzerindeki etkisinin fazla olması ile yüksek oranda ekonomik kayıplara sebebiyet vermektedir.

Adenoviruslar genotip A-E ve serotip olarak 1 - 11 arasında dağılım göstermektedir. Türkiye'de Veteriner Kontrol Enstitüleri, Üniversiteler ve Özel Veteriner Teşhis Laboratuvarında yapılan PCR ve dizi analizi (sekans) çalışmaları ile sahada dominant serotipin Sb olduğu bilinmektedir. Ayrıca bu serotipler arasında çapraz koruma gerçekleşmemektedir. En tipik klinik bulgu olarak İnklüzyon Cisimcikli Hepatit (Inclusion Body Hepatitis-IBH) görülmektedir. Hangi serotipe karşı sürünüzü korumak istiyorsanız o tipe özgü aşı yapılmalıdır. Ülkemizde inaktif aşılar olduğu gibi göze damla yöntemiyle uygulanan aşılar da özel izinle getirilmektedir. Göze damla ile aşılama yöntemi, en hızlı immün yanıt veren, güvenilir bir aşılama yoludur.

Her ne kadar damızlık sürülerde klinik bulgular görülme de (seyrek olsa da son zamanlarda gözlenmektedir), asıl etki broiler sahada erken yaşta veya çevresel kontaminasyon ve saçılımla ileri yaşlarda yüksek mortalite ile karşımıza çıkmaktadır. Bulaşma sonrası 24-48 saat içerisinde klinik bulgular gözlemlenmektedir. Broiler sürülerinin takibinin nekropsisi bulguları göz önünde tutularak ve laboratuvar verisi ile serotiplendirme çalışmaları yapılarak belirlenmesini önermekteyiz. Böylece net tanı konulmalı,

vertikal bulaşma damızlık sürüye kadar geri izlenmelidir.

Vertikal bulaşmada, damızlık sürülerine monitoring (izleme) programları periyodik olarak eklenmeli ve sürünün hangi hafta enfekte olduğu belirlenmelidir. Bu süreçte, sürüyü monitörize etmeye devam ederek enfeksiyonun seyri takip edilmelidir. Damızlık sürülerin yarka ve üretim zamanlarına göre enfekte olma durumları ve oluşturdukları etkiler farklılık gösterir. Viral enfeksiyonlarda, aşılama ile sürülerimizi Adenovirusa karşı korumak, gelecek nesillere doğru bir maternal antikor aktarımı ile broiler sürülerinde koruma sağlamak önemlidir. Broiler sürülerinde, etkin maternal antikor seviyelerine ulaşabilmek için üretim döneminden önce koruyucu seviyeye çıkılmalı ve sürünün üretime girmesiyle her broiler civcivine homojen ve yeterli miktar maternal antikor aktarımı sağlanmalıdır.

Yarkalarda erken yaşlarda uygulanan Adenovirus canlı aşıları ile üretim öncesi damızlık sürülerin korunması sağlanır. Yapılan aşılama enfeksiyon yaşamış olsa bile tüm sürünün titrelerini belirli seviyeye getirerek homojen bir titre oluşturur ve CV%'nin daralmasını sağlar. Bu şekilde üretime girmiş olan sürünün nesillerine yüksek seviyede koruyucu maternal antikor aktarılması da sağlanmış olacaktır.

Damızlık sürüleri üretim esnasında aşısız veya homojen olmayan antikorlara sahipse üretilen broilerde sahada enfeksiyona açık durumda olur ve yüksek kayıplara neden olabilir. Bu sebeple üretim öncesi titrenin homojen, dar CV% ve yüksek seviyede olması çok önemlidir. Avustralya'da, FAdV-Sb serotipi ile hazırlanan canlı aşı damızlık hayvanlara uygulanmış ve yavrularda koruma sağladığı bildirilmiştir. (Takase ve ark., 1990).

Erdal Elmas
Banvit Brf Operasyonlar Direktörü

Adenovirus aslında sahada yeni bir problem değil, uzun yıllardır nekropsilerde görülüyordu. Ancak, 2020 yılının ortalarından sonra mortalite artışında etkisini göstermeye başladı. Özellikle üretimdeki damızlık sürülerde herhangi bir semptom göstermeden seyretmekte ve vertikal olarak kontamine olan sürülerde ilk 2 hafta içerisinde yüksek ölümlere neden olmaktadır. Bunun yanında, horizontal olarak bulaşmalarda da tespit edilmiş olup ancak 4-5 haftalık sürülerde ölüm oranının çok yüksek olmadığı görülmüştür. Damızlık sürülerin aşılama başlanması ile vertikal bulaşmanın önüne büyük ölçüde geçilse de horizontal bulaşma hala risk olarak devam etmektedir. Özellikle sonbaharın sonları ve kış aylarında enfeksiyon görülme riski daha yüksektir.

Türkiye'deki yaygın suş FAV Sb olup bu suşa karşı yapılan aşılamalar başarı sağlamaktadır. Ayrıca, otogenes aşılar ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Tavsan Zenginleştirilebilir Kafes Sistemleri

- Sınıfının en geniş ve en yüksek kafesidir.
- Avrupa Birliği Hayvan Refahı Yönetmeliği'ne uygundur.
- Modüler alt hasır teli sistemine sahiptir.
- Özel tasarımı, ekstra bükümlü yemlik sayesinde yeme daha rahat ulaşım sağlar.
- Kafes telleri 80 - 135 gr/m², saclar standart 275 gr/m² yüksek kaplamaya sahiptir.

Prof. Dr. Leyla Güler

MG Veteriner Teşhis ve Analiz Laboratuvarı

Son yıllarda konakçı çevresi açısından da önemli değişiklikler oldu. Özellikle, avian influenza, Mycoplasma spp. ve Salmonella spp. enfeksiyonlarına karşı, artan biyogüvenlik önlemleri nedeniyle tavukların FAdV'a daha az maruz kaldıkları düşünülebilir. Virüs ile yumurtlama dönemi öncesinde karşılaşmayan damızlık tavuklardan civcivlere antikor geçişi olmamaktadır. Damızlıklardaki antikorların, vertikal FAdV bulaşmasını önlemede ve erken dönemde civcivleri korumadaki rolü bilinmektedir. Buna karşın antikorların yokluğu civcivlerde enfeksiyon riskini artırmaktadır.

Fethiye Çöven

Bornova Veteriner Kontrol Enstitüsü Kanatlı Hastalıkları Teşhis Laboratuvar Sorumlusu

Kanatlı aviadenovirusları (FAdV) tarafından oluşturulan inkluzyon cisimcikli hepatit (IBH), hidroperikardiyum sendrom (HS) ve taşlık erozyonu (GE), dünya çapında kanatlı endüstrisinde ekonomik açıdan önemli kayıplara sebep olan hastalıklardır. Sıkı biyogüvenlik tedbirleri ve aşılama programları ile başarılı bir şekilde kontrolü yapılabilen bu hastalıklar, işletmelerde bu tedbirlerde aksamalar olduğundan sahada varlığını devam ettirebilmekte ve önemli ekonomik kayıplara sebep olmaktadır.

Klinik hastalıkla ilişkili kanatlı Adenovirusu (FAdV), ülkemizde ilk kez 2019 yılında Bornova Veteriner Kontrol Enstitüsü, Kanatlı

Hastalıkları Teşhis Laboratuvarına gelen civcivlerde yapılan bir çalışma ile ortaya konulmuştur. Şüpheli materyallerde yapılan etken izolasyonu ve moleküler testlerde FAdV etkeni tespit edilmiş ve yapılan dizi analizi çalışmalarında bu etkenlerin FAdV Sb serogurubunda olduğu belirlenmiştir. Vakaların görüldüğü broiler sürülerinin geldiği damızlık sürüde yapılan izleme çalışmasında da gerek broiler sürüleri ve gerekse damızlık sürüde aynı serotipe ait virüsün varlığı ortaya konulmuştur. 2019 yılından günümüze kadar laboratuvarımıza gelen şüpheli vakaların tümünde serotip Sb virüsleri tespit edilmiştir.

Hy-Line

GARANTI

En Kârlı Beyaz Yumurtacı

- Kolay yönetim için sakin mizaç
- Üstün yaşama gücü
- Üstün yumurta sayısı
- Uzun pik dönemi
- Mükemmel kabuk kalitesi
- Olumsuz çevre şartları ve düşük yoğunluklu diyetlerde bile üstün performans

GARANTI

EMİRCİLLER İZMİR MAR. ANON.
İÇ VE DİŞ TİC. A.Ş.

Tel: 0212 343 99 20

www.garantiemirciller.com

www.garantimerciler.com

Hy-Line

W-80

KANATLI İNAKTİF AŞILARI

Veteriner Hekim Mete Can Aydın
MSD Hayvan Sağlığı Kanatlı Teknik Müdürü

İnaktif (ölü) aşılar hastalık etkenlerinden korunmak için kültürlerde yetiştirilen patojenlerin inaktif edilerek (öldürülerek) hazırlandığı aşılar. İnaktif aşılar patojenlerin tamamını, bir kısmını veya belirli bir proteinini kullanarak hazırlanabilir. Bilinen en eski ve güvenilir aşılama yöntemidir. İnaktif aşılar ilk olarak 1800'lerin sonlarında kullanılmaya başlamıştır. Aşı içerisinde canlı herhangi bir organizma bulunmaması güvenilirliği artırdığı gibi saklama koşulları bakımından da avantaj sağlayabilmektedir.

Kanatlılarda kullandığımız inaktif aşılar da diğer tüm inaktif aşılar gibi benzer bir mekanizma ile çalışmaktadır. Uygulama sonrası antikor aracılı bir bağışıklık oluşumu söz konusudur. İnaktif edilen patojenlerin doğrudan vücuda verilmesi halinde oluşacak bağışıklık çok kısıtlı ve yetersiz olmaktadır. Bu sebeple aşıların etkisini ve bağışıklığı uyarma kuvvetini artırabilmek için adjuvan ismi verilen maddeler de aşıya eklenmelidir. Kaliteli bir adjuvan inaktif aşıdan alınacak bağışıklık sonucunu 5 kata kadar artırabilmektedir.

Günümüzde kanatlı inaktif aşılarında yaygın olarak madeni yağlar, alüminyum hidroksit ve saponin gibi adjuvanlar kullanılmaktadır. Kanatlı inaktif aşılarının büyük çoğunluğunda yağlar tercih edilmekte ve aşılar yağ içerisinde su emülsiyonu olarak hazırlanmaktadır. Bu noktada en önemli husus adjuvanın kalitesi ve buna bağlı emülsiyonun kalitesi olarak düşünülmelidir. Yoğun ve kaliteli yağ adjuvanlar aşıdan alınacak immun yanıtın maksimum seviyede olmasını sağlayacaktır. Patojen partikülleri adjuvan içinde ne kadar iyi dağılım gösterirse, her hayvanın da aldığı aşı miktarı o kadar eşit ve stabil olacaktır.

Aşağıda mikroskop altında (X400) incelenen inaktif aşıların sağlıklı ve sağlıklı olmayan dağılımlarına örnek gösterilmiştir.

Nobilis RT-1bmulti-ND-EDS

Diğer

Diğer

Kanatlı inaktif aşıları ile ilgili önemli bir diğer husus ise içerik bilgisidir. Genellikle yapılan yanlışların başında içerik ile ilgili fikir sahibi olmamak veya yorumlayamamak gösterilebilir. Bu sebeple inaktif aşıların üzerindeki viral ölçüm birimlerini ve anlamlarını tekrar hatırlatmakta fayda olacaktır.

- 1-) PD50: Koruma dozu, aşının yapıldığı sürünün en az %50'sini korumayı taahhüt eder.
- 2-) Log2 HI: Logaritma 2 tabanında hemaglutinasyon inhibisyon titresinin artma katsayısını temsil eder.
- 3-) Log2 VN: Logaritma 2 tabanında virüs nötralizasyon titresinin artma katsayısını temsil eder.
- 4-) RPU: Relative Potency Unit olarak geçen bu ibare, bir aşının önceden bilinen bir referans ile karşılaştırılmasında potansiyel testini geçebilecek minimum dozunu ifade eder.
- 5-) EID50 : Esas olarak canlı aşı ölçü birimidir. Aşının verildiği embriyolu tavuk yumurtalarının en az %50'sinde reaksiyon, ölüm vb. gözlemlenmesi gerektiğini taahhüt eder. İnaktif bazı aşılarında da içerik beyanı olarak bulunabilir. İnaktif aşılarında bulunan EID50 ibaresi, bu ibarenin başında bulunan sayı kadar virüsün inaktif edilip aşıya katıldığını gösterir. Diğer ölçüm birimlerinde olduğu gibi uygulanan sürülerde koruma veya titreasyon olarak nasıl bir fayda sağlanacağı hakkında fikir vermez.

Unutulmamalıdır ki daha uzun ve stabil koruma için inaktif aşılar kanatlılarda vazgeçilmezdir. Bu vazgeçilmezliğin uygulandığı sürülerde, uygulayıcıya nasıl bir fayda sağlayacağını bilmesi elzemdir. Yarıklar yumurtlama kümelerine taşınırken uygulanan inaktif karma aşılarından biri olan Nobilis RT-1bmulti-ND-EDS aşısı; içerik, stabilite açısından sağlamayı öngördüğü faydanın prospektüsünde de bildirilmesi açısından diğer tüm rakiplerinden ayrılmakta ve kullanıcılarına önemli faydalar sağlamaktadır. SHS, multi IB, ND ve EDS hastalıklarından uzun süreli ve yüksek oranda korunmak için tercih edilebilecek en kapsamlı inaktif aşıdır.

orallar

YÜKSEK KALİTE GÜVENCESİ İLE

MÜKEMMEL BAŞLANGIÇLAR

Orallar Zirai Ürünler Üretim Paz.San.ve Tic. A.Ş

Şerifali Mah. Barbaros Cad. Miras Sk. No:29
Yukarı Dudullu / Ümraniye / İstanbul

+90 850 393 54 00
www.orallarzirai.com
info@orallarzirai.com

VİMAR A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET TÜRKER

SES GETİRECEK YENİ SÜRPRİZLERİMİZ OLACAK

1995 yılından itibaren hayvan sağlığı ve beslenmesi konularında inovatif ürünleriyle hizmet veren Vimar A.Ş., gelişmeye ve değişmeye devam ederek hem saha kadrosunda hem merkez kadrosunda yaptığı yenilikler ile 2024 yılına oldukça hazırlıklı bir şekilde giriyor.

Vimar A.Ş. yöneticileri ile gerçekleştirdiğimiz röportajda, bu gelişmeleri ve yakın gelecekteki hedeflerini konuştuk.

Yüksek Kalite Bütüncül Yaklaşım!

Kanatlı sağlığı ve beslenmesi için gerekli tüm çözümler Vimar'da!

Çeyrek asrı aşkın deneyimimiz ile sektörün lider firması olmaya devam ediyoruz.

www.vimar.com.tr

[/vimarturkey](https://www.instagram.com/vimarturkey)

vimar
animal health

Vimar A.Ş. Genel Müdürü Mehmet Türker :

**“Vimar’da yapılacak
güzel şeyler,
değerlendirilebilecek
güzel fırsatlar var,
hak ettiği yere gelerek
liderliğe ilerleyeceğiz”**

Uluslararası firmalarda üst düzey yöneticilikler yaparak büyük bir deneyim kazanan ve Türkiye’de ofis açan bazı uluslararası firmaların ilk kuruluşlarını gerçekleştirmiş olan **Mehmet Türker**, en son Dubai’de görev aldığı firmadan emekli olarak Türkiye’ye döner dönmez Vimar A.Ş.’nin Genel Müdürlüğü teklifi ile yeni görevine başladı.

Mehmet Türker ile gerçekleştirdiğimiz röportajda, profesyonel iş hayatındaki deneyimleri ve Vimar bünyesinde neler hedeflediğini konuştuk. **Türker** bu konuda şu açıklamayı yapıyor: “Heyecan duymayacağım bir işte çalışmak istemiyordum. Ancak, bunca yılın birikimini kullanabileceğim, değer katabileceğim bir fırsat olursa, onu değerlendirmek istiyordum. Vimar’da bunu gördüm ve bana bu fırsat verildi. Yapılacak güzel şeyler, değerlendirilebilecek güzel fırsatlar var burada.”

1 Mart 2023 de Vimar A.Ş.’nin Genel Müdürü olarak atanan Mehmet Türker kimdir, bugüne kadar neler yapmıştır ve şimdiki görevinde

neleri hedeflemektedir sorularını yönelterek başladığımız röportajda Türker’in hikayesini de öğreniyoruz aslında....

Mehmet Türker kimdir, hangi görevleri üstlenmiştir?

Mehmet Türker, 1989 yılında İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi’nden mezun olduktan sonra, yaklaşık 6 yıl kadar İngiltere’de yaşıyor ve kendi alanı ile pek ilgilenmiyor. Türkiye’ye dönüşünde önce İstanbul Üniversitesi’nde asistan olarak çalışmaya başlıyor ancak 6-7 ay kadar süren devlet memurluğunun kendisine uygun olmadığını ve üniversite bünyesinde ideallerine ulaşamayacağını anlayarak oradan ayrılıp özel sektöre giriş yapıyor.

1995 yılında, Kemin firması Türkiye’de ofis açıyor ve ilk kuruluş çalışmalarını Mehmet Türker gerçekleştiriyor. Kuruluş çalışmalarını tamamladıktan sonra Upjohn firmasına geçiş yapıyor. Upjohn’unda Türkiye’de kuruluş çalışmalarını yürüttükten sonra firma Pfizer’e satılıyor.

A'DAN Z'YE BÜTÜNLEŞİK ÇÖZÜMLER

Farklı firmaların çözümlerini size özel şekilde birleştirerek problemlerle daha az uğraşıp gerçek işinize odaklanmanızı sağlıyoruz.

- Proje danışmanlığı
- Her türlü kanatlı işleme makineleri
- Paketleme makineleri
- İleri işleme çözümleri
- Rendering sistemleri

İçin bizi arayabilirsiniz.

GÜVENİLİR İŞ ORTAĞINIZ

Amacımız sizin için herhangi bir satış yerine uzun vadede çalışabileceğiniz bir iş ortağı olmaktır.

AMORTİSMAN ANALİZİ

Sizlere önerdiğimiz çözümlerimizin maliyetlerini ne kadar sürede size geri döneceğini detaylı amortisman hesaplarıyla rakamlara döküyoruz. Verimliliğinizi artırmak için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

DOĞRU İŞLER İÇİN DÜŞÜK MALİYETLİ ÇÖZÜMLER

İhtiyaçınıza ne olursa olsun, doğru çözümlerle en iyi servis hizmetini düşük maliyetle sunuyoruz.

Çözüm ortaklarımız:

MEYN
Feeds Processing Solutions

MAVITEC

MAVITEC

Reepack

scansteel
feedtech

Yeni websitemizi ziyaret edin: www.entomak.com

Entegra Otomasyon Mak. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Küçükbakkalköy Mah. Dudağılısı Cad. No:23-25
Brandım R1 Blok D.308, 34750 Avcılar / İstanbul

info@entomak.com
T: +90 216 584 50 37
F: +90 216 584 50 57

"Önemli olan verimliliktir

Bir ürünü ucuza satıp, kullanıcıların aslında ne kadar pahalıya mal olduğunu sonradan anlaması ile kalıcı olamazsınız. "

dönüyor. Burada Vimar'ın kurucusu Mustafa Baysan ile yolları kesişiyor ve Vimar Genel Müdürü olarak atanıyor. Mehmet Türker bu kararını şöyle açıklıyor "Aslında Türkiye'ye döndüğümde açık söylemem gerekirse çalışmayı düşünmüyordum. Heyecan duymayacağım bir işte çalışmak istemiyordum. Ancak, bunca yılın birikimini kullanabileceğim, değer katabileceğim bir fırsat olursa onu değerlendirmek istiyordum. Vimar'da bunu gördüm ve bana bu fırsat verildi. Yapacak güzel şeyler, değerlendirebilecek güzel fırsatlar var burada."

Hedefi: Vimar'ı hak ettiği yere; liderliğe taşımak

Mehmet Türker, öncelikle firmanın kadrosunda hem merkezde yeniden yapılandırma hem de saha kadrosunda değişiklikler yapıyor. Hedefi, sektörde oldukça iyi bilinen Vimar'ı, yem katkı sektöründe listenin başına taşımak. Bu alanda uluslararası firmalardan hiç bir eksiklik yok diyerek ürün çeşitliliği, KnowHow, ürün kalitesi olarak doğru stratejilerle iyi bir kadroyla lider firma olma yolculuğunun başladığını belirtiyor. "Ben, Vimar'ın daha çok yem katkı alanındaki başarılarını biliyordum, buraya başladığımda kanatlı ilaçlarında da oldukça iyi bir yerde olduğunu gördüm. İlaç tarafı da benim takip etmediğim süreç içerisinde oldukça gelişme göstermiş. Marka bilinirliği oldukça iyi olan Vimar'ı hak ettiği konuma yerleştirerek lider firma konumuna yükseltmek tüm çabamız" diyor. Hem merkezde hem de sahada gerçekleştirilen kadro ve yeniden yapılandırma ile bu heyecan içerisinde 2024 yılını yeniden bir başlangıç olarak görüyoruz." şeklinde açıklıyor.

2024: Yeni bir başlangıç

2024 yılını "Yeni bir başlangıç" olarak ifade eden Mehmet Türker, Vimar'ı liderliğe yükseltecek yol hedeflerini ise şu şekilde sıralıyor: "Öncelikle kadromuzda gerçekleştirdiğimiz yenilikler ile hepimiz çok heyecanlıyız. Vimar'ın çok iyi bilinen marka değerine hem yurt içinde hem yurt

dışından katacağımız distribütörlükler olacak. Vimar'a olan güven ve ürün kalitemiz oldukça yüksek zaten. Lokal veya dünyada çok iyi bilinen uluslararası firmalar ile görüşmelerimiz sürüyor bunları değerlendirerek geçmişte olduğu gibi temsilciliklerimizle daha da güçleneceğiz.

Bir diğer alan ise ihracat tarafımız. Vimar'ın uzun zamandır ihracat yaptığı ülkeler var zaten, bu ülkelerde Pazar payımızı nasıl daha da arttırabiliriz ve bu alana nasıl yeni ülkeler katabiliriz konularında çalışmalar yapıyoruz. Vimar, önemli uluslararası kalite belgelerine sahip bir firma. Bu kalitesi ile tüm global firmalarla yarışabilecek durumda. Global standartlarda üretim yaptığımız sektör paydaşlarımıza iyi anlatarak, hak ettiğimiz yere gelmemiz gerekiyor. Bu nedenle kaliteden ödün vermeden rekabet ederek, fiyat rekabeti değil üründen alınan fayda rekabetine girerek, uzun vadeli ve kalıcı olmamız gerekiyor.

Bir ürünü ucuza satıp, kullanıcıların aslında ne kadar pahalıya mal olduğunu sonradan anlaması ile kalıcı olamazsınız. Önemli olan verimliliktir. Ürünü oluştururken kullandığımız hammaddenin önemi kadar yardımcı maddelerin de kullanımı önemlidir. Aynı sınıfta ürünler üretmek için çok ucuz yardımcı maddeler de kullanarak son ürünü daha düşük maliyetle üretmek ucuz satmak mümkün olsa da verimlilikte bunun aynı olmadığı süreç içerisinde anlaşılacaktır. Bu nedenle fiyat açısından rekabet etmek istemiyoruz, biz ürünlerden beklenen fayda ve verimlilikten yanayız. Kullanıcılarımız tarafından alınan geri bildirimler bu konuda oldukça iyi bir yerdedir. Bu noktada biz, daha iyi nasıl olabiliriz ve liderliğe yükselebilir ve hak ettiğimiz yere gelebiliriz amacı doğrusunda ilerliyoruz." diyerek yol haritasını açıklıyor.

Pfizer bünyesinde 3 yıl kadar Yakındoğu bölgesinden sorumlu olarak hizmet veriyor. Daha sonra Schering Plough'a geçerek bu firmanın da Türkiye ofisi kuruluş çalışmalarını gerçekleştiriyor. Schering Plug ile Intervet birleşmesi gerçekleştiğinde Mehmet Türker, Boehringer Ingelheim firmasına geçerek Hayvan Sağlığının kuruluşunu gerçekleştiriyor (2009-2010).

2016 yılında Boehringer Ingelheim bünyesinde Dubai'de İş Mükemmeliyeti Departmanını yönetiyor. 2023 yılına kadar süren bu süreçte, büyük bir sorumluluk alanı içerisinde, doğuda Hindistan, güneyde Güney Afrika kuzeyde Türkiye gibi geniş bir alana kadar uzanan bölge içerisinde "İş Geliştirme - İş Mükemmeliyeti" yöneticiliği yapıyor. 2023 yılı başında emekli olarak ayrılıyor.

Vimar A.Ş.'ye geçiş

2023'ün ilk aylarında emekli olarak Türkiye'ye

ROSS 308 KAZANDIRIR

- Daha Fazla Karkas Et Verimi
- Yatırımınıza En İyi Geri Dönüş
- Sektördeki En İyi Karkas Yapısı ve Et Kalitesi

Ross® 308 ile ilgili daha fazla bilgi için www.aviagen.com/Ross sayfamızı ziyaret ediniz.

AVIAGEN

ROSS

GÖKSU BAYSAN

MEHMET TÜRKER

BAHATTİN TUTAR

Vimar A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi Göksu Baysan: “Maksimum katkı sağlamaya çalışıyoruz”

Vimar'ın yeni yöneticilerinden biri de **Göksu Baysan**. Koç Üniversitesi Ekonomi Bölümünden mezun olduktan sonra, bir süre aile şirketlerinden biri olan İstanbul Güneş Ecza Deposu'nda görev alıyor. 15 ay kadar çalıştıktan sonra profesyonel iş hayatına kurumsal bir deneyim katmak amacı ile bir bankada devam ediyor. Bankada market sektöründeki bazı perakende firmaların finansal ve hukuksal ilişkilerini yönetiyor. Baysan “Benim için oldukça verimli bir deneyim ve network oluşturdu” diye nitelendiriyor bu dönemini.

Kurumsal deneyim kazanımından sonra Vimar A.Ş.'de satın almadan sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi olarak görevini yürütürken “Aslında her departmanı öğrenmeye çalışıyorum.

Satın alma departmanını anlamaya ve öğrenmeye devam ediyorum. İşin içine girdikçe, mantığını anladıkça işin doğası gereği satın almanın, ürün kalitesi açısından ve de fiyatlandırma açısından birebir başında olup kontrol edilmesi gereken bir departman olduğunu anladım” diyor. **Baysan**, satın alma konusunda şunları ilave ediyor “Gelişime oldukça açık bir bölüm. Sektöre global anlamda yeni üreticiler giriyor, dünyanın her yerinde organize edilen fuarların takip edilmesi gerekiyor. Bu anlamda hem araştırma hem de iletişim gerektiriyor. Bu nedenlerle de oldukça keyif aldığım ve her gün yeni bir şeyler öğrenebildiğim bir alandayım. Vimar, bugünlere belirli bir deneyim ve kurumsal kimlik ile geldi, bizlerde bu kültürün üzerine ne koyabilirize bakıyor ve maksimum katkı sağlamaya çalışıyoruz”.

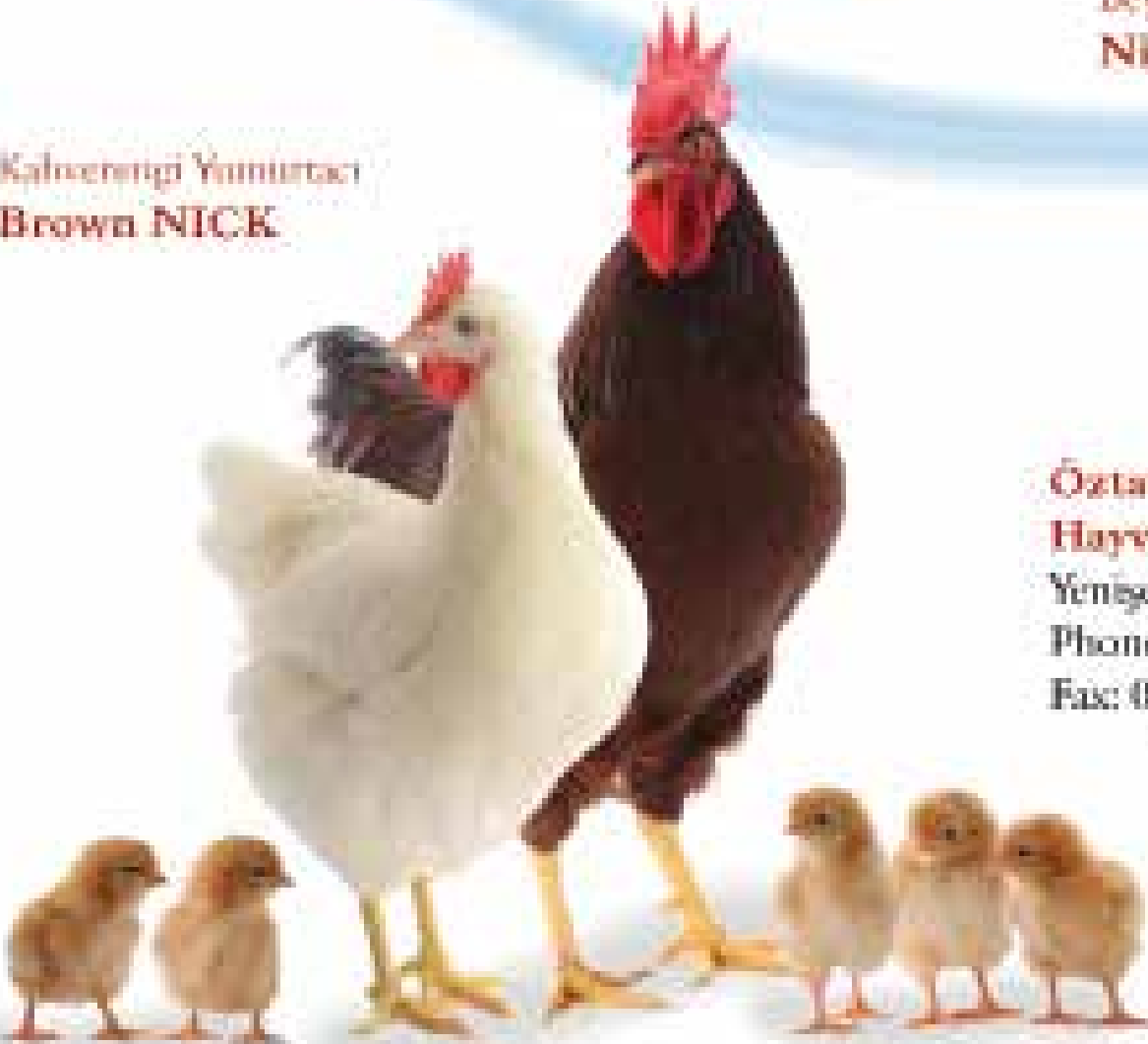

*Bazarıya
birlikte yürüyelim...*

**Değerli Yumurtacı
NICK-CHICK**

**Kalırsıngı Yumurtacı
Brown NICK**

**Öztaylık Tarım
Hayvancılık San.ve Tic. A.Ş.
Yenicehir - Bursa / TURKEY
Phone: 0(224)772 12 83
Fax: 0(224)772 17 81**

www.oztavuk.com.tr

Vimar A.Ş. Satış Müdürü Bahattin Tutar:

1999'da Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni mezunu olan Bahattin Tutar'ın hayvancılık sektörü geçmişi aslında babasının etlik piliç yetiştiriciliği yaptığı çocukluğuna kadar uzanıyor. Sektörde bazı firmalarda deneyim kazanan Tutar, "Hep üretimin içinde olmayı sevdim" diyor. İş hayatında 'biyogüvenlik' ve 'hijyen' önem taşıyan konular olarak öne çıkıyor.

Vimar'ın yeniden yapılanma süreci içerisinde Satış Müdürü olarak çalışmaya başlayan Bahattin Tutar görüşlerini şöyle anlatıyor: "Burada büyük bir birikim var. Biz içerik hazırlamıyoruz, aslında biz bir ürün hazırlıyoruz. Yanıldığımız taraf bu, algıyı doğru oluşturmamız gerekiyor. Ben bir ürünün satın alınmasına çok saygı duyuyorum. Hep bir ürünün hikayesini bulup bu hikayeyi sunmaya çalışmışımdır. Benim bir ürünüm var, fiyatı da bu diye hiçbir ürünü pazarlamam. Bir ürüne 'mal' diyerek bu ürünlerin, acımasızca satılması taraftarı değilim. O ürüne de haksızlık alana da, üretene de haksızlık. Yani bir ürün bu kadar kıymetsiz olamaz. Bütün derdimiz satmak değil, bence mesele bir ürün satın alınmalı, satın alınacak bir ürün oluşturmanın yollarını bulmalıyız.

Ben bugün ekibime şunu diyorum, heyecanlıyım ve ben önce kendime meydan okuyorum. Vimar'a katkı sağlayacaksam böyle katkı sağla-

mak istiyorum. Önümde çok kıymetli bir insan var. Mehmet Türker bey ile çalışmak çok değerli.

Ekip olarak oldukça heyecanlıyız. Hepimiz emek veriyoruz. Biz de hak ettiğimizi almak için etik ve çöşku içinde bu yolda olacağız. Sürekli o yolun içinde olursak zaten hedefe doğru gidiyoruz. Bu hedeflerimiz doğrultusunda yeni bün-yemiz ile farklı heyecanlara sahip olarak 2024 yılı içerisinde sunacağımız lansmanlar olacak, hem ürün bazında hem de konseptlerimiz içerisinde farklı şeyler sunacağız. Tek başına biz bir ürün satmıyoruz. Bu ürünlerin hepsinin başladığı bir nokta ve gideceği bir yol var. Bu hikayeleri doğru oluşturmak ve doğru yolda olmak gerekiyor. O yüzden de Vimar'ın bu yönde potansiyeli çok iyi."

Vimar'ı farklı kılan detay:

Mehmet Türker: Besleme, koruma ve tedavi çözümleri sunma şansına sahibiz."

Röportajımızın sonlarına doğru Vimar A.Ş. Genel Müdürü Mehmet Türker'e Vimar'ı farklı kılan nedir diye soruyoruz. Türker, Vimar'ın önemli bir ayrıntısını da şöyle açıklıyor: "Yem katkı alanında bizim bir farklılığımız var, hem yem katkı üretirken hem de kanatlı ilaçları üretiyoruz. Vimar'ı diğerlerinden farklı kılan bir ayrıntı da budur. Bir kanatlı işletmesinin aşı haricinde tüm

Vimar A.Ş. Satış Müdürü Bahattin Tutar:

Tek başına biz bir ürün satmıyoruz. Bu ürünlerin hepsinin başladığı bir nokta ve gideceği bir yol var. Bu hikayeleri doğru oluşturmak ve doğru yolda olmak gerekiyor.

ihtiyaçlarını karşılayabiliyoruz, daha da önemli çözümler sunabiliyoruz. Besleme, koruma ve tedavi çözümleri sunma şansına sahibiz." diyor.

2024 yılında "ses getirecek sürprizlerimiz olacak" müjdesi ile tamamlıyor Mehmet Türker sözlerini. Anlaşılan 2024 yılından itibaren Vimar ile ilgili sık sık haberler yapmaya devam edecek ve sürprizleri şimdiden heyecanla merak etmeye başlıyor.

LESS IS
MORE

**CEVA'NIN YENİ TEKNOLOJİ AŞILARI İLE
YUMURTACI AŞILAMA PROGRAMINIZI SADELEŞTİRİN**

Güvenlik ve verimlilik hedeflerinize
daha az aşı uygulaması ile ulaşmanıza yardımcı olur.

HIPRA Global Ürün Müdürü
Joan Molist Badiola

HIPRA'nın, In-Ovo aşular için geliştirdiği yeni konsepti "Mix to Win" 22. Dünya Veteriner Tavukçuluk Derneği Kongresi'nde tanıtıldı

HIPRA'nın Diamond Sponsor olarak destek verdiği 22. Dünya Veteriner Tavukçuluk Derneği Kongresi 4-8 Eylül 2023 tarihleri arasında İtalya'da gerçekleştirildi.

Hayvan sağlığının korunmasında yenilikçi çözümler geliştiren HIPRA, In-Ovo aşularında ve In-Ovo aşılama teknolojilerinde sunduğu inovatif ve benzersiz "MIX TO WIN" konseptini, 4-8 Eylül 2023 tarihleri arasında İtalya'nın Verona şehrinde düzenlenen 22. Dünya Veteriner Tavukçuluk Derneği (WVPA) Kongresi'nde kanatlı sektörü temsilcilerine tanıttı.

Kongre haftası, HIPRA'nın misafirlerine özel olarak düzenlediği, Garda Gölü'nün yanında bulunan Parchi del Garda Oteli'ndeki karşılama etkinliğiyle başladı. Avrupa, Asya ve Afrika ülkelerinin kanatlı sektöründen 200'e yakın profesyonelin katılımıyla gerçekleşen bu etkinlikte

Başaran Aktan, Serkan Biçer

Melissa Akal, Başaran Aktan, İrmak Şaşır

HIPRA Global Teknik Ekibi

HIPRA, koksidiyoz (EVANOVO®) ve gumboroya (GUMBOHATCH®) karşı geliştirdiği benzersiz bir In-Ovo aşı kombinasyonu olan "MIX TO WIN" konseptini tanıttı. Ayrıca etkinlikte Rio Grande do Sul eyaleti Kanatlı Organizasyonu Başkanı Jose Eduardo Dos Santos, beyaz et dünyasının merak edilenleri ve pazar trendleri hakkında bir sunum gerçekleştirdi.

Kongreye özel tasarlanan dikkat çekici standıyla ziyaretçilerin beğenisini toplayan HIPRA, ayrıca Royal Pas Reform iş birliğiyle geliştirdiği "Soft-Touch" teknolojisine sahip ve %100 Amniyotik sıvıya enjeksiyonu garanti eden, SmartVac™ In-Ovo aşılama cihazını sektör temsilcilerine tanıttı.

Kongre kapsamında HIPRA, tüm katılımcılara açık bir uydü sempozyumu da organize etti. Sempozyumda, HIPRA Global Teknik Ekibi ve Royal Veterinary College Parazit Genetiği Uzmanı Prof. Dr. Damer Blake, koksidiyozun güncel maliyetleri hakkında bilgi verirken, hastalığın aşılama yoluyla kontrolündeki kilit noktaları paylaştı. Ayrıca HIPRA, kanatlı sağlığında önemli terapötik alanları kapsayan 14 bilimsel poster ve üç sözlü sunum da gerçekleştirdi.

SmartVac™ In-Ovo aşılama cihazı, HIPRA standının ilgi odağı oldu.

HIPRA standı, farklı ülkelerden gelen katılımcılar tarafından ilgi gördü.

Netfarma İlaç'ın kurucularından Veteriner Hekim Emral Cömert:

"Sektörde iyi bir algımız ve
hak edilmiş bir konumumuz var"

"Bizimle çalışan mutlu olur"

"Netfarma'nın kurucu ortaklarından Veteriner Hekim Emral Cömert ile gerçekleştirdiğimiz röportajda görüşlerini aldık, Cömert'in sohbetimizdeki son cümlesi "Bizimle çalışan mutlu olur" idi.

19 Yıdır

"Hayvan sağlığında net çözümler"

Üretiyoruz.

AQUACULTURE/

POULTRY DRUGS/

LIVESTOCK HEALTH

ANIMAL NUTRITION

netfarma®

www.netfarma.com.tr

Emral Cömert kimdir?

Elazığ Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesinden mezun oldu (1992). Mezuniyet sonrası Elazığ'da 2 yıl kadar serbest veteriner hekim olarak çalışarak büyükbaş alanında klinik hizmeti verdi. Askerlik görevini tamamlamak üzere iken Özanaç Ana Damızlık firmasından teklif alarak 1995-2000 yılına kadar bu firmada, Teknik Müdür olarak görevini yürüttü. Hollanda ortaklığı olan Özanaç, Türkiye'deki işletmeyi daha sonra sattı ve firma kapandı.

Emral Cömert, daha sonra Sakarya'da 4 yıl kadar (Şenpiliç) damızlık yöneticisi olarak çalıştı. Başka bir firmadan satış müdürlüğü teklifi alınca, üretimden firma temsilciliğine geçmiş oldu. Bu arada (askerlik arkadaşı) Veteriner Hekim Cem Çavdaroğlu İstanbul Global İlaç firmasını kurmuştu, Emral Cömert'e ortaklık teklifi gelince, birlikte İstanbul Global İlaç'ı güçlendirmeye ve yurtdışından temsilcilikler almaya başladılar. Kendi ürün ruhsatlarını alarak ağırlıklı olarak balık ve kanatlı ürünleri üzerine yoğunlaştılar ve ettiklerini biçerek bu pazarda Türkiye'de iyi bir yere geldiler. İstanbul Global İlaç, depo ve dağıtım hizmetleri verdiği için Netfarma olarak üretici bir ilaç firmasına dönüşüm kararı alındı.

Netfarma artık sahada 16 kişilik bir satış ekibine ve toplamda da otuza yaklaşan bir kadroya sahip. Giderek büyüyen bir iş hacmiyle kendi merkez binasını satın alarak bir süre önce Tuzla'ya taşındı. Farklı tesislerde fason üretim yapmaya devam ederken, kanatlı ve balık ürünlerinin yanısıra büyükbaş alanında da ilerlemeye başlamış durumda. Yurt dışı faaliyetleri ve ihracatları da sürüyor.

"Türkiye artık ciddi anlamda ihracat yapabilecek potansiyele sahip"

Emral Cömert'e Netfarmadaki ve ihracattaki gelişmeleri soruyoruz. Cömert şöyle yanıtıyor: "İhracatta Azerbaycan pazarında da oldukça güçlü olduğumuzu söyleyebilirim. Bugün elliye yakın ruhsatımız var. Büyükbaş alanını da daha fazla geliştirmek için çaba harcıyoruz. Orada da iyi bir yere geleceğimize inanıyorum. Hatta, yabancı firmaların Türkiye'de pazar payını yavaş yavaş kaybedeceğini, sadece molekül üreticilerin uzun vade kalabileceğini sanıyorum.

Türkiye artık İspanya, İtalya gibi ciddi anlamda ihracat yapabilecek bir potansiyele geldi. Özellikle Asya'da, Türkiye Cumhuriyetlerinde, Afrika gibi bir çok yerde pazar oluşabilir. Doğu Avrupa'da ciddi bir pazar geliştirilebilir. Ben sektörün bu yönüyle iyi gideceğini varsayıyorum. En büyük dezavantajımız dövizle hammadde alıp TL ile satmak ve de uzun vadeli satmak.

Kanatlı, balık ve ruminant sektörlerine hayvan sağlığı ilaçları üreten Netfarma, geçtiğimiz aylarda kendi binasına taşındı.

"Birlikteliğimiz ve hayal gücümüz bizleri geleceğe taşıyacaktır".

Sadece ilaç sektöründe bu uzun vade var maalesef. Dövizin yükselmesinden dolayı çok sıkıntılı bir süreçten geçiyoruz".

Emral Cömert, Netfarma için gelecekteki beklentilerini şu şekilde açıklıyor: "Bizim için değerli ve önemli olan uzun vadeli planlarla rekabet edebileceğimiz ürünlerle büyümeye devam etmektir. İhracat kapılarını zorlamamız lazım. Özellikle Doğu Avrupa'da ruhsatlanarak ihracat yapacağımız ülke ağını genişletmemiz gerekiyor. Tabii tüm bunlar kaliteden hiç ödün vermeden yapılmalı. Ticarete uzun vadeli düşünmeli ve bu sürdürülebilirliğin tek temel şartı da kalite ve güvendir. Biz o güveni ve kaliteyi hep korumak zorundayız. Kanatlı ve balık pazarında iyi bir yere geldik. Sektörde iyi bir algımız ve hak edilmiş bir konumuz var. Avrupa'lı firmaların ihracatda bizden büyük avantajları var, bizlerden daha iyi, daha kaliteli ürünler yaptıkları için değil, uluslararası regülasyon kurallarından dolayı avantajlılar. Türkiye aslında devlet olarak onlardan çok daha iyi denetleyen bir ülkedir".

Emral Cömert'e, gelecek 10 yıl içinde kendini nerede görüyorsunuz diye soruyoruz, "Merkezde 6 veteriner hekimiz, bizim birlikteliğimiz ve hayal gücümüz bizleri geleceğe taşıyacaktır. Ortak hayaller kurar, mücadelemizi verebilirsek başarılı oluruz. Fason üretimden kendi tesisle-

rimizde üretime geçtiğimizde daha hızlı olur ve o zaman daha avantajlı noktaya geliriz. Birincisi bizim birlikteliğimiz ve o dostluğumuz ve hep beraber hareket etmemizin verdiği güç, ikincisi ise sektörle ilgilidir. Kanatlı entegre sayısı azaldı. Zor şartlara adapte olma potansiyelimiz var. Yani hangi iş alanı olursa olsun, en kötü ekonomik durumlarda bile herkesten daha iyisini yapıyorsanız ayakta kalırsınız. Ana hedefimiz; ortak akılla hareket ederek, birbirimizi destekleyip, ilerlemektir. Alt yapımız oluşmuş, ruhsatlarımız tamamlanmış durumda. Zor süreçler geride kaldı, bundan sonra ilerleme süreçlerimiz çok daha kolay ve rahat olacaktır. Zorluklar, insanları daha da güçlendiriyor. Netfarma olarak ilk baştan beri en iyi hammaddeyi, en iyi taşıyıcıları alarak, en kaliteli ilacı üretmek için çaba harcıyoruz. Onun için Netfarma güvenilir bir firma olarak algılanıyor. Kanatlı ve balıkta büyük adımlar attık, büyükbaşta da daha gidecek mesafemiz var.

Biz iyi kalitede iyi ilaçlar üretip, güvenilir bir firma olarak yolumuza devam edeceğiz. Son olarak şunu söyleyebilirim "Bizimle çalışan mutlu olur".

Etkili bir şekilde, **güvenle** gerçekleştirin

Kanatlı yemi, genel üretim maliyetlerinizin %70'ine varan bir düzeye ulaşabilir. Sürünüzde etkili besin kullanımı sağlıklı gelişim sağlar, verimliliği destekler ve performansı artırır.

DSM'de, etkinliği ve sürdürülebilirliği arttırarak, sürünüzün performansını ve karlılık düzeyinizi güvenle yönlendirmenize yardımcı oluyoruz.

Biz değilsek, kim? Şimdi değilse, ne zaman?

BİZİMLE MÜMKÜN

www.dsm.com/anh

Bizi takip edin:

**ANIMAL
NUTRITION
AND HEALTH**

ESSENTIAL
PRODUCTS

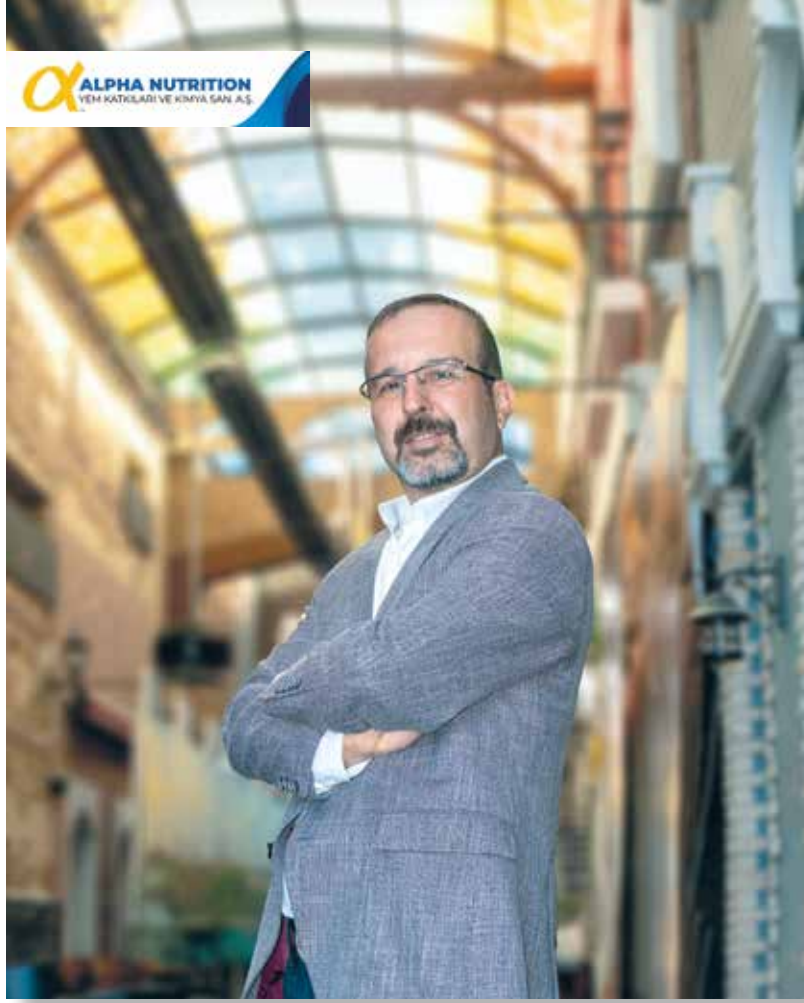
PERFORMANCE
SOLUTIONS +
BIOMIN®

PRECISION
SERVICES

DSM

BRIGHT SCIENCE. BRIGHTER LIVING.

Veteriner Hekim Erkut Gökmen

Türkiye Hayvancılık sektöründe yol gösterici bir oyuncu olmak adına Alpha Nutrition firmasını kurdu

1999 yılında İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesinden mezun olan Erkut Gökmen, 2001 Yılında Şenpiliç Damızlık Üretim Sorumlusu olarak profesyonel hayatına başladı.

22 yıldır kanatlı sektörü içinde bulunan Erkut Gökmen, 10 yıl boyunca CP Standart Broiler Üretim Müdürü ve sonrasında Advance Pharma'da İlaç ve Yem Katkı Satış Müdürü olarak görev yaptı. Sonrasında 8 yıl kadar Ceva Hayvan Sağlığında Stratejik Account Müdürlüğü görevinde bulundu.

2 yıl Novus Türkiye Ülke Müdürü ve en son 1,5 yıl kadar süren Trouw Nutrition'da Kanatlı, Pet ve Aqua kanallarının Ticari Satış Direktörü olarak görevlerini sürdürdü.

2023 Temmuz ayı sonunda, 22 yıllık kurumsal kariyerini sonlandıran Erkut Gökmen, hep hayal ettiği kendi firmasını 4 Ekim 2023'de kurdu. Bu tarihin Dünya Hayvanları Koruma gününe denk gelmesi, onu da ayrıca mutlu eden bir tesadüf oluyor. Bundan böyle Erkut Gökmen iş

hayatını **Alpha Nutrition Yem Katkıları ve Kimya San A.Ş.** olarak sürdürecektir.

Erkut Gökmen "Yaklaşık 25 yıllık meslek hayatıma geri dönüp baktığımda hep güzel çalışmalara imza atmakla birlikte en önemsedğim kendi firmamı kurduğumu duyurma aşamasında anladığım çok güzel insan biriktirmişim" diyerek bu duyguyu hissetmenin kendisini mutlu ettiğini ve bu nedenle büyük bir motivasyonla iş hayatına başladığını belirtiyor.

GIORDANO

Her ihtiyacınız için Giordano'nun otomatik bir cevabı var

Twist & Maxi Twist

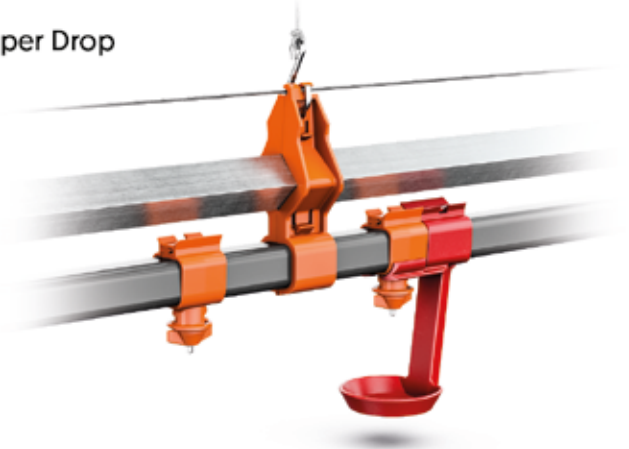

Twist otomatik yemleme hattı, etlik piliçlerin tüm yaşam döngüsü boyunca sadece hattın yüksekliği değiştirilip tavukların ideal yem ihtiyaçlarını karşılayarak etlik piliçlerin tüm yaşam döngüsünü takip edecek şekilde tasarlanmıştır. Kümes hayvanları yemliğı sadece 3 parçadan oluşur ve sökmeye veya taşımaya gerek olmadan tek adımda temizlik işlemine olanak sağlar.

Super Drop otomatik sulama hattı mükemmel işlevselliğe ve optimum performansa sahiptir. Atık yok, sızıntı yok ve altlık her zaman kuru. Sürekli temiz su temini, kümes hayvanları için sağlıklı bir ortam ve uzun ömür sağlar. Su akışına ve yetiştirilen hayvanların türüne bağlı olarak farklı nipeliler mevcuttur.

Super Drop

www.poultryplast.com

Opheia

www.opheia.com.tr
info@opheia.com.tr
+90 532 651 52 80

"Hem Qualivet hem de Alpha Nutrition için yeni bir heyecan ile bu distribütörlük anlaşması imza altına alınmıştır".

Alpha Nutrition, ilk olarak bir İspanyol firması olan Qualivet'in Türkiye distribütörlüğünü alarak işe başlıyor. Qualivet, hem kanatlı hem de ruminant alanında ürünlere sahip.

Gökmen, açıklamasında "Hepimiz biliyoruz ki , yem katkıları, hayvan beslenmesinde kullanılan ve hayvanların büyüme, gelişme, verim ve sağlığını destekleyen maddelerdir. Yem katkıları, hayvan yemlerine belirli oranlarda karıştırılarak kullanılır. Yem katkıları, hayvancılık sektörünün önemli bir parçasıdır. Yem katkıları, hayvanların beslenme ihtiyaçlarını karşılarken, aynı zamanda hayvanların sağlığını ve refahını da korumaya yardımcı olur. Yem katkıları alanındaki araştırma ve geliştirme çalışmaları, yem katkılarının daha etkili ve güvenli hale getirilmesi için devam etmektedir. Yem katkılarının gelecekte daha da yaygın bir şekilde kullanılacağı öngörülmektedir. Bizde Alpha Nutrition olarak tüm bu gelişmeleri ve çalışmalarını takip ederek Türkiye Hayvancılık sektöründe yol gösterici bir oyuncu olmak adına kendi firmamı kurmuş bulunuyorum". diyor.

Erkut Gökmen'e, neden Alpha adını tercih ettiğini ve logosundaki renkleri soruyoruz. "Aslında hep insanın hayalinde olur ya, ileride bir şirket

kurarsam adını ne koyarım diye, bu süreç içerisinde 'Alfa' ismi aklımın bir köşesindeydi. Kelime anlamı olarak da öncü, lider, güçlü demek. Benimde yapıma, karakterime uygun. Anlaması, tarif etmesi de basit. Logodaki renklerimiz ise sarı ve mavi. Yem sektörünün ana teması hep buğdaydan başladığı için buğdayın sarısını ve gök mavisini seçtik. Yerden başlayıp göklere kadar uzanan uçsuz bucaksızlığı yansıtmaya çalıştık". şeklinde açıklıyor.

Yeni bir heyecan

Vizyonunu ise şöyle tanımlıyor: "Hayvancılık sektöründe sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunan, çevre dostu, hayvanların daha sağlıklı ve verimli bir şekilde yetiştirilmesine yardımcı olan, yüksek kaliteli ve yenilikçi yem katkıları üretmek ve sunmak" olduğunu belirten Gökmen, "Ayrıca şunuda mutlulukla dile getirmeliyim ki sektöre halen Türkiye de bulunan firmalar ile beraber ortak projelerde çalışma imkanı bulacak olsam da, İspanyol Qualivet firmasının kanatlı ve ruminant ürünlerinin exclusive distribütörü olarak Türkiye'deki tüm satış haklarında almış bulunmaktayım".

Qualivet hakkında da bilgi veren Erkut Gökmen, "Qualivet firması 25 yıldır Avrupa 'da bir çok global firmaya bitkisel ekstrat içerikli hammadde tedarik eden bir firma olup, 2023 yılı içerisinde iş planını değiştirme kararı olarak artık kendi markası ile ürünleri son kullanıcıya ulaştırmak için lokal firmalar ile ortak iş planları hazırlamaya başlamıştır. Bu aşamada hem Qualivet hem de Alpha Nutrition için yeni bir heyecan ile bu distribütörlük anlaşması imza altına alınmıştır".

Q solutions

Halen görüşmeleri devam eden ve umarım çok yakında yine sizler vasıtası ile sektörü bilgilendireceğim iki distribütörlük için de çalışmalarımız devam etmektedir. Hayvancılık sektörünün tüm paydaşlarına hizmet verebilmek adına kanatlı, ruminant, pet ve aqua ürünlerimiz ile beraber servislerimizi de çalışma ortaklarımızın kullanımına sunacağız. Servislerimiz ise 'Q solutions' adı altında yem fabrikalarında, sahada ve laboratuvar ortamında devam edecektir" açıklamasını yapıyor.

Hy-Line

GARANTİ

Yüksek Kârlılık Oranı:

- Mükemmel Yem Dönüşümü
- Üstün Yaşama Gücü
- Mükemmel Kabuk Rengi ve Kalitesi

Hy-Line

BROWN

GARANTİ

TARIMCILIK GIDA PİYASASI
İÇİŞİLERİ BAKANLIĞI

Tel: 0224 242 65 00

www.garantitirayikuluik.com

info@garantitirayikuluik.com

© 2014 Garanti Tiryakülik A.Ş.

Uluslararası Tavukçuluk Kongresi 2024

08-11 Mayıs 2024, Prof. Dr. Mete Cengiz Kültür Merkezi/Bursa

SÜRDÜRÜLEBİLİR KANATLI ETİ VE YUMURTA ÜRETİMİ İÇİN STRATEJİK YAKLAŞIMLAR

www.wpsaturkiyecongress.org

Kongre Bilim Kurulu Sekreteryası

Doç. Dr. Arda Sözcü

BUÜ Ziraat Fakültesi Zootekni Bölümü

E-Mail: ardasozcu@uludag.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Şeremet Tuğalay

ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootekni Bölümü

E-Mail: cigdem.seremet@ege.edu.tr

ORGANİZASYON SEKRETERYASI

saltur m.i.c.e.

0850 724 17 80

kongre@saltur.com.tr

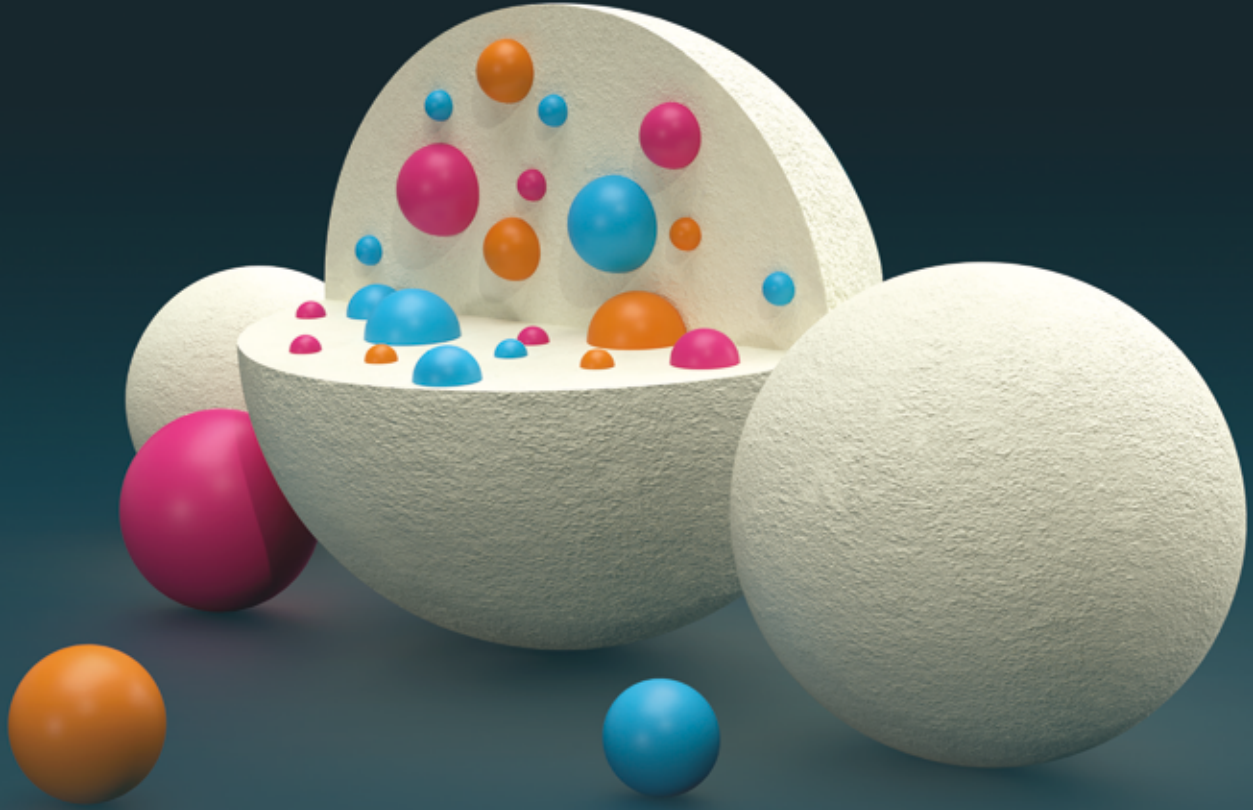

**JEFO MATRIX
TECHNOLOGY**

Hedefte salinimi için mikroenkapsüllü ürünler.

Bağırsak sisteminde bileşenlerin özel salinimi.

Toz ve kokuları azaltır
Operatörün güvenliğini sağlar
Aktif maddeler arasındaki etkileşimlerden korur
Korozyonu en aza indirir

Jefo
Life, made easier.

jefo.com

BESD-BİR YÖNETİM KURULU'NA NACİ KAPLAN YENİDEN BAŞKAN SEÇİLDİ

BESD-BİR Yön. Kur. Bşk.
Naci Kaplan

Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçıları Birliği Derneği (BESD-BİR) 20.Olağan Genel Kurul Toplantısı Ankara'da gerçekleştirildi. Yönetim Kurulu Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyeleri'nin belirlendiği toplantıda Naci Kaplan yeniden başkan seçildi.

Türkiye'de 19 üye firma ile beyaz et sektörünü başarı ile temsil eden Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçıları Birliği Derneği'nin (BESD-BİR) 20. Olağan Genel Kurul Toplantısı 24 Ocak 2024 Çarşamba günü Ankara'da Derneğin Toplantı Salonunda yeterli katılım sayısı ile yapıldı.

Yönetim Kurulu Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyeleri'nin belirlendiği toplantıda Naci Kaplan ikinci kez başkan seçildi. Derneğin 20. Olağan Genel Kurul Toplantısında yapılan seçim sonucuna göre; Başkan Yardımcısı Faik Üçer, Sayman üye Cüneyt Özkurt oldu. Dr. Sait Koca ve Burak ÖZKAN yönetim kurulu üyeleri olarak belirlendi.

Türkiye beyaz et sektörü 2023 yılında 2,4 milyon tona yakın üretim yaptı

Genel Kurul Toplantısı açılış konuşmasında dünya ve ülke beyaz et sektörünün değerlendirilmesini yapan BESD-BİR Yönetim Kurulu Başkanı Naci Kaplan, "BESD-BİR, yıllık cirosu

yaklaşık 5,5 milyar dolar olan, 90'dan fazla ülkeye ihracat gerçekleştiren ve dolaylı olarak 3 milyon kişinin geçimine katkı sağlayan Türkiye beyaz et sektörünü 31 yıldır başarıyla temsil etmektedir. Dünyada en çok tüketilen et ürünü olan beyaz etin, gelecek 10 yılda en fazla üretilen protein kaynaklı gıda olmaya devam edeceği öngörülmektedir. Türkiye 2,4 milyon tona yakın üretimi ve 500 bin tona yakın ihracatı ile beyaz et üretiminde Dünyada 10'uncu, ihracatta ise 7'inci sıradadır." dedi.

Bilime dayalı üretim bilinciyle "yeşil ve çevreci" ekonomi ilkelerini benimsemek zorundayız

Bilime dayalı üretim yapan ve gelişme potansiyelinin olduğunu söyleyen Başkan Naci KAPLAN, ileriye yönelik gelişmeler göz önüne alındığında yeni dünya düzeninde sektörü bekleyen zorluklar olduğunu dile getirdi ve konuşmasına şöyle devam etti: "Sürdürülebilir üretimin gerekliliği karşımıza çıktı. Dünya standartlarında

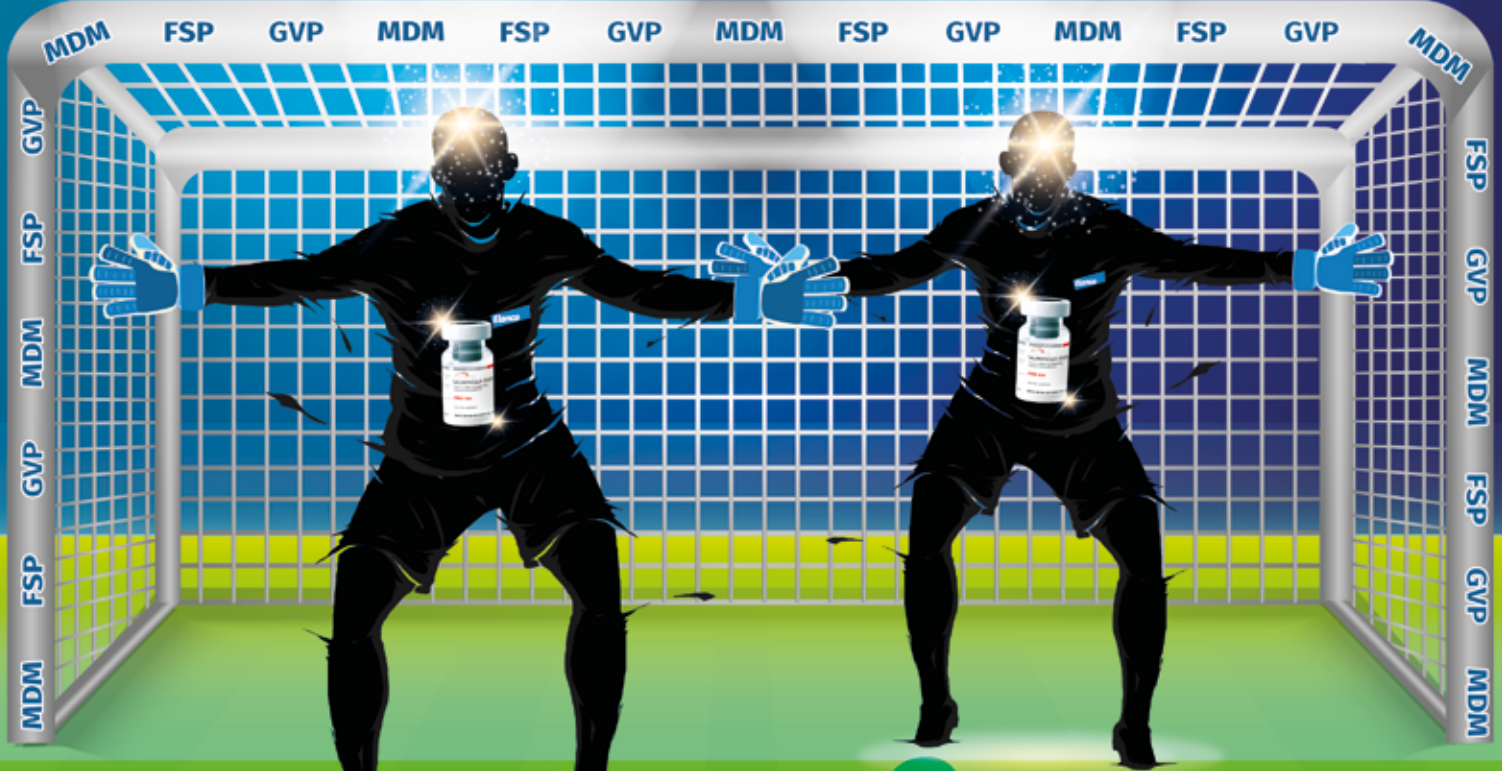
ve gelişen teknolojiyi kullanarak üretim yapan bizlerin; kısa vade gelecek planlarımıza mutlaka çevresel riskleri ve ekolojik kısıtları azaltmayı hedefleyen "yeşil ve çevreci" ekonomi ilkelerini benimseyerek hayata geçirmesi lazım."

90'dan fazla ülkeye ihracat yapıyoruz

Yıllık cirosu yaklaşık 5,5 milyar dolar olduğu, doğrudan ve dolaylı dolaylı çalışanıyla yaklaşık 3 milyon kişinin geçimine katkı sağladığı tahmin edilen Türkiye beyaz et sektörü, bugün 90'dan fazla ülkeye ihracat gerçekleştirmektedir. Derneğin, 31. Yılında sektörü başarıyla temsil etmeye devam edeceğini söyleyen Naci Kaplan tüketimle ilgili olarak; ülkemiz kişi başına beyaz et tüketiminin 20 kg olduğunu, dünya kişi başı tüketim ortalamasından yukarıda olsa da 35-45 kg olan gelişmiş ülkeler seviyesine ulaşmak için Tarım ve Orman Bakanlığı ile işbirliğinde daha fazla çalışmalar yapılması gerektiği çağrısında bulundu.

Salmonellaya karşı çok yönlü koruma!

MDM: Metabolik Drift Mutasyon
FSP: Food Safety Program (Gıda Güvenliği Programı)
GVP: Good Vaccination Practices (Doğru Aşı Uygulamaları)

İnsanlarda En Sık Rastlanan Salmonella Serotiplerine* Karşı Geniş Etkili Canlı Koruma¹

*Türkiye'de %79, Avrupa'da %71

1. T.C. Gıda Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı Ulusal Salmonella Kontrol Programı, Gıda Ve Kontrol Genel Müdürlüğü-2018

Avipro SALMONELLA DUO. Salmonella Enteritidis ve Salmonella Typhimurium saha suşlarının iç organlarda kolonizasyonunu, dışkı ile saçılımını ve yumurtalarda Salmonella Enteritidis saha suşunun kolonizasyonunu azaltmak için sağıklı ve duyarlı tavuklar (yumurtacı ve damızlıklar) ile ördelerde aktif bağışıklığın sağlanması için geliştirilmiş canlı süspansiyonluk lyofilize toz içme suyu uygulaması. **Aktif maddeler:** 1 doz içerik; Canlı atenile Salmonella Enteritidis bakterisi, Sm24/Rif2/Sq suşu, en az 1×10^8 CFU*, Canlı atenile Salmonella Typhimurium bakterisi, Na12/Rif9/Rtt suşu, en az 1×10^8 CFU*, CFU = Koloni Oluşturan Üniteler. **Hedef türler:** Tavuklar (damızlık ve yumurtacılar) ve ördeler (besi), 1 günlük yaştan itibaren **Pazarlama İzin Sahibi Adı ve Adresi:** Elanco Hayvan Sağlığı Ltd. Şti. Cevizli Mahallesi, Tugay Yolu Caddesi, No:69/A, 12.kat, İç Kapı No:123 Piazza Ofis, Maltepe/İstanbul 34846 Tel: 0216 766 23 37

Sadece Hayvan Sağlığında Kullanılır. Daha geniş bilgi için firmamıza başvurunuz.

Elanco

EN BAŞARILI İHRACATÇILAR ÖDÜLENDİRİLDİ

İSHİB, tüm olumsuz koşullara rağmen 2022 yılında ihracatını artıran ve en fazla ihracat yapan firmalarını ödüllendirdi. Kendi kategorilerinde ilk ona giren firmalar ile Birlik toplamında en fazla ihracat yapan ilk 10 firmaya ödülleri verildi.

İSHİB Yön. Kur. Bşk.
Müjdat Sezer

İstanbul Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği (İSHİB) 2022 yılının en başarılı ihracatçıları ödüllendirdi. "2021 Yılı Başarılı İhracatçılar Ödül Töreni"nde toplam 7 kategoride 70 firmaya ödülleri verildi. İSHİB Yönetim Kurulu Başkanı Müjdat Sezer'in ev sahipliğinde gerçekleştirilen törene, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkan Vekili Ahmet Güleç, İSHİB Yönetim Kurulu Üyeleri ve ihracatçı birlik başkanları yanı sıra sektörün önde gelen firma ve demeklerinin temsilcileri katıldı.

Banvit ilk sırada yer aldı

Birlik toplam ihracatında ilk sırayı Banvit alırken, Şen Piliç ikinci, Has Tavuk ise üçüncü oldu. Süttaş, Paktavuk, Kemal Balıkçılık, Bu Piliç, Sahra Gıda ve Enka Süt Ürünleri sırasıyla ilk on içinde yerini aldı. Sektörel bazda bakıldığında ise Beyaz Et kategorisinin ihracat lideri Banvit olurken, Balıklar ve Su Ürünleri kategorisinde Kemal Balıkçılık, Yumurta kategorisinde Pak Tavuk, Süt ve Süt Ürünleri kategorisinde Süttaş, Kırmızı Et Ürünleri kategorisinde Rapak ve Arı Ürünleri kategorisinde Yılmaz Gıda zirvenin sahibi oldu.

HasTavuk, törende farklı kategorilerde 3 ödülün sahibi oldu.

Pak Tavuk, Kuluçkalık Yumurta ihracatında 1. sırada, Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller genel ihracatçılar arasında da 5. sırada yer alarak 2 ödülün sahibi oldu. Ödüller, Anahid Bozacıyan'a takdim edildi.

Orallar ve Garanti Tavukçuluk ödülleri Onur Orala takdim edildi.

Tuncay Sagun'a Onur Ödülü

Başarılı ihracatçıların ödüllendirildiği gecede, sektörün duayenlerinden ve birliğin eski başkanlarından Ahmet Tuncay Sagun'a ise Onur Ödülü verildi. 1994 yılında birlikte görev almaya başlayan ve 4 dönem başkanlık görevini üstlenen Sagun ödülünü İSHİB Başkanı Müjdat Sezer'in elinden aldı.

Konuşmasında Türkiye'nin gıda ihracatını değerlendiren İSHİB Yönetim Kurulu Başkanı Müjdat Sezer, Yılın 10 aylık döneminde su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatının 2 milyar 874 milyon dolara ulaştığına dikkat çekti. Sezer, son 12 aydaki sektör ihracatının ise 3 milyar 381 mil-

yon dolara ulaştığını söyledi. Son dönemlerde Asya pazarına yönelik tanıtım çalışmalarını artırdıklarını belirten Sezer, "Japonya'ya ihracatımız her geçen yıl katlanarak devam ediyor. Çin pazarında etkili olmak için de yoğun bir çaba içerisindeyiz, fuarlar, tanıtım etkinlikleri ile her iki pazarda Türk ürünlerinin payını artırmak için çalışıyoruz. Kanatlı ürünleri ihracatının Avrupa Birliği ülkelerine açılmasını sağlamak için ise var gücümüzle çalışmaya devam ediyoruz" açıklamasını yaptı.

Müjdat Sezer, Cözümümüz kulağımız Brüksel'de

Su ürünlerinde pazar lideri olduğumuz AB ülkelerine beyaz et ve ürünlerinde kapıların kapalı olduğunu hatırlatan Başkan Sezer, "Yıllardır bu

Banvit, "Başarılı İhracatçılar" ödül töreninde Beyaz Et ve Et Ürünleri kategorisinde toplam 3 ödül aldı. Banvit BRF'nin ödülleri Satış Direktörü Nerdin Alp'e takdim edildi.

ProGuard DW

İçme suyu ile uygulanan, esansiyel yağ ve organik asit karışımı.

02165101232

www.biocenta.com

contact@biocenta.com

facebook.com/biocenta

BIOCENTA

kapıyı açmak için uğraşyoruz. Sektörümüzün üretim gücü ve kalitesine güveniyoruz. Dünyanın en seçici pazarı Japonya'ya bile ürün satılabilirken AB'ye giremememiz düşündürücü. Konu tamamen bürokratik nedenlerden kaynaklanıyor. Ancak bu kez ümidimiz fazla. Geçtiğimiz ay Ticaret Bakanımız sayın Prof. Dr. Ömer Bolat Brüksel'de bir dizi görüşmelerde bulundu. Tarım ve Orman Bakanımız sayın İbrahim Yumaklı ekibi ve sektör temsilcileri ile birlikte yine Brüksel'de görüşmelere devam ettiler. Olumlu gelişmeler olacağına inanıyoruz. Çünkü her iki bakanımız konuya sahip çıkıyorlar. Beyaz et ve ürünlerinde AB pazarının Türk firmalarına açılması sektörün ihracatını en az iki kat artıracak. Bu hamle yeni yatırımları da beraberinde getirecek" dedi.

TİM Başkanvekili Güleç: "Yıl sonunda 255 milyar dolarlık ihracat hedefini aşacağız"

Törenin açılışında konuşan TİM Başkanvekili Ahmet Güleç, küresel pazardaki daralma ne-

deniyle yılın ilk çeyreğinde eksi hanelerde olan ihracatın, yaz aylarında toparlandığını, zorlu şartlara rağmen eylül ekim aylarında ise hızlı yükselişe geçtiğini belirterek, "Ekim ayında önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7 artışla 22 milyar 873 milyon dolar ihracat gerçekleştirdik. Yılın ilk 10 ayındaki ihracatımız 210 milyar dolara yükseldi. Böylece önceki yılın aynı dönemine göre artıya geçtik.

Kasım ayında da artış trendi devam ediyor. Yılın kalan bölümünü bu performansla sürdürürsek 255 milyar dolar ihracat hedefimizi rahatlıkla yakalayacak hatta aşacağız" diye konuştu.

Ödül töreninin ardından Piri Reis Üniversitesi Rektör Yardımcısı, Akademisyen ve Ekonomist Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu "Türkiye ve Dünya Ekonomisi; Göstergeler ve Gelişmeler" başlığı altında yaptığı sunumla 2024 yılı beklentilerini firma temsilcileri ile paylaştı.

Rengin Karakaşlar Uslu (Karakaşlar Tavukçuluk).
Yumurta ihracatında 7. sırada yer aldı.

Mehmet Aytekin (Aytekin Tavukçuluk).
Yumurta ihracatında ilk 10'da yer aldı.

Şartlar eşit görünse de,

**KALİTE
HER ZAMAN
AĞIR
BAŞAR!**

EN BAŞARILI İHRACATÇILAR

KATEGORI	SIRA	UNVAN
ARI ÜRÜNLERİ	1	YILMAZ GIDA OTOMOTİV İNŞAAT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
ARI ÜRÜNLERİ	2	ALTIPARMAK GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
ARI ÜRÜNLERİ	3	NATUR İTHALAT İHRACAT GIDA SANAYİ TİC. LTD. ŞTİ
ARI ÜRÜNLERİ	4	HM BAL GIDA İTH İHR SAN. TİC. LTD. ŞTİ
ARI ÜRÜNLERİ	5	DERVOLİT MET. PLS. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
ARI ÜRÜNLERİ	6	ARIKENT GIDA İNŞ. TUR. SAN. TİC. A.Ş.
ARI ÜRÜNLERİ	7	AY-ME DOĞAL ÜRÜNLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
ARI ÜRÜNLERİ	8	ERGUC GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
ARI ÜRÜNLERİ	9	UMAY ARICILIK VE BİTKİSEL ÜRÜN. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
ARI ÜRÜNLERİ	10	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR
KIRMIZI ET	1	RAPAK SAN. ÜRÜNLERİ DİŞ TİCARET LTD. ŞTİ.
KIRMIZI ET	2	YES GÜNLÜK GIDA SAN VE TİC A.Ş.
KIRMIZI ET	3	AKŞEKER TARIM ET ENTEGRE TES. NAK. GI. İTH. İHR. A. Ş.
KIRMIZI ET	4	İTERGURME GIDA ÜRÜNLERİ PAZARLAMA VE DİŞ TİC. A. Ş.
KIRMIZI ET	5	BANVİT BANDIRMA VİTAMİNLİ YEM SAN. A. Ş.
KIRMIZI ET	6	AMANA FOODS GIDA ÜRÜNLERİ A.Ş.
KIRMIZI ET	7	LİDER BAĞIRSAK TİC. LTD. ŞTİ.
KIRMIZI ET	8	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR
KIRMIZI ET	9	ANATOLİAN HAYVANCILIK TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
KIRMIZI ET	10	ÖZKAYA BAĞIRSAK ALIM-SATIM TİC LTD. ŞTİ.
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	1	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ A.Ş.
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	2	ENKA SÜT VE GIDA MAMÜLLERİ SAN. TİC. A.Ş.
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	3	AK GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	4	RELLA GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	5	BAHÇIVAN GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	6	MALKARA BİRLİK SÜT VE SÜT. MAM. A.Ş.
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	7	ASTOŞAN SÜT VE GIDA MAM. SAN. TİC. A.Ş.
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	8	TEKSÜT SÜT MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİC. A.Ş.
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	9	DM. GIDA MADDELERİ PAZ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	10	ALMAN FOUSH SÜT ÜRÜNLERİ SAN TİC. LTD. ŞTİ
YUMURTA	1	PAK TAVUK GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
YUMURTA	2	ORALLAR ZIRAI ÜRÜNLER ÜRETİM PAZ. SAN. VE TİC. A.Ş.
YUMURTA	3	HASTAVUK GIDA TARIM HAYVANCIL. SAN. VE TİC. A.Ş.
YUMURTA	4	GARANTİ TAVUKÇULUK GIDA NAKL. AKARY. İÇ VE DİŞ TİC. A.Ş.
YUMURTA	5	DEMİR DAMIZLIK ÇİVÇİV VE YUMURTA ÜRETİM SAN TİC. A.Ş.
YUMURTA	6	KARAGÜL TAVUKÇULUK SAN. VE TİC LTD. ŞTİ.
YUMURTA	7	KARAKAŞLAR TAVUKÇULUK VE YEM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
YUMURTA	8	VERİM GIDA ÜRÜNLERİ SAN VE TİC. A.Ş.
YUMURTA	9	AVİAGEN ANADOLU ANA DAMIZLIK VE TAVUKÇULUK SAN. VE TİC. A.Ş.
YUMURTA	10	AYTEKİN TAVUKÇULUK YEM. SAN. VE TİCARET LTD.ŞTİ
BEYAZ ET	1	BANVİT BANDIRMA VİTAMİNLİ YEM SAN. A. Ş.
BEYAZ ET	2	ŞENPİLİÇ GIDA SAN. A.Ş.
BEYAZ ET	3	HASTAVUK GIDA TARIM HAYVANCILIK SAN. VE TİC. A.Ş.
BEYAZ ET	4	BUPİLİÇ ENTEGRE GIDA SAN. TİC. A.Ş.
BEYAZ ET	5	SAHRA GIDA İNŞ. VE TAAH. SAN. TİC. LTD. ŞTİ
BEYAZ ET	6	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR
BEYAZ ET	7	YELKENLER TAVUKÇULUK TAŞ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
BEYAZ ET	8	KEŞİMHANE HAYVANCILIK VE TAR. ÜRÜNLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
BEYAZ ET	9	UNİVERSAL PİLİÇ GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
BEYAZ ET	10	BOLCA HİNDİ ÜRETİM VE PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ
BALIKLAR VE SU ÜRÜNLERİ	1	KEMAL BALIKÇILIK İHRACAT LİMİTED ŞİRKETİ
BALIKLAR VE SU ÜRÜNLERİ	2	FOKACI SU ÜRÜNLERİ GIDA PAZ. NAK. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ
BALIKLAR VE SU ÜRÜNLERİ	3	DARDANEL ÖNENTAŞ GIDA SAN. A.Ş.
BALIKLAR VE SU ÜRÜNLERİ	4	BAŞARANLAR SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
BALIKLAR VE SU ÜRÜNLERİ	5	İSTANBUL GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
BALIKLAR VE SU ÜRÜNLERİ	6	AKUA GROUP SU ÜRÜNLERİ A.Ş.
BALIKLAR VE SU ÜRÜNLERİ	7	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR
BALIKLAR VE SU ÜRÜNLERİ	8	AK-TUNA GEMİCİLİK BALIKÇILIK TURVE DİŞ TİC. LTD. ŞTİ.
BALIKLAR VE SU ÜRÜNLERİ	9	PREMIER KÜLTÜR BALIKÇILIK YATIRIM VE PAZ. A.Ş.
BALIKLAR VE SU ÜRÜNLERİ	10	ESERLER GIDA PAZ. TURNAK OTOM. TAR. AKA. İNŞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER	1	BANVİT BANDIRMA VİTAMİNLİ YEM SAN. A. Ş.
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER	2	ŞENPİLİÇ GIDA SAN. A.Ş.
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER	3	HASTAVUK GIDA TARIM HAYVANCILIK SAN. VE TİC. A.Ş.
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER	4	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ A.Ş.
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER	5	PAK TAVUK GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER	6	KEMAL BALIKÇILIK İHRACAT LİMİTED ŞİRKETİ
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER	7	BUPİLİÇ ENTEGRE GIDA SAN. TİC. A.Ş.
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER	8	SAHRA GIDA İNŞ. VE TAAH. SAN. TİC. LTD. ŞTİ
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER	9	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER	10	ENKA SÜT VE GIDA MAMÜLLERİ SAN. TİC. A.Ş.

*Lezzete
odaklanun!*

beypilic®

ağınıza sağlık

www.beypilic.com.tr

Hastavuk, üreticilerini ödüllendirdi

Türkiye'nin önde gelen beyaz et üreticilerinden Hastavuk, üreticilerini ödüllendirdi. Hastavuk, Balıkesir'de başarılı üreticilerini plaket ile ödüllendirerek, yaklaşık 250 üreticinin katıldığı törende üreticilere broiler üretimin incelikleri anlatılırken, yaz mevsimine girilmeden önce kümeslerde alınacak tedbirler hatırlattı.

Seminerlerin ilki; Aviagen firması Teknik Servis Müdürü Kifah Abutumeh tarafından verildi. Türkiye Broiler Performans Trendleri, kümes hazırlıkları, yemleme ve suluk yönetimi konularında gerçekleşirken diğer seminer Aviagen Teknik Müdürü Ahmet Emrah Örtlek'in havalandırma, ısıtma, ideal altlık ve çevre kontrolü konularında yapıldı.

2023 yılı başarılı üreticiler ödül törenine Hastavuk A.Ş. Canlı Faaliyetler Müdürü Ümit Usta'nın, saha sorumlusu yöneticileriyle birlikte plaket ve ödül takdimi ile devam edildi. İlk olarak 3 özel ödül verildi. 2023 yılı ilk hafta ölüm ortalaması en başarılı üretici Hayrettin Gökgül, toplam ölüm ortalaması en başarılı üretici Hüseyin Ünal Uğur olurken FCR Ortalaması en başarılı üretici Semih Koyuncu başarı plaketlerini aldılar.

Avrupa Üretim Verimliliği Faktörü EPEF'e göre 2023'ün en başarılı ilk üç üreticileri ise; 413,39 EPEF ile Mustafa Mut 3., 416,69 EPEF ile Yusuf Harıncıklı 2. ve 420,45 EPEF ile Semih Koyuncu 1. oldu. EPEF'e göre ilk 25'e giren üreticilere ayrıca sertifika takdim edildi. Toplu fotoğraf çekimi ve birlikte yenilen yemekle 2023 yılı başarılı üreticiler ödül töreni son buldu.

Törende konuşan Hastavuk Canlı Faaliyetler Müdürü Ümit Usta, "2023 yılının en başarılı yetiştiricilerini seçmek ve onları ödüllendirmek aynı zamanda yaz dönemine girmemiz dolayısı ile belli hatırlatmalar yapmak adına bugün burada toplandık. Yaz dönemi broiler, yani piliç üretimi yaparken bazı hassasiyetlere dikkat etmek gerekli. Kümes ortamında yetişen hayvanlar, mevsimsel değişikliklerden etkilenebiliyor. Yetiştiricinin temas etmesi gereken konular olabiliyor. Hem bunları hatırlatmak, gelişmelerden haberdar etmek istedik. Ayrıca en az bir yılı bizimle geçiren başarılı üreticilerimizi de bugün ödüllendirdik." dedi.

Lohmann LSL - Lite Europe

Yeni bir yulduz doğdu!

Balkan Mh. Hasanağa Cd. No: 8/1 Nilüfer, Bursa / TÜRKİYE

🌐 | www.hastavuk.com.tr | ✉ | info@hastavuk.com.tr | 📞 | +90 224 470 27 00

TÜYEKAD 14. GENEL KURULU YAPILDI M. CENGİZ ÖZKAN YENİDEN BAŞKAN SEÇİLDİ

1997 yılında kurulan TÜYEKAD (Yem Katkıları Üreticileri İthalatçıları ve Dağıtıcıları Derneği) geçtiğimiz aylarda 14. Olağan Genel Kurulunu gerçekleştirerek yeni dönem yönetimini belirledi.

İstanbul Kadıköy Double Tree by Hilton Otel'de gerçekleştirilen Genel Kurul, Divan Heyetinin seçimi ile başladı. Divan Başkanlığına Yılmaz Kamar, Divan üyesi olarak da İlgün Yılmaztaş ve M. Yankı Perçin seçildiler.

TÜYEKAD Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Özkan'ın açılış konuşması ile başlayan Genel Kurul, Genel Sekreter Dr. Gökalp Aydın'ın sunumu ile devam etti. Yönetim Kurulu faaliyet raporu hakkında bilgiler veren Gökalp Aydın'ın konuşmasından sonra Muhasip Üye İrfan Çoban, Derneğin 2021-2023 dönemine ait bilanço ve gelir-gider tablolarını sunarak üyelere bilgi verdi.

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ertaç Yiğit,

sektörün durumu ve geleceği konusunda 'Yem katkı ve premikslerin dünya ve ülkemizdeki durumu' başlığında güncel bilgileri paylaştı.

Genel Kurul'da yapılan yeni yönetim oylamasında;

Yönetim Kurulu Asil Üyelikleri

M. Cengiz Özkan

Ertaç Yiğit,

İrfan Çoban

Doğa Eğin

Melih Ercen

Yönetim Kurulu Yedek Üyelikleri

Cansel Tekmen

Onur Sefer

Göksu Baysan

Z. Billur Toktay

Ferruh Sevimli

Denetim Kurulu Asil Üyelikleri

Şahin Yılmaztaş

Hüsamettin Perçin

Alper Keskiner

Denetim Kurulu Yedek Üyelikleri

Özgür Gültekin

Emre Yardıbi

Gürcan İyisan

seçildiler. Asil Kurul Üyeleri, kendi aralarında yaptıkları oylamada M. Cengiz Özkan yeniden Yönetim Kurulu Başkanı seçildi.

Enfeksiyöz Bronşit Aşısı Variant 2 Hastalığına Karşı Homolog Koruma

TAbic® IBVAR206

Patentli, Tablet Formunda Enfeksiyöz Bronşitis Variant 2, Var 2-06 Suşu

Sadece Hayvan Sağlığında Kullanılır Canlı Virüs Aşı Tabletleri Enfeksiyöz Bronşitis Variant 2, Var 2-06 SUŞU

Tanım: Aşı, SPF sürülerden gelen fertili yumurtalarda üretilmiş canlı attenue Enfeksiyöz Bronşitis virüsü içermektedir. Üretimi ve testleri, uluslararası standartlara uygundur. Canlı attenue Enfeksiyöz Bronşitis virüsü, dondurularak kurutulmuş, tabletlenmiş ve blisterlerde ambalajlanmıştır. İB virüsü variant 2 serotipi, Var2-06 suşu etkin ve güvenli kabul edilmektedir. **Farmasözik Formu:** Süspanzyonlu efervesan tablet. **Aktif Maddelerin Adı ve Gücü:** Enfeksiyöz Bronşitis virüsü variant 2 serotipi, Var2-06 suşu 1 doz en az 10^{11} - 10^{12} DD₅₀ virüs içerir. **Endikasyonları:** Enfeksiyöz bronşitis virüsünün variant 2 suşlarının neden olduğu solunum sistemi enfeksiyonları ile ilgili sıklar aktivite üzerindeki zararlı etkileri, solunum sistemi semptomları ve lezyonlarını azaltmak üzere, broyler, yumurtacı ve damızlık tavukların aktif immünizasyonu için kullanılır. Bağışıklığın başlangıcı: Aşılama tarihinden 21 gün sonra immünitenin süresi: İkinci aşılamadan sonra 2 hafta 1 günlük yağışlı İB'eren broyler ve yumurtacılar güvenle kullanılabilir. **Hedef Türler:** Tavuklar (Broyler, Yumurtacılar, Damızlıklar). **Uygulama Metodu ve Yolu:** 1 günlük yağışlı İB'eren 1ml damıçlık sprey ağızlığıyla her tavuk başına bir doz uygulanır. 12 günlükten tekrar aşılama önerilir. **Kuluçkahane İri damıçlık spreyleme:** Kuluçkahane spreyleme bir 4l püskürtücüye veya sprey kabini ile uygulanabilir. • 100-300 milyon başta püskürtme başlığı (nozul) kullanılır. • Dezenfektan içermeyen ıgme suyu veya steril su kullanılır. • Su pH aralığı 5.5-7.5 olmalıdır. • Su sıcaklığı 4°C-10°C olmalıdır. sprey esnasında soğuk tutmak için buz paketleri kullanılır. • İstereneyi kolaylaştırarak için gıda kullanılabilir renklendirici eklenir. • Püskürtücüye iyice yıkayınız ve herhangi bir dezenfektan kalıntısı içermeyen temiz suyla yıkayınız. • Gözlerinizi ve yüzünüzü korumak için uzun kollu giyi giyiniz ve maske takınız. • Püskürtücüye veya sprey kabini temiz bir kapta kaplanmış beyaz bir civiv kutusuna püskürtürken kabine içeriye ve ağız/deniz kontrol ediniz. • Uygulanmış su miktarı, 100 civivlik kutu başına 15-25 ml olmalıdır. • Püskürtme başlığında kaçak olup olmadığını kontrol ediniz. • Spreyin homojen olup olmadığını kontrol ediniz (özellikle suya gıda kullanılabilir renklendirici eklenmesi pödrde tavsiye edilir). • 120 dakikadan daha fazla dayanacak kadar yeterli miktarda aşı hazırlayınız. • Aşı çözülmesi kaptan püskürtücüye ve sprey kabine dökünüz. • Toplam su hacminin, aşılanacak tüm civivler için yeterli olduğundan emin olunuz. Kuluçkahane de uygulanmaz. • Tüm civivlerin maruz kaldığından emin olunuz. • Her civiv için tam bir doz kullanınız. • Civivler spreylenmeden önce iyice temiz olmalıdır. • Sprey kabini kullanıyorsanız. • İşlemi daha iyi kontrolü için püskürtücüye iyi eğitilmiş bir personel yerleştiriniz. • Aynı talimatlar maruz püskürtme için de geçerlidir. • Ekipman kalibrasyonu, kuluçka ve püskürtme işleminin başında ve bir kez de ortasında yapılmalıdır. **İri damıçlık spreyler:** İstereneyi zorlu koşullarda uygulanır. • Kümeste spreyleme sırasında, sızdıran ve fanları kapatınız. • Civiv kutularını birbirine yakın yerleştiriniz. • Tüm civivlerin başları ve sırtları üzerine eşit miktarda püskürtünüz. **Kümeste İri damıçlık spreyleme:** Bu iş için belirlenmiş eğitimli bir kişinin olması zorunludur. • Püskürtücüye iyice yıkayınız ve herhangi bir dezenfektan kalıntısı bulunmadığından emin olunuz. • Gözlerinizi, yüzünüzü ve eldenizi korumak için uzun kollu giyi giyiniz ve maske takınız. • 100-300 milyon başta damıçlık spreyi püskürtme başlığına sahip, sabit besenli bir püskürtücü kullanınız. • Dezenfektan içermeyen ıgme suyu veya steril su kullanınız. • Su pH aralığı 5.5-7.5 olmalıdır. • Su sıcaklığı 4°C-10°C olmalıdır. sprey esnasında soğuk tutmak için buz paketleri kullanınız. • İstereneyi kolaylaştırarak için gıda kullanılabilir renklendirici eklenir. • Püskürtme sırasında başlıktan sızıntı olmadıgından emin olunuz. • Püskürtme sırasında kullanılan miktarı gözlemleyebilmek için jellat bir kap kullanılması önerilir. • Sprey uygulamasına tam bir yörüne üzerinde kabine ediniz (renklendirici kullanınız). • 1000 tavuk 7 doz başına su hacmi 250-300 ml olmalıdır. • Püskürtme işleminin önce sızdıran ve havalandırma kapatınız. Kümeste İri damıçlık sprey uygulanmaz. • Aşı solüsyonuna dikkatlice püskürtme kabine dökünüz. • Buz paketleri püskürtme esnasında aşıyı soğuk tutmak için kullanılabilir. • Tavukları gruplara ayırınız ve hemen püskürtme işleminde başlayınız. • Kümesteki her grupta yukarı ve aşağı iki kez, sabit bir hızla hareket ediniz. Püskürtme sırasında aşının bozulma süresi ve yürüme hızı ile ilgili olarak deneyim kazanmak amacıyla önceden su ile uygulama yapılması önerilir. • Tavukların kafalarının 30-50 cm yukarısından püskürtünüz. • Uygun püskürtme ağız tüyere ve tavukların başlarını sallamasına sebep olacaktır. • Püskürtmeden sonra, sızdıran ve havalandırma sistemini tekrar devreye almadan önce en az 5-10 dakika bekleyiniz. Püskürtme işlemi mümkün olduğunca hızlı olmalı ve 20 dakikayı aşmamalıdır. **Kontrendikasyonları:** Yoktur. **Yan Etkileri:** Yoktur. **Gebelik, laktasyon ve yumurtlama periyodunda kullanımı:** Kanatlılarda yumurtlama döneminde ya da yumurtlama periyodunun başlangıcından önceki 4 hafta içerisinde kullanılmayınız. **Yasal Anonim Süresi:** Sıfır gün. **Ambalaj:** Tablet başına 500, 1000, 2000, 2500, 5000 ve 10.000 doz. Her bir blister 10 tablet içermektedir. Her kutu 1 blister peridi içermektedir. **Saklama Koşulları:** Duzdolabında saklayınız (+2°C ile +8°C arası) ve blister üzerinde bildirilen su kullanma tarihine kadar kullanınız. **Raf Ömrü:** 23 ay. **Uyarılar:** 1. Aşılanacak kanatlıların sağlık durumu iyi olmalı ve aşın kalabalık, aşırı sıcak ya da soğukta maruz kalmama, kötü beslenme gibi herhangi bir stres altında olmamalıdır. 2. Canlı aşılar, gün ışığına, sıcak, dezenfektanlar ve deterjanlara karşı hassastır ve bunlara maruz bırakılmamalıdır. 3. Uygun dozaj uygulanmaz, doz düşürülerek uygulanmamalıdır. 4. Blisterin delinmesi bölümlerindeki tabletleri kullanılmamalıdır. 5. Aşının kullanılmayan bölümleri başka bir gün kullanılmak üzere saklanmamalıdır. 6. Açılmış blisterler ve süzümünçü aşırı dikkatli kullanılmalıdır. **Uygulanmayan Aşının Geri Alınması:** Uygulanmayan Aşının Geri Alınması: Aşı kullanıldıktan sonra, uygulayıcı, onaylı bir dezenfektan ile aşıları yıkamalı ve dezenfekte etmelidir. **Risk ve Kullanılmayan Ürünlerin İliması:** Risk materyali kaydırma, yakma ya da etkili maddeler tarafından kullanılmayacak şekilde dezenfektana batırma yoluyla imha edilmelidir. **Pazarlama İzin Sahipliği ve Üretim Tarihleri Adı, Adresi, Üretim Yeri Adı ve Adresi:** Abc Biological Laboratories Ltd. Western Industrial Zone, Bekir Şemşah 99100, İsvail Pazarlama İzin Sahipliği Adı ve Adresi: Phibro Hayvan Sağlığı Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş., Atatürk Cd. Esin Sk. Yazgan İş Merkezi No:3/9 Kozyatağı 34734, İstanbul-Türkiye Pazarlama İzin Tarihi: 03.01.2013 Prospektüsün son onaylandığı tarih: 19.03.2018

TÜYEKAD Yönetim Kurulu Başkanı M. Cengiz Özkan

2023 PAZAR BİLGİLERİ

- 26.3 M ton Yem
- 17 milyon Büyükbaş ruminant hayvan sayısı
- 57 milyon Küçükbaş ruminant sayısı
- 26 milyon sağılan hayvan sayısı
- 23 milyon ton süt üretimi
- 20 milyar adet yumurta üretimi
- 122 milyon yumurta tavuğu
- 2.5 milyon ton kanatlı eti
- 3488 onaylı işletme sayısı
- 18080 Kayıtlı işletme sayısı

KARMA YEM

Karma Yem sektörü 2011-2020 yılları arasında her yıl ortalama %8 büyüme gösterdi ancak son üç yıldır büyüme oranları küçüldü.

Karma yem 2023 rakamları:

2022 yılına göre düşüş ile, toplam üretim 26.3 Mio ton oldu

Kanatlı hayvan yemi stabil 11 Mio ton oldu.

Ruminant yemleri: önceki yıla göre 0.5 M ton azaldı ve toplam 14 Mio ton oldu.

Balık yemi: 8% artışla 875 Bin ton

Diğer 425 Bin ton

Yem Katkı Sektörü

- 2022 yılında 415 M € olan Pazar %7 küçülerek 2023 yılında 385 M € oldu.
- Hayvan sayısında azalma
- Pahalı yem / kullanımdan kaçınma
- Yatırımlarda duraksama ●Dövizin seyri
- İhracat
- EU Regülasyonları!
- Yem Katkı kayıt / registrasyon sorunları

KİRALIK KULUÇKA

“Kuluçkamız daha önce Banvit A.Ş., Keskinoğlu A.Ş. ve Garanti Tavukçuluk tarafından çalıştırılmıştır”.

**KULUÇKA TESİSİMİZ KARACABEY - BANDIRMA
YOLU ÜZERİNDEDİR**

**ULAŞIM VE KONUM OLARAK
İDEAL BİR KONUMDADIR**

GÜNCEL MAKİNA VE EKİPMANA SAHİPTİR

Kuluçkahanemizde haftalık 305.880 adet basım kapasitesi bulunmakta olup, yıllık 18.000.000 adet damızlık yumurta işlem görmektedir. Kuluçka tesisimizde Petersime ve Chick Master olmak üzere iki değişik tipte gelişim ve çıkım makinesi vardır. Bu sayede günümüz şartlarına uygun multi ve single basım teknikleri yapılabilmektedir.

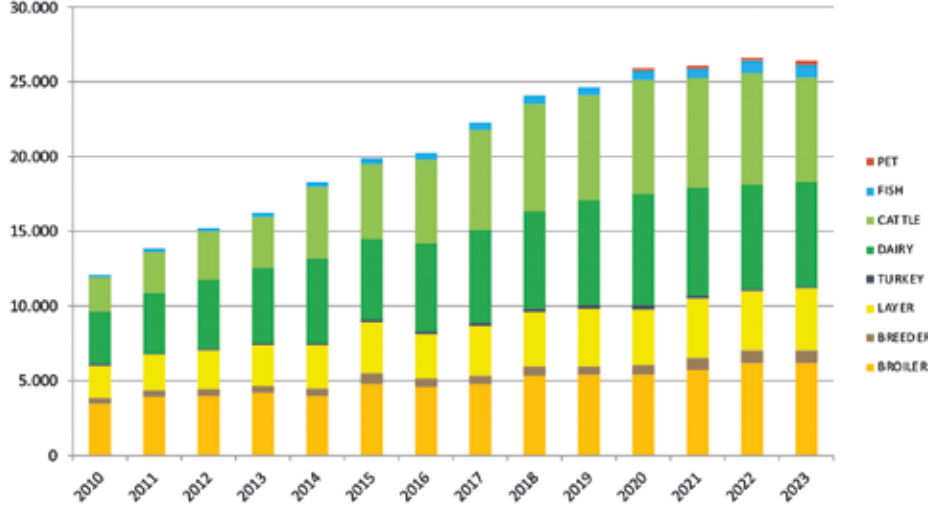

KARAKAŞLAR TAVUKÇULUK VE YEM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

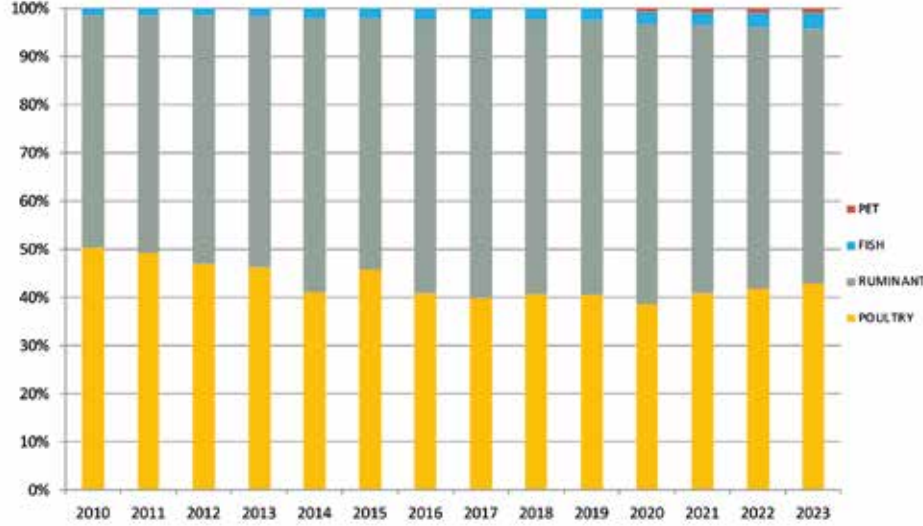
Runguç Paşa Mah. Panayır Cad. No:13 KARACABEY - BURSA Tel: 0224 676 11 87 - 0533 519 16 15

www.karakaşlar.com.tr karakaşlar@karakaşlar.com.tr

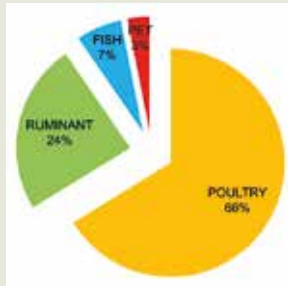
Türkiye 2010 - 2023 Yem Üretimi

Yem Türlerinin Dağılımı

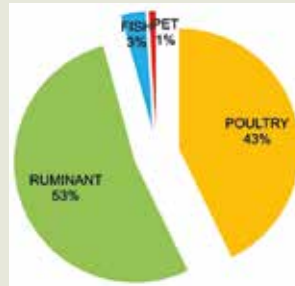

Segmentlere göre Yem Katkı Pazarı

Yem Katkı

Yaklaşık pazar 385 M €
255 M € in Kanatlı
93 M € in Ruminant
25 M € in Balık
12 M € in Pet

Yem

Tüyekad Kuruluş Amaçları

- Ülkemiz hayvancılığının gelişimine KATKI
- Üyelerimizin menfaatlerine KATKI
- Otoritenin çalışmalarına KATKI
- Milli üretime KATKI
- Ürünlerin doğru kullanımına KATKI
- Bilimsel çalışmalara KATKI
- Sektörel sorunların çözümüne KATKI
- Mevzuat çalışmalarına KATKI
- Uygun olmayan / Kaçak ürünlerin önlenmesine KATKI

	Dünya	Türkiye	%
Yem	1.250 M ton	27 M ton	2.1%
Yem Katkı	40 Billion €	0.4 Billion €	1.0%

Mikotoksinler kontrol altında!

Kartal ve Phileo laboratuvarlarında ortak geliştirilen **geniş spektrumlu mikotoksin bağlayıcı ToxFinder®**, içerdiği yüksek kalitede kil minerali, mannan ve β -glukan yönüyle zengin maya hücre duvarı ile en zorlu mikotoksinleri bile çok kısa bir süre içinde bağlar. Besin maddelerini bağlama riski taşımaz. Karaciğeri korur, bağışıklığı güçlendirir ve mikotoksinlerin olumsuz etkilerini ortadan kaldırır.
En hızlı, en seçici ve en etkili çözümdür.

TOXFINDER

HIPRA'nın Platin Sponsoru olduğu 10. Ulusal ve 4. Uluslararası Türk Veteriner Jinekoloji Derneği Kongresi yoğun katılım ve başarıyla gerçekleştirildi

10. Ulusal ve 4. Uluslararası Türk Veteriner Jinekoloji Derneği Kongresi bu yıl 26-29 Ekim 2023 tarihlerinde Fethiye Liberty Hotels Lykia'da düzenlendi. Her iki yılda bir düzenlenen kongreye ülkemizden ve dünyanın farklı ülkelerinden doğum ve jinekoloji alanında çalışan bilim insanları, akademisyenler, çiftlik hekimleri ve klinisyen veteriner hekimler yoğun ilgi gösterdi.

TVJD kongresinin bu yıl, her yıl coşku ve gururla kutladığımız 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'na denk gelmesi ve Cumhuriyetimizin 100. yılının coşkusu, katılımın artmasında büyük rol oynadı ve kongre bini aşkın katılımcıya ev sahipliği yaptı.

HIPRA, kongre bilimsel programı kapsamında düzenlediği HIPRA Uydu Sempozyum'u ve HIPRA Stand alanında gerçekleştirdiği UZMANINA SORUN "Meet to Expert" etkinlikleri ile katılımcıları, alanında uzman akademisyenler ve HIPRA profesyonelleri ile buluşturdu.

Kongre esnasında yüz yüze konuşma fırsatı yakaladığımız HIPRA Türkiye Ruminant İş Birimi Teknik ve Pazarlama Müdürü, Veteriner Hekim Olgu Çelik; HIPRA olarak, veteriner hekimlik mesleğinin gelişimi ve bilginin paylaşılmasına verdiğimiz önem doğrultusunda alanında uzman dünyaca tanınan 15 yazarın katkısı ile hazırlanan ve sığır immünolojisini tüm detaylarıyla işleyen ilk ve tek kitap olan

"Sığır İmmünitesi: İmmünite ve aşı bilimine pratik bir yaklaşım" isimli kitabımızı, "Aşının Kitabını Yazdık" sloganıyla Cumhuriyetimizin 100. yılı şerefine düzenlediğimiz imza etkinliğinde, Türk Veteriner Hekimlerine sunmanın mutluluğunu ve gururunu yaşadık." İfadeleriyle gururunu bizlerle paylaştı.

HIPRA Stand alanında düzenlenen "Sığır İmmünitesi: İmmünite ve aşı bilimine pratik bir yaklaşım" isimli kitabın imza etkinliğine aynı zamanda kitabın yazarlarından da biri olan HIPRA Global Teknik Müdürü Dr. Santiago Casademunt Carre ve bu kitabın Türkçe diline çevrilip Türk veteriner hekim camiasına kazandırılmasında büyük emekleri olan çeviri editörleri Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Viroloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. VeySEL Soydal Ataseven ve HIPRA Türkiye Ruminant İş Birimi Teknik ve Pazarlama

Müdürü Veteriner Hekim Olgu Çelik katıldılar. İmza etkinliği, kongreye katılan veteriner hekimler tarafından yoğun ilgi gördü ve başarıyla tamamlandı.

**CUMHURİYETİMİZİN
100. YILINI BÜYÜK COŞKU
VE GURURLA KUTLADIK**

HIPRA'nın Türkiye Cumhuriyetimizin 100. yıl anısına yaptırdığı ve 100. yıl temalı logosuyla Veteriner Hekimlik meslek logosunun bir arada işlendiği zarif rozet Mareşal Fevzi Çakmak'ın "TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ OLMASAYDI İSTİKLÂLİMİZİ KAZANAMAYACAKTIK" sözüne hitafen hoş bir sunumla HIPRA Stand alanında veteriner hekimlere takdim edildi.

HIPRA Global Teknik Müdürü Dr. Santiago Casademunt Garre: "50 yılı aşkın bir süredir hastalıkların önlenmesine odaklandık"

HIPRA Stand alanında konuşma fırsatı yakaladığımız HIPRA Global Teknik Müdürü Dr. Santiago Casademunt Garre'ye, immünoloji ve aşı bilimini güncel, pratik ve ilgi çekici konularla ele alan "Sığır İmmünitesi: İmmünoloji ve aşı bilimine pratik bir yaklaşım" isimli kitap hakkındaki düşüncelerini sorma fırsatı yakaladık.

"Pratik bir perspektiften sığır immünolojisi"

HIPRA'nın veteriner hekimlere kazandırdığı "Sığır İmmünitesi: İmmünoloji ve aşı bilimine pratik bir yaklaşım" isimli, immünite ve aşı bilimine güncel, pratik ve ilgili çekici konularla ele alan kitabın hazırlanış süreci hakkında bize bilgi verebilir misiniz?

HIPRA, sığır immünolojisi alanında saha veteriner hekimleri için çok güncel, pratik ve ilgi çekici konuları ele alan bir kitap yayınladı.

"Sığır immünitesi: İmmünoloji ve aşı bilimine pratik bir yaklaşım" başlıklı, çeşitli konularda 15 uzman tarafından derlenen kitap, sığır başışıklığı ve aşılar ile ilgili konuları veteriner hekimler için vazgeçilmez bir referans metni haline gelecek derinlikte ele almaktadır.

Neden sığır immünolojisi üzerine bir kitap çıkarmayı düşündünüz?

HIPRA olarak 50 yılı aşkın bir süredir hastalıkların önlenmesine odaklandık. Farklı hastalıkları önlemek için aşıları araştırıyor, geliştiriyor ve üretiyoruz. Şuna inanıyorum ki bulunduğumuz konum gün gibi ortada: "Daha sağlıklı bir dünya için başışıklık oluşturmak". Başışıklık yoluyla korumanın nihâi hedef olduğuna inanıyoruz. Bu nedenle hayvanların sağlığı ve refahı için çözümler sunarak, verimli üretime katkıda bulunuyoruz. Dünyaca ünlü uzmanlara ve HIPRA profesyonellerinin bilgisine dayanarak bu kitabı veteriner hekimlerin, hastalıklardan korunma diğer bir deyişle koruyucu hekimlik alanındaki bilgilerine destek olması amacıyla yazdık.

Bu kitabı diğer kitaplardan farklı kılan ve öne çıkaran nedir?

Kitabın immünoloji hakkında pratik bir şekilde

anlatımı ve çiftlik hayvanlarında uzmanlaşmış veteriner hekimler için gerçekten neyin önemli olduğuna odaklanması dikkat çekicidir. Yeni doğan buzağların ve geçiş dönemindeki ineklerinin başışıklığı, immünosupresyon ve üretimdeki stresin yanı sıra her bir sistem (meme, solunum, sindirim ve üreme) hakkında immünite gibi oldukça alakalı konuları kapsar. Bu, henüz immünoloji kitaplarında ele alınmamış yeni bir odak noktasıdır. Bu amaçla kitap, koruma ve aşılamanın finansal getirisi hakkında bir bölüm de içermektedir.

İkincisi, hepsi kendi alanlarında lider olan mükemmel yazarlardan oluşan panele sahiptir. Dr. Christopher Chase (Güney Dakota Eyalet Üniversitesi) tarafından oluşturulan bilimsel koordinasyon, bu hedefe ulaşmak için çok önemlidir. Ayrıca bu 15 yazardan üçünün HIPRA ekibinin bir parçası olduğunu vurgulamak istiyorum. Aynı zamanda kitap, çiftlik hayvanlarında uzmanlaşmış veteriner hekimlerin mesleğine bir saygı duruşu olmayı amaçlamaktadır.

İmmünoloji ve aşı bilimini çok pratik bir mercek- le ele almanın ötesinde bu kitap, bağışıklık yo- luyla koruma gibi önemli kavramları ve sonuçta ortaya çıkan üretken verimliliği ele almaktadır. Amacımız eğitimidir, çünkü veteriner hekimlerin koruma konusunda yetkin olmaları için eğitimle- rine devam etmelerine yardımcı olmak istiyoruz. Daha fazla veteriner hekime yardım edebilmek ve destek olabilmek için kitap dokuz dile çevrildi. Ek olarak, kitaptaki teknik ve eğitim içeriğini haf- talık olarak LinkedIn, Instagram ve Facebook'ta "Bovineimmunity" profili altında paylaşıyoruz. Koruma konusunda ileriye doğru bir adım atmak için herkesi sosyal medyada "Bovineimmunity" hesabını takip etmeye teşvik ediyoruz.

HIPRA, düzenlemiş olduğu HIPRA Uydü Sem- pozyumun ilk bölümünde Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Veysel Soy- dal ATASEVEN "BoHV-1 (IBR-IPV/IPB) ve BVDV Enfeksiyonlarından Korunmada Aşılama ve Aşı- lama" konu başlıklı sunumuyla ve HIPRA Uydü Sempozyumun ikinci bölümünde ise HIPRA Glo- bal Teknik Müdür Santiago Casademunt Garre "Süt Sığırlarında IBR ve BVD'nin Önlenmesine Yönelik Aşılama Stratejileri" konulu sunumları ile kongre bilimsel programına katkı sağladı. Gerçekleştirilen HIPRA Uydü Sempozyum katılımcılar tarafından yoğun ilgi ve beğeni ile takip edildi.

HIPRA Uydü Sempozyuma katkı veren bilim in- sanları, sunumları sonrası HIPRA Stand alanında UZMANINA SORUN "Meet to Expert" etkinlikle- rinde katılımcılar ile buluştu ve katılımcıların merak ettiği tüm soruları cevapladı.

HIPRA Stand alanında gerçekleştirilen UZMANINA SORUN "Meet to Expert" etkinlikleri boyunca;

- Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Viroloji Ana- bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Veysel Soydal ATASEVEN "BoHV-1 (IBR-IPV/IPB), BVDV, BRSV ve PI-3 Enfeksiyonlarından Güncel Korunma Stra- tejileri" konulu,

- Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sezgin ŞENTÜRK "Viral ve Bakteriyel Pnömoniler- den Korunma Stratejileri" konulu,

- HIPRA Global Teknik Hizmetler Müdürü Dr. Wojciech Ptak "Meme Sağlığını Koruma Stra- tejilerini Uzmanına Sorun" konulu, mesleki soh- betlerle katılımcıların merak ettiği tüm soruları cevapladılar.

HIPRA Stand alanında gerçekleştirilen 'Meet to Expert' UZMANINA SORUN etkinlikleri katılımcıla- rın yoğun ilgisi ve beğenileriyle tamamlandı.

Prof. Dr. Veysel Soydal ATASEVEN

Prof. Dr. Sezgin ŞENTÜRK

VIMCO®

Koyun ve keçiler için inaktif mastitis aşısı

Subklinik Mastitis Mücadelesine Damgamızı Vuruyoruz!

- **Daha az subklinik mastitis^{1,2,3}**
- **Daha düşük bakteri yükü⁴**
- **Klinik semptomların şiddetinde azalma (meme&süt)^{3,5}**
- **Daha düşük somatik hücre^{5,6}**

Referanslar: 1. Sanchez R. et al. Case of study: evaluation of the impact of mastitis vaccination on mastitis treatment in a dairy goat farm in the south-west of Spain. *WBC Bulletin* 2016 (951-061-141). 2. Guevra F. et al. Case study: control of subclinical mastitis by vaccination against staphylococcal biofilm increases milk production in Manchega sheep flock (Spain). *ISVC 2017* (reference code). 3. Vasilakou N. C. D. et al. Field trials to evaluate efficacy of a vaccine against staphylococcal mastitis. *ISVC 2017* (reference code). 4. Vasilakou N. C. D. et al. Efficacy of a novel vaccine against biofilm formation by staphylococci in protecting ewes against experimentally induced staphylococcal mastitis. *ISVC 2017* (poster). 5. Sanchez R. et al. Diminution del porcentaje de células por debajo de 500.000 células somáticas por mastitis mediante la vacunación frente a staphilim de los estafilococos. *ISVC 2016* (poster). 6. Tamayo J.A. et al. Case study: reduction of bulk tank somatic cell count (BTSCC) after vaccination with a biofilm-producing staphylococcal mastitis vaccine in a dairy sheep flock in Spain. *ISVC 2017* (poster).

VIMCO® Koyun ve keçilerde mastite karşı inaktif aşı, Enjeksiyonluk Emülsiyon SADECE HAYVAN SAĞI İÇİNDE KULLANILIR. **ETKİN MADDE (LER) VE DİĞER BİLEŞENLER:** Doz başına (2 ml) bileşeni: Staphylococcus aureus, inaktif; Biyofilm gösteren suş SP-140: 8,98 SaCC **Staphylococcus aureus hücre sayısı, 1x10¹⁰ Sivi parafin, 18,2 mg Biret® alkol, 21 mg Enjeksiyonluk emülsiyon, Fildişi renkli, homojen. **ENDİKASYONLAR:** Mastitis problemi olan sağbaş koyunların aktif immunizasyonu ve Staphylococcus aureus kökleri sul-49'lu mastitis insidansının azaltılması için [memeleriyonların, somatik hücre sayısının ve S. aureus sayısının azaltılması]. Mastitis problemleri olan sağbaş keçilerin aktif immunizasyonu ve Staphylococcus aureus kökleri sul-49'lu mastitis insidansının azaltılması; Kuşaklar-Negatif Staphylococci kökleri mastitis meydana gelme dahi klinik lezyonların şiddetini azaltılması (inme ve süt açısından). Baş ağrısının başlangıcı ve süresi ortaya konmamıştır. **KONTRENDİKASYONLAR:** İktidat Staphylococci kökleri. **İSTENMEYEN/YAN ETKİLER:** Çok sık görülen advers reaksiyonlar. Enjeksiyon bölgesinde 2 cm çapından küçük hafif şişlik oluşumu, en fazla 12 günde kaybolur. Sık görülen advers reaksiyonlar: Enjeksiyon bölgesinde 5 cm çapından büyük şişlik oluşumu, en fazla 3 günde kaybolur. Enjeksiyondan sonra 4 saatte 3 gün içinde 1,8°C'ye kadar görülen geçici vücut sıcaklığı artışı, genellikle hayvanın genel durumu bozulmadan birkaç gün içinde kendiliğinden normale döner. Advers reaksiyonları sıklığı aşağıdaki birimlere (1 kaba alınarak tanımlanmıştır): çok sık (her sağılma sırasında 10 hayvanda 1'den fazla advers reaksiyon gösteren hayvan) - sık (100 hayvanda 1'den çok ancak 10'dan az hayvan) - sık olmayan (1000 hayvanda 1'den fazla ancak 10'dan az hayvan) - seyrek (10000 hayvanda 1'den fazla ancak 10'dan az hayvan) - çok seyrek (20000 hayvanda 1'den az hayvan, sadece raporlar dahil) Bu prospektüsü beklemeden veya şiddetli bir ebi görüldüğünde, lütfen veteriner hekiminize başvurunuz. **HEDEF HAYVAN TÜRÜ:** Koyun ve Keçiler. **HER BİR TÜR İÇİN DOZ, UYGULAMA YOLU VE UYGULAMA METODU:** Her iki enjeksiyon yolu ile uygulama. Uygulamadan önce aşıyı 15-18 +25°C'ye ısıtmasını sağlayınız. Kullanmadan önce çalkalayınız. Minimum 45 gün 8 ay. Tahmini doğum tarihinden 5 hafta önce ilk dozu tek doz olarak (2 ml) ve 1 hafta sonrasında da ikinci dozu koyun kalıplarına derin kas içi enjeksiyon yolu ile uygulayınız. Temel aşılama programı her laktasyon öncesi tekrarlanmalıdır. **ARINMA SÜRESİ:** Safe gün. **ÖZEL SAKLAMA KOŞULLARI:** Çocukların ulaşamayacağı yerde bulundurunuz. Soğuk zincirde saklayınız ve nakledeğiniz (-2 +8°C). Işıktan koruyunuz. Buzdolabınızda saklayınız. Bu veteriner tıbbi ürünü, etiketin üzerinde SON KULLANMA TARİHİ ile belirtilen son kullanma tarihinden sonra kullanmayınız. Şişerin ilk açılmasından itibaren raf ömrü: 15 ila +25°C'de 10 saat. **RAF ÖMRÜ:** Ambalajlanmış veteriner tıbbi ürünün raf ömrü: 18 ay. İç ambalajı açıldıktan sonra raf ömrü: 15-25°C arasında 10 saat. **ÖZEL UYARILAR:** Hayvanlarda kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Sadece sağlığı hayvanları aşılayınız. Uygulama örneği memeleriyonluk faktörleri (örn. sütün lekeliği), kuru dönem ve yeliğin mevsimi, lüben, becerme, bantlama, alda, hayvan selüli, hüva ve su kalitesi, sağık alınması) ve aşı uygulama alanı herhalde alan geniş bir mastitis kontrol programının bir bileşeni olarak düşünülmelidir. Veteriner biyolojik ürünü uygulayan kişinin alması gereken özel önlemler kullanma için. Bu veteriner tıbbi ürünün mineral yağ içerir. Kazara kendine enjekte etmeyiniz, özellikle de bir ekinome ya da bir parmağına uygulayınsa şiddetli bir ağrıya ve şişkinliğe neden olabilir, hatta etkilenen parmağı acil tıbbi müdahale yapılmazsa nadir durumlarda bu parmağın kaybedilmesine neden olabilir. Bu veteriner tıbbi ürünü kendinize kazara enjekte etmeyiniz, sadece çok küçük bir miktar dahi enjekte edilse acilen tıbbi yardım alınız ve prospektüsü doktorunuza gösteriniz. İçeriği ağızla emilmeden önce 12 saatte fazla sürenise, lekeler doktorla başvurunuz. Herkes için Bu veteriner tıbbi ürünün mineral yağ içerir. Küçük miktarlarda enjekte edilme dahil, bu ürün ilave etkiler ve hasta bir parmağın kaybolmasına neden olabilir. Diğer etkilenen parmağı acil tıbbi müdahale yapılmazsa şiddetli ekinome ya da bir parmağına uygulayınsa şiddetli bir ağrıya ve şişkinliğe neden olabilir. Bu nedenle, özellikle de bir parmağı ya da tendon, zar ve görüyorsanız, ACİL tıbbi müdahale ve erken dönem emzyon ile ilgili bölgenin ıngayonu gerektirir. Gebelik / Laktasyon / Kuluçka: Gebelik ve laktasyon sırasında kullanılmamalıdır. Diğer tıbbi ürünlerle etkileşimleri ve diğer etkileşim jektörleri: Bu ürünün bir başka veteriner tıbbi ürünü ile beraber kullanıldığında güvenirliliği ve etkisizliği ilgili bilgi bulunmamaktadır. Bu nedenle bu aşının bir başka veteriner tıbbi ürünü ile önce ya da sonra kullanılması için karar oluşturma görevi doğrudan veteriner hekiminize düşmektedir. Aşın doz belirtilir, acil müdahale prosedürleri, antijenler; Dosisin etkili uygulandığında dışı luyuzlenite emeksiyondan sonra 24-48 saat içinde 1°C, 4 ila 8°C'ye geçici vücut sıcaklığı artışı olabilir. 2 kati doz uygulamasını takiben 7-9 günde kaybolan 5 cm çaplı lezyonlar belirtilir. Geçmişte diğer başka veteriner tıbbi ürün ile karıştırmayınız. **KULLANILMAMIŞ ÜRÜNÜN YA DA ATIK MADDENİN UZAKLAŞTIRILMASI İÇİN ÖZEL ÖNLEMLER:** Kullanılmamış veteriner tıbbi ürünler ya da bu ürünleri kullanımdan çıkararak atık malzemeleri güncel yönetmeliklere uyanca imha edilmelidir. **DİĞER BİLGİLER:** Ticari Takdim Şekilleri: 15 ml (5 dozluk), 50 ml (25 dozluk) ve 100 ml (50 dozluk) renkli 2'li 1 cm ve polietilen (PET) şişerinde, azerimli kağıt kap ve alüminyum kapak ile kapatılmıştır. Karton kutu içinde 5 dozluk 1 PET şişe (30 ml), Karton kutu içinde 25 dozluk 1 cam şişe (50 ml), Karton kutu içinde 10 dozluk 1 cam şişe (100 ml), Karton kutu içinde 5 dozluk 1 PET şişe (30 ml), Karton kutu içinde 25 dozluk 1 PET şişe (100 ml). Tüm ambalaj uygulamaları için ayrı ayrı hazırlanmıştır. Bu veteriner tıbbi ürün ile ilgili bilgi için pazarlama temsilcinin yerel temsilcisine başvurunuz. **PAZARLAMA İZİN TARİHİ:** 18.03.2010 **PROSPEKTÜSÜN SON ONAY TARİHİ:** 15.12.2017 **PAZARLAMA İZİN SAHİBİNİN ADI VE ADRESİ:** HIPRA VETERİNER MÜSTAHZARLARI TIC. LTD. ŞTİ. Y. Dudullu Mah. Necip Fazıl Bulvarı Keşap Çarşı Sitesi B2 Blok No:44/29 Ümraniye/İstanbul Tel: 0216 526 60 00 Faks: 0216 526 60 01 e-posta: turkce@hipra.com **ÜRETİCİ FIRMA BİLGİLERİ:** LABORATORIOS HIPRA, S.A. Avda la Serva, 135 37170 Amer Girona SPAIN

HIPRA

HIPRA TÜRKİYE
Hipra Veteriner Müstahzarları Ticaret Limited Şirketi · Yukan Dudullu Mahallesi Necip Fazıl Bulvarı
Keşap Çarşı Sitesi B2 Blok No: 44/29 · 34775 Ümraniye, İstanbul · Türkiye
Tel: (0216) 526 60 00 · Faks: (0216) 526 60 01 · turkce@hipra.com · www.hipra.com

Boehringer Ingelheim Türkiye Ruminant & At İş Birimi Müdürü Dr. Canberk Balaban:

Boehringer Ingelheim

“Koruma Uzmanı” Olarak

Veteriner Hekimlere Çözümler Sunuyor

Boehringer Ingelheim’in veteriner hekimlere sunduğu koruma yöntemleri ile öne çıktığını vurgulayan **Boehringer Ingelheim Türkiye Ruminant & At İş Birimi Müdürü Dr. Canberk Balaban**; “Boehringer Ingelheim’da Koruma Uzmanı” (Prevention Master) mottosu ile yeni bir çalışma başlatıyoruz. Hayvan sağlığı alanında yürüttüğümüz çalışmalarımızla veteriner hekimlerimize, parazitlerle mücadele, aşılama ve besleme yöntemleri kapsamında çözümler sunacağız. Hayvan sağlığında koruma, her zaman hastalıkların yol açtığı verim kaybının yarattığı maliyete göre daha hesaplıdır. Ar-Ge odaklı bir kurum olarak sunduğumuz koruma yöntemleri hastalıkları önlemeyi mümkün hale getiriyor” dedi.

1978 İzmir doğumlu Canberk Balaban, 2000 yılında İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi’nden mezun oldu. Daha öğrencilik yıllarında kurumsal iş hayatını benimsedi. Mezuniyetinden itibaren yerli ve yabancı firmalarda çeşitli kademelerde yöneticilik görevlerinde bulundu. Profesyonel iş hayatıyla paralel şekilde de İstanbul Üniversitesi İşletme İktisadi Enstitüsü’nde İşletme Yüksek Lisansı (MBA) ve Sağlık Bilimleri Enstitüsü’nde Zootekni üzerine doktora eğitimlerini tamamladı. 2022’den bu yana **Boehringer Ingelheim Türkiye Ruminant & At İş Birimi Müdürü** olarak profesyonel hayatını sürdürmekte olan **Dr. Balaban** aynı zamanda Prof. Dr. Halil Cüneş ile birlikte akademik çalışmalarına da devam etmektedir.

Boehringer Ingelheim Türkiye Ruminant & At İş Birimi Müdürü Dr. Canberk Balaban; kurumun “Koruma Uzmanı” mottosu ve yeni ürün lansmanları ile ilgili açıklamalarda bulundu.

Dr. Balaban, “Bünyemizdeki ürün skalamıza baktığımızda geniş bir portföye sahibiz. Biyolojik ürünlerimiz, antiparaziter ürünlerimiz ve yem katkı ürünlerimiz var. Aşı, antiparaziter ve yem katkı dediğimizde bu ürünlerin hepsi korumaya yöneliktir. Biz de “Koruma Uzmanı” (Prevention Master) mottosu ile bir çalışma başlatıyoruz. Koruma her zaman en ucuzdur, en maliyetli olan ise hastalık ve tedavi sürecidir. Hastalıklardan oluşan verim kaybı da önemli bir maliyettir. Koruma; anti parazitlerle, aşıyla ve besleme yöntemleri ile olur. Biz de bu üç önemli ürün grubuna sahip bir firma olarak veteriner hekimlerimize “Koruma Uzmanı” olarak çözümler sunacağız. Bu üç ayaklı koruma yöntemi **Boehringer Ingelheim**’i farklı kılıyor. Yeni ürün çalışmalarımızı da bu stratejiye göre planladık. Önümüzdeki dönemde başta aşılar olmak üzere 6-7 farklı ürünü daha portföyümüze eklemeyi planlıyoruz.

Boehringer Ingelheim olarak, tüm paydaşlarımızla yakın ilişkiler kurmak ve ihtiyaçlarını dinleyerek çözümler üretmenin önemine inanıyoruz. Nitekim, değişen ekosisteme göre ve dinamik pazar ihtiyaçlarını analize etmemizin sonucunda büyüme stratejisi izlediğimiz bir sürecin içerisindeyiz. Yeni ürün lansmanlarına hazırlanırken sahada daha geniş hizmet verebilmek adına ekibimizi genişletmek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz” dedi.

Yaklaşık 18 yıl pet sektöründe çalışan **Dr. Canberk Balaban**, ruminant ve at sektörüne geçişi ve farklılıklarını ise şu şekilde açıklıyor: “Ürün farklılıkları olsa da etken maddelerde benzerlikler var. Ürünler bakımından büyük farklılıklar bulunmuyor. Konu pet olunca biraz duygusallık da işin içine giriyor tabii ki... Patili dostlarımızın sağlığını koruyarak refah seviyesini yükseltmek, haz veren bir konuydu. Ruminant’da ise söz konusu hayvanların refahını düşünmenin yanı sıra

KORUMA UZMANI

AŞI

İLAC

BESLENME

Hastalıklarda
tedavi, genellikle
korunmadan daha
yüksek maliyetlidir.

"Ar-Ge odaklı bir kurum olarak sunduğumuz koruma yöntemleri hastalıkları önlemeyi mümkün hale getiriyor".

ekonomi ve verimlilik konuları da öne çıkıyor. İnsanlığın devamı için, et, süt, protein önemli konular, burada da insanların hayatına dokunuyoruz. Benim için heyecan verici bir durum bu.

Ruminant pazarına baktığımızda, zor bir süreçten geçtiğimizi rahatça görebiliyoruz. Pazardaki gözlemlerimizde; küçük işletmelerin, profesyonel çiftliklere ve büyük işletmelere göre daha çok zorlandıklarını görebiliyoruz. Boehringer Ingelheim olarak saha ziyaretlerimizde koruma yöntemlerinin, hastalık süreçlerinden daha ekonomik olduğunu anlatıyor ve verimliliğin sürdürülebilmesi, artırılması ve insan sağlığına da doğrudan etkili olan ürünler elde edilmesi için korumanın önemini anlatıyoruz.

Çiftçilik ve hayvan besiciliğinin ülkemiz için önemli bir gelir kaynağı olduğunu biliyor ve Ar-Ge odaklı yaklaşımımızla verimliliği artıracak, koruma sağlayacak ürünler sunmaya devam ediyoruz. Bu çalışmalarımızla da konu koruma olunca ilk akla gelen firma olmayı hedefliyoruz.

Boehringer Ingelheim olarak; yem katkılarımız, aşlarımız ve antiparaziter ürünlerimizle çiftçilerimize, üreticilerimize ve besicilere koruma sağlamlarında, verimliliği artırmalarında ve kârlılıklarını koruyabilmelerinde destekler sunmaya devam edeceğiz."

Dr. Canberk Balaban

Boehringer Ingelheim Türkiye Ruminant & At İş Birimi Müdürü

BAŞARILI
OLMAK İÇİN
ÜRETİLDİ!

Pamela Ruegg ile, ineklerde meme sağlığı ziyaretleri

“Süt ineklerinde en sık görülen hastalık olan Mastitis, aynı zamanda en maliyetli hastalıktır”.

“Pamela Ruegg ile Çiftlikteyiz”

MSD Hayvan Sağlığı Türkiye Ruminant ekibi, çiftliklerde hayvan sağlığı ve süt kalitesinin geliştirilmesi konularında uzman, Prof. Dr. Pamela Ruegg’in katılımıyla “Pamela Ruegg ile Çiftlikteyiz” başlıklı ineklerde meme sağlığı çalıştay ve bilimsel danışmanlık etkinliği düzenledi.

MSD Hayvan Sağlığı Türkiye Ruminant ekibi, çiftlik veteriner hekimlerine mastitis hastalığını bir uzmanla tartışma fırsatı sunmak amacıyla toplantı serisi düzenledi. “Pamela Ruegg ile Çiftlikteyiz” başlığı altında Türkiye’nin farklı bölgelerinde görev yapan 15 veteriner hekimin katılımıyla Çanakkale Uluova Süt Çiftliğinde gerçekleştirildi. Çalıştayın ardından Denizli ve Konya illerinde yer alan iki çiftlik daha ziyaret edildi.

Çiftliklerdeki hayvan sağlığının korunması ve süt kalitesinin geliştirilmesi için çalışmalar yapan Michigan Üniversitesi Veteriner Fakültesi’nde Antimikrobiyal Direnç ve Büyükbaş Hayvan Klinik Bilimleri David J. Ellis Kürsü Başkanı Prof. Dr. Pamela Ruegg, etkinlik kapsamında süt sığırlarında mastitisin etkisi, kuru dönem meme

sağlığı yönetimi, klinik mastitisin tedavisi ve iyi uygulamalar hakkında sunumlar gerçekleştirdi. Sunumların ardından katılımcı veteriner hekimler ile çiftliğin her birimi (sağımhane, yenidoğan üniteleri, düve üniteleri, mikrobiyoloji laboratuvarları vb.) gezildi ve klinik & subklinik mastitis vakaları, örnekler üzerinden grup içerisinde tartışıldı. Prof. Dr. Pamela Ruegg, ayrıca çiftliklerdeki ahırları, havalandırmayı, hijyeni, sağım salonlarını, kliniği ve tedavi protokollerini değerlendirek çiftliklere özel geri bildirimlerde bulundu.

Türkiye’de yaptığı çiftlik ziyaretleri ile ilgili konuşan Prof. Dr. Pamela Ruegg şunları söyledi:

“Süt ineklerinde en sık görülen hastalık olan Mastitis aynı zamanda en maliyetli hastalıktır. Mastitis,

verimliliği, üreme performansını ve süt ineğinin refahını azaltır. Yeni enfeksiyonların önlenmesi, başarılı mastitis kontrolünün anahtarıdır.

Mastitisi önleme, ineklerin yaşaması için temiz ve kuru bir ortam sağlamaya, hijyenin önceliklendirildiği tutarlı sağım uygulamalarına, subklinik enfeksiyonların etkili tespiti ve kontrolüne dayanmaktadır. Tüm bu unsurlar, doğrudan ineklerle çalışan kişilerin etkili bir şekilde eğitilmesine bağlıdır.

MSD Hayvan Sağlığı Türkiye Ruminant ekibinin düzenlediği eğitim oturumuna katıldığım için çok memnun oldum. Veteriner hekimlerle doğrudan çalışma ve onların çiftlik yöneticilerini olumlu yönde etkilemelerine yardımcı olacak

OVILIS®
OVIPAST IRP

Koyun Pasteurella'sında **ANİ KAYIPLARI ENGELLEYİN!**¹

Sürünüzü IRP teknolojisi ile geliştirilmiş
Ovilis Ovipast ile koruma altına alın.²

1. Hindson, J. C., & Winter, A. C. (2002). Manual of Sheep Diseases. Blackwell Science
2. Ovilis Ovipast KUB

bilgileri aktarma fırsatı yakalayabilmiş olmak oldukça keyifliydi. Bu atölye çalışması, Türkiye'deki olağanüstü bazı süt çiftliklerini ziyaret etme fırsatı yakalamamızla ve onları değerlendirebilmemizle daha da zenginleşti. Bu tarz pratiklerle çiftliklerde çalışarak yapılan eğitim, sınıfta öğrendiğimiz kavramları pekiştirmenin çok etkili bir yoludur.”

Sundukları çözümlere ek olarak bilgi ve deneyim aktarımı ile çiftliklerdeki hayvan sağlığını, refahını ve işletmelerin verimliliğini geliştirmeye odaklandıklarını ifade eden MSD Hayvan Sağlığı Türkiye Ruminant İş Birimi Direktörü Ebru Çoban, “2022 yılı itibarıyla dünya nüfusu 8 milyar kişiye ulaştı. Yapılan projeksiyonlara göre 2050 yılına geldiğimizde 9.8 milyar kişiye ulaşacağı tahmin ediliyor. Bununla birlikte, kişi başına yıllık gıda tüketiminde de ciddi düzeyde artış yaşanacak. Çiftliklerin sürdürülebilirlik ve verimlilik kavramlarını merkezlerine alarak, gelecek projeksiyonlarına hazırlanması, sadece kendi kârlılıkları için değil aynı zamanda gıda erişilebilirliği ve tedarikinin devamlılığı için de oldukça önemli. Bu anlamda, hastalıklarla akılcı bir şekilde mücadele edilmesi gerekiyor. Biz de MSD Hayvan Sağlığı olarak, bu mücadeleye destek olmak için, önemli ekonomik kayıplara neden olan mastitis hakkında, paydaşımız çiftliklere özel bir değerlendirme yapmak, bilgi ve deneyim paylaşımında bulunmak üzere ‘Pamela Ruegg ile Çiftlikteyiz’ projesini hayata geçirdik. Sektörümüze değer katmak için bu tarz projelere devam edeceğiz. Bilgi ve deneyim paylaşımı ile müşterilerimizin yanındayız.” dedi.

LUNGOXİN

Enjeksiyonluk Çözelti

20 mg/ml Doksapram HCl

Solumunun uyarılması ve

düzenlenmesinde...

50 *years*

Vetas

Dollvet'in yeni ürünü; 'Doğal bağışıklığı aktive edin' diyor.

Dollvet, Türk Veteriner Jinekoloji Derneği Kongresi'nde dikkatleri üzerine çekti!

Dollvet, altın sponsor olarak katıldığı Türk Veteriner Jinekoloji Derneği'nin X. Ulusal & IV. Uluslararası Kongresi'nde katılımcıların dikkatini çekmeyi başardı.

Dollvet'in altın sponsor olarak destek verdiği Türk Veteriner Jinekoloji Derneği X. Ulusal & IV. Uluslararası Kongresi, hayvan sağlığı alanında yerli ve yabancı 1000'in üzerinde uzmanın katılımıyla gerçekleşti. Kongre boyunca Dollvet stantlarında katılımcılara Dollvet'in mevcut ürünleri ve yeni dönem faaliyetleri hakkında detaylı bilgiler paylaşıldı. Kongre süresince en fazla dikkat çeken başlıklardan olan Dollvet'in yeni immün sistem ürünü Rapidoll, katılımcıların ilgi odağı oldu.

Tüm saha ekibi ile birlikte kalabalık bir katılım sağlayan Dollvet, özellikle Kongre'nin 2. günü gerçekleştirdiği uyu sempozyumu ve yeni immün sistem ürünü Rapidoll lansmanı ile katılımcılardan büyük ilgi gördü.

Dollvet, gerçekleştirdiği "İmmün Sistem ve Spesifik Olmayan İmmün Yanıt" başlıklı uyu sempozyumu ile bağışıklık sisteminin işleyişine dair önemli bilgiler paylaşırken yeni immün sistem ürünü Parapox virus ovis immunstimulanı Rapidoll'un geliştirilme süreci ve saha kullanımına dair detaylar uzman katılımcılarla paylaşıldı.

Dollvet, kongrenin 2. gününde gerçekleştirilen uyu sempozyumu ile birlikte kongre boyunca büyük merak uyandıran yeni immün sistem ürünü Rapidoll'un lansmanını yaptı.

Oturum başkanlığını Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Hasan Hüseyin Hadimli'nin yaptığı program kapsamında Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Viroloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Aykut ÖZKUL'un İmmün Sistem ve Spesifik Olmayan İmmün Yanıt başlıklı uyu sempozyumu ile birlikte, Dollvet Genel Müdür Yardımcısı Dr. Nilay Ünal ve Dollvet Saha Teknik Müdürü Uzm. Vet. Hekim Oktay Kurt, yaptıkları sunumlarla Rapidoll ile ilgili detayları paylaştı.

Dr. Nilay Ünal sunumunda Rapidoll'un geliştirme aşamaları ile birlikte etkinlik ve güvenlik çalışmalarına dair detayları katılımcılarla paylaştı. Uzm. Vet. Hekim Oktay Kurt ise Rapidoll'un kullanım alanlarına, çalışma prensiplerine ve kullanım şekillerine dair bilgiler verdi.

Katılımcıların yoğun ilgiyle takip ettiği program, Dollvet youtube kanalı üzerinden de canlı olarak yayınlandı. Yayın kaydına Dollvet youtube

Dollvet

ROCODOLL İLE
KORUMA ÇEMBERİNİ
GENİŞLET

Rocodoll, gebe inek ve düvelerin aşılanmasıyla buzağılarda E.coli, Rotavirus ve Coronavirusların neden olduğu yenidoğan diyaresine karşı pasif immünizasyon için kullanılan inaktif aşıdır.

Rocodoll, ülkemizde yaygın olarak görülen ve ishallerde en sık izole edilen **Rotavirus'un G6 - G8 ve G10** suşlarının üçünü birlikte içeren **ilk ve tek aşıdır!**

SADECE HAYVAN SAĞLIĞI İÇİN KULLANILIR

ROCODOLL

SİĞIRLARDA ROTA, CORONA VE E.COLİ ENFEKSİYONLARINA KARŞI İNKTİF AŞI

Dollvet Saha
Teknik Müdürü
Uzm. Vet. Hekim
Oktay Kurt

sorunlarına ve şap hastalığına yönelik 2 önemli aşının daha geliştirme aşamalarının tamamlandığını ve çok kısa bir süre içinde her iki ürünü de sektörün kullanımına sunmaya hazırlandıklarını ifade etti.

Konuşmasını Dollvet sizlerle birlikte büyümeye devam ediyor diye tamamlayan Kurt, çok yakında solunum sisteminde etkili bakterin & lökotoksin aşımız Pastedoll ile GMP standartlarında üretilen ve şap aşımız Aftodoll oil ve Aftodoll Jel çok yakında sizlerle birlikte olacaktır dedi.

Prof. Dr. Aykut ÖZKUL

hesabından canlı yayınlar sekmesinden ulaşılabilir.

Dollvet yeni ürünü Rapidoll ile

Doğal bağışıklığı aktive edin! diyor.

Dollvet Saha Teknik Müdürü Uzm. Vet. Hekim Oktay Kurt, yeni immün sistem ürünü Rapidoll ile ilgili merak edilenleri paylaşırken, doğal bağışıklığın hayvan sağlığı üzerindeki önemine dikkat çekti.

Çeşitli nedenlerle immün sistemin baskı altında olabileceğinin ve hayvanların hastalık etkenlerine karşı daha savunmasız kalabileceklerinin altını çizen Oktay Kurt, Rapidoll'ün bu gibi durumlarda, spesifik olmayan immün sistem faktörlerini uyararak veya aktive ederek hayvanlarda istenilen kuvvetli immün yanıtın oluşmasına katkı sağladığını aktardı.

Dollvet, yeni geliştirdiği iki aşısını daha piyasaya sunmaya hazırlanıyor!

Dollvet Saha Teknik Müdürü Uzm. Vet. Hekim Oktay Kurt, Rapidoll dışında hayvancılık alanında son derece önemli olan solunum sistemi

Dollvet

MASTITİS,
BÜYÜK EKONOMİK KAYIPLARA NEDEN OLAN
CİDDİ BİR SORUNDUR!

#sütünükoru

MASTİDOLL-3

SUBKLİNİK VE KLİNİK MASTİTİS İNFEKSİYONLARINA KARŞI
KORUYUCU İNAKTİF AŞI

BU 3'LÜ İLK KEZ BİR ARADA!

MASTİDOLL-3 İneklerde ve düvelerde: Escherichia coli, Staphylococcus aureus ve Mycoplasma bovis'in neden olduğu subklınik ve klınik mastitis infeksiyonlarına karşı koruyucu olarak kullanılmak üzere hazırlanan bakteriyel, yağ adjuvantlı, inaktif karma aşıdır.

HAYVAN VE ET İTHALATININ 14 YILLIK SERÜVENİ

Tarım Dünyası yazarı **Ali Ekber Yıldırım**, hayvan ve et ithalatının 14 yıllık serüvenini anlattığı yazısında "Hayvan ve et ithalatı sıradan ve herkesin kanıksadığı bir hale geldi. Çünkü, 2010 yılından bu yana kesintisiz olarak ithalat yapılıyor. Sadece canlı hayvan değil, A'dan Z'ye her şey ithal ediliyor." diyor. **Yıldırım**'ın, bu serüveni detaylı olarak anlattığı yazısını arşivinizde saklamanız için yayınlıyoruz.

Tarım ve Orman Bakanlığı, 2024 yılında 600 bin baş besilik sığır ithalatının planlandığını duyurdu. Daha önce de damızlık hayvan ithalatının bu yıl hangi şartlarda yapılacağı ilan edilmişti.

Besilik hayvan ithalatını, hayvanların dağıtımını, fiyatını, Et ve Süt Kurumu yapacak. Yani 1952'de hayvancılığı geliştirmek ve üreticiyi korumak amacıyla kurulan Et ve Balık Kurumu (2013 yılında adı Et ve Süt Kurumu olarak değiştirildi) 2010 yılından bu yana bir ithalat ofisi gibi çalıştırılıyor.

Hayvan ve et ithalatı sıradan ve herkesin kanıksadığı bir hale geldi. Çünkü, 2010 yılından bu yana kesintisiz olarak ithalat yapılıyor. Sadece

canlı hayvan değil, A'dan Z'ye her şey ithal ediliyor. Büyükbaşta besilik, damızlık, kasaplık hayvan, küçükbaşta damızlık ithalatı yapılıyor. Karkas et veya löp et ithalatı yapılıyor. Hayvanların yediği yemin hammaddesinin yüzde 50-60'ı ithalattla karşılanıyor. Zaman zaman kaba yem, saman ithalatı oluyor. Hayvan hastalanınca yapılan aşı veya diğer veterinerlik malzemeleri ithal ediliyor. Önemli oranda sperma ithalatı var. Hayvanlara bakacak çoban ithal. Yani ithal edilmeyen bir şey yok.

İthalat sarmalı nasıl başladı?

Bilmeyen veya unutan okurlarımız için hatırlat-

mak isterim. Türkiye'nin hayvancılıkta son 14 yıllık ithalat serüveni 2007-2008 yılında yaşanan büyük kuraklığa kadar dayanıyor. İki yıl üst üste kuraklık yaşanınca üretim düştü ve özellikle yem hammaddeleri arpa, buğday, mısır ve kaba yemin fiyatı yüzde 100 arttı. O dönemde çiftçinin ürettiği çiğ sütün fiyatı ise yarı yarıya düştü. Yani yem yüzde 100 zamlanırken çiğ süt fiyatı litre başına 80 kuruştan 40 kuruşa kadar düştü. Birçok üretici buna dayanamadı. Zarar ettiği için süt ineklerini kesmeye başladı. Tarım Bakanlığı o dönemde 1 milyondan fazla süt ineğinin kesildiğini açıkladı. Bakanlık 1 milyon dediğine göre bu çok daha fazlaydı.

Elanco

METABOLİK DÖNEMLERDE İNEKLERİNİZE YARDIM EDİN

- Klinik ve subklinik ketoziste enerji metabolizmasını düzenler.
- İştahı teşvik eder.
- Ketozis tedavisinde destekleyici olarak kullanılır.

Catosal®

Butafostan, Vitamin B12

PERFORMANSA GÜÇLÜ DESTEK

Catosal %10 Enjeksiyonluk Çözelti Bileşimi: 1 ml pembe, steril enjeksiyonluk çözelti 100 mg Butafostan (17,30 mg fosfora tekabül eder) ve 0,05 mg Vitamin B₁₂ ihtiva eder. Yardımcı madde olarak ise; n-Butil alkol, Sodyum hidroksit ve enjeksiyonluk su ihtiva eder. **Pazarlama İzin Sahibi Adı ve Adresi:** Elanco Hayvan Sağlığı Ltd. Şti. Cevizli Mahallesi, Tugay Yolu Caddesi, No:59/A, 12.kat, İç Kapı No:123 Piazza Ofis, Maltepe/İstanbul 34846 Tel: 0216 766 23 37

En sıkıntılı dönemde destekleme politikası değiştirildi.

Hayvancılık destekleme politikası 2008 yılında kökten değiştirildi. Bitkisel üretimde uygulanan ve başarısız olan doğrudan gelir desteğinin bir benzeri "hayvan başına destek" ödemesi ile hayvancılıkta başlatıldı. Destekler büyük oranda azaltıldı. Sektör desteksiz bırakıldı.

Süt ineklerinin kesilmesi ile kırmızı et fiyatları uzun süre adeta sabit kaldı. Çünkü inekler kesildiği için et arzı fazla oldu. Fakat bir yandan da süt inekleri kesilince doğurganlık azaldı ve hayvan varlığı azalmaya başladı. 2009 yılında kilosu 10 lira civarında olan karkas et fiyatı hızla yükselmeye başladı. Fiyat 15 lirayı bulunca ithalat gündeme geldi. Özellikle ithalat lobisi "kasapta et 50 lira olacak", "dünyanın en pahalı etini tüketiyoruz" diye lobi yaparak hükümeti ithalata zorladı.

İlk ithalat kararı nasıl alındı?

Dönemin Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehdi Eker, Aralık 2009 sonunda yapılan hayvan sayımında 1 milyon 700 bin baş besilik hayvan olduğunu ve ithalata gerek olmadığını açıkladı. Sadece 1,5 ay sonra 15 Şubat 2010'da hayvanlar ikinci kez sayıldı. Bu kez hayvan sayısının 2 milyon 90 bin baş olduğu, Nisan ayında bir daha sayım yapıldı bu kez besilik hayvan sayısının 2 milyon 200 bin baş olarak açıklandı. Bakan Mehdi Eker, hayvan sayısı 1 milyon 700 bin baş iken bile "sayım yaptırdık yeterli hayvan var ithalata gerek yok" dedi.

Damızlık birlikleri, hayvancılık örgütleri ithalat yapılmayacağını açıkladığı için gazete ilanı ile Bakan Mehdi Eker'e teşekkür etti. Nisan ayına gelince yapılan sayımda hayvan sayısı 2 milyon 200 bin baş olduğu açıklandı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Avrupa'dan hayvan ithal edileceğini açıklamıştı. Daha önce "ithalata gerek yok" diyen Mehdi Eker, ithalat yaparak et fiyatını düşürceklerini söyledi.

Et ve Balık Kurumu peş peşe ihale açtı

Nisan 2010'da hükümet o zamanki adıyla Et ve Balık Kurumu'na et ve canlı hayvan ithal etme yetkisi verdi. Deli dana hastalığı nedeniyle yıllarca et ithalatı yapmayan Türkiye ithalat kapılarını sonuna kadar açmış oldu.

Başbakan Erdoğan, ithalatın 10 gün içinde yapılacağını açıklayınca, Et ve Balık Kurumu aceleyle

29 Nisan 2010'da internet sitesinde ilk ihalenin şartnamesini yayınladı ve son başvuru tarihi 4 Mayıs olarak belirlendi. Hafta sonu tatili çıkarıldığında sadece üç günlük bir zaman tanınmıştı. Estonya, Letonya, Litvanya ve Macaristan'dan canlı hayvan ithalatı yapılacaktı. Üç günde hayvanları görmek, seçmek bile mümkün değildi. İkinci ihale 6 Mayıs'ta yapıldı. Fakat bu kadar kısa sürede ithalat yapılması mümkün değildi iki ihale de iptal edildi.

İhalelerin çoğunu Ürdün merkezli Hijazi kazandı

Et ve Balık Kurumu'nun o dönemde peş peşe yaptığı ihalelerin çoğunu Ürdün merkezli Hijazi Grup kazandı. Yapılan ihalelerle et fiyatı düşürülemedince Temmuz 2010'da Et ve Balık Kurumu'na sıfır gümrükle 100 bin tonluk canlı hayvan ithalatı için yetki verildi. Bu yetki kapsamında 15 Temmuz 2010'da 50 bin tonluk ihale yapıldı. Sonrasında özel sektöre de ithalat kapıları açıldı. Başlangıçta fiyat düşmüş görünse de Ağustos itibarıyla fiyatlar yeniden artmaya başladı. Çünkü üretim büyük darbe yedi.

O günlerde de vatandaşlar 1 kilo kıyma alabilmek için Et ve Balık Kurumu'nun ülke genelindeki 12 adet mağazası önünde kuyruklar oluşturmaya başladı. Et ve Balık Kurumu kıyma alımını 30 lira ile sınırlandırdı. O günlerde 30 lira ile 1 kilo 800 gram kıyma alınabiliyordu. Fazlası verilmiyordu. Bununla da yetinilmedi. Karkas et, löp et ithalatı yapıldı.

İthalat sürerken sıfır faizli kredi verildi

Bir yandan hayvan ve et ithalatı yapılırken bir yandan da Ağustos 2010'dan itibaren Ziraat Bankası aracılığıyla sıfır faizli hayvancılık kredileri verilmeye başlandı. Amaç içeride yatırımları destekleyerek üretimi artırmaktı.

Daha önce hayvancılık yapmamış, koyunla keçiyi, inekle boğayı ayırt edemeyenler bile devletin verdiği sıfır faizli kredi ile hayvancılığa yatırım yapmaya başladı. Krediyi alan ahır yapmaya ve hayvan almaya yöneldi. İçeride yeterince hayvan olmayınca damızlık ihtiyacı ithalata karşılandı. Böylece verilen sıfır faizli kredinin de önemli bir bölümü ithalata ve inşaata gitti.

Yetmedi, 2011 yılında ilk kez Kurban Bayramında kesilecek kurbanlıklar ithal edildi. 2012 yılında ilk kez saman ithal edildi.

Hayvancılık sektöründen çok, sektör dışından birçok kişi, şirket, holding sıfır faizli kredinin cazibesine kapılıp yatırım yaptı. Çok sayıda işletme kuruldu. Bunların bir bölümü ayakta kalsa da birçoğu da sonradan kapandı gitti. Ülkenin kaynakları heba edildi.

Mehdi Eker'in bakanlığı döneminde bu kadar yoğun ithalattan sonra, Hayvancılık Genel Müdürlüğü yayınladığı "Kırmızı Et Stratejisi" raporunda ithalatın çözüm olmadığı ifade edildi.

19 Yılder

"Hayvan sağlığında net ozmler"

retiyoruz.

LIVESTOCK HEALTH

POULTRY DRUGS

AQUACULTURE

ANIMAL NUTRITION

netfarma®

www.netfarma.com.tr

Milli Tarım Politikası ile ithalat sürdürü

Mehdi Eker'den sonra Tarım Bakanlığı görevine Faruk Çelik getirildi. Çelik'in de ilk işi kırmızı et fiyatları ve ithalat konusu oldu. Sektör temsilcileriyle bir araya gelerek kırmızı ette tavan fiyat uygulamasını başlattı. Faruk Çelik, 9 Şubat 2016'da, Ulusal Kırmızı Et Konseyi Başkanı Ahmet Hacıncı, Türkiye Kırmızı Et Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Bülent Tunç, Türkiye Kasaplar Federasyonu Başkanı Fazlı Yalçındağ'ın ve diğer sektör temsilcilerinin katıldığı toplantıdan sonra şu açıklamayı yaptı: "Aldığımız karar gereği karkas et yağsız fiyatının tavan olarak 23,3 lira, yağlı fiyatın ise 21,8 lira olması, kasapta vatandaşlarımızın daha yoğun bir şekilde kullandıkları kıyma tavan fiyatının 32 lira, kuşbaşı fiyatın ise 34 lira olmasıyla ilgili fikir birliğine varmış bulunuyoruz."

Binali Yıldırım'ın Başbakanlığı, Faruk Çelik'in Tarım Bakanlığı yaptığı 2016'da "Milli Tarım Projesi" açıklandı. Projenin en önemli ayaklarından birisi hayvancılıkta ithalatı önleyecek üretimi artıracak yerli ve milli bir projenin yaşama geçirilmesi idi.

Bu kapsamda Türkiye'nin 32 ili "Damızlık Düve Üretim Merkezi" ilan edildi. "Mera Hayvancılığı Yetiştirici Bölgesi" kabul edilen 25 ilde destekler sağlandı. Ayrıca, 22 ilde en az 500 baş kapasiteli "Damızlık-Koç Teke Üretim Merkezleri", 8 ilde ise en az 250 baş kapasiteli "Damızlık Manda Üretim Merkezleri" kurulması öngörüldü. Ette sınıflandırma, sütte anlık kayıt sistemi, hayvan hastalıklarıyla mücadele gibi konularda da düzenlemeler öngörülmüştü. Aslında yerli üretim için bir planlama yapılmıştı. Fakat, bu projeye rağmen ithalat bu dönemde de devam etti.

Projeler hep ithalatı artırmaya yönelikti

Faruk Çelik'ten sonra göreve gelen Ahmet Eşref Fakıbaba, ilk konuşmalarından birisinde "porsiyonları küçültün" demişti. Fakıbaba, Milli Tarım Projesi'ni rafa kaldırarak, ithalatla karşılaşmak üzere "250 bin damızlık düve projesi"; "5 bin baş koyun projesi" gibi yeni projeler başlattı. Projelerin özü ithalata dayanıyordu.

Hayvan dağıtılacak, yatırım yapılacak onun için ithalat yapılması gerekiyordu. İthalatı ithalatla önleme çabası her seferinde sonuçsuz kaldı. Çünkü ithalat yaparak ithalatı önleyemezsiniz.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde ithalat rekoru

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildiği 2018'de bakanlığın adı, Tarım ve Orman Bakan-

lığı oldu. Ahmet Eşref Fakıbaba'nın yerine Bekir Pakdemirli getirildi. Pakdemirli et konusundaki ilk açıklamasında "et yemeyin ot yiyin" dedi.

Et ve Süt Kurumu'nun 2018 Sektör Değerlendirme Raporu'na göre, Türkiye 2018 yılında, toplamda 1 milyon 460 bin 563 büyükbaş ve 426 bin 507 küçükbaş olmak üzere 1 milyon 886 bin 70 baş canlı hayvan ithal etti. Bu ithalat için ödenen toplam döviz 1 milyar 754 milyon 531 bin 892 dolar oldu. Bu, 2010 yılından bugüne ithalatta hem miktar hem de döviz bakımından rekordur. Bu dönemde yine 1 milyondan fazla süt ineği kesildi.

İthalat o kadar plansız yapıldı ki Et ve Süt Kurumu depolarında biriken dondurulmuş etler sorun olmaya başladı ve açılan ihale ile ihraç edilmek istendi. Ancak alıcı çıkmadı.

Bekir Pakdemirli, 2022 yılı sonu itibarıyla Türkiye'nin bir daha canlı hayvan ve kırmızı et ithal etmeyeceğini açıkladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'da "ithalat bitecek" açıklamaları yaptı. Fakat ithalat devam etti. Bekir Pakdemirli'den sonra göreve gelen Prof. Dr. Vahit Kirişçi de ithalatı sürdürdü.

2024'te 600 bin baş besilik sığır ithalatı planlanıyor

Vahit Kirişçi'den sonra bakanlık görevine İbrahim Yumaklı getirildi. Tarım ve Orman Bakanlığı

Hayvancılık Genel Müdürlüğü, bu yıl 600 bin baş besilik sığır ithalatı yapılmasının planlandığını açıkladı.

Bakanlığın bu yıl başlatacağı tarımsal üretimin planlanması kapsamında bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri var. Destekler, hibeler, krediler bu planlamaya göre yapılacak. Hayvancılıkla ilgili yakında hem uygulanacak üretim planlaması ilkeleri hem de verilecek destekler açıklanacak. Umarız ki geçmişten ders alınır ve gerçekten üretimi planlayacak, ithalat bağımlılığını azaltacak ve nihayetinde sonlandıracak politikalar uygulanır.

Özetle, Türkiye 2010 yılından bu yana kesintisiz olarak canlı hayvan, kırmızı et ithalatını sürdürüyor. Bu güne kadar 11 milyar doların ithalata gittiği hesaplanıyor. İthalat nedeniyle heba edilen kaynaklar, üretimde açtığı yaralar dikkate alındığında bu fatura daha da yüksek. Et ithalatının tek gerekçesi; kırmızı et fiyatlarının yükselmesi olarak gösteriliyor. Et fiyatı bahane. Yapılan ithalat fiyatları düşürmedi, artırdı. İlk ithalatın başladığı 2010'da karkas etin kilosu 10 liradan 15 liraya çıkmıştı. Bugün karkas etin kilosu 276 lira. İthalata verilen döviz, üretime, üreticiye verilse, hayvan ıslahı yapılırsa, Türkiye bugün canlı hayvan ithalatçısı değil, ihracatçısı olurdu.

SelSaf® 3000 var, sıkıntı yok!

Mevsim geçişi, taşınma, doğum öncesi ve sonrası stresi yok; oksidatif strese karşı yüksek direnç var! İçeriğindeki **L-selenometiyonin** ve **L-selenosistein** ile yüksek biyoyararlanıma sahip bir **organik selenyum kaynağı** olan **SelSaf® 3000**, geçiş dönemlerinde yoğun stres sonucu oluşan serbest radikalleri etkisiz hale getirir, bağışıklığı destekler.

K A R T A L
Hayata Pozitif Katkı!

15. TÜYEM

ULUSLARARASI YEM KONGRESİ
VE YEM SERGİSİ

Ellinci yıl

“BULUŞACAĞIZ”

18-21 Nisan / April

2024

Kaya Palazzo Golf Resort Hotel
Belek / Antalya

www.tuyem.com

Aşının Gücüne Güç Katar!

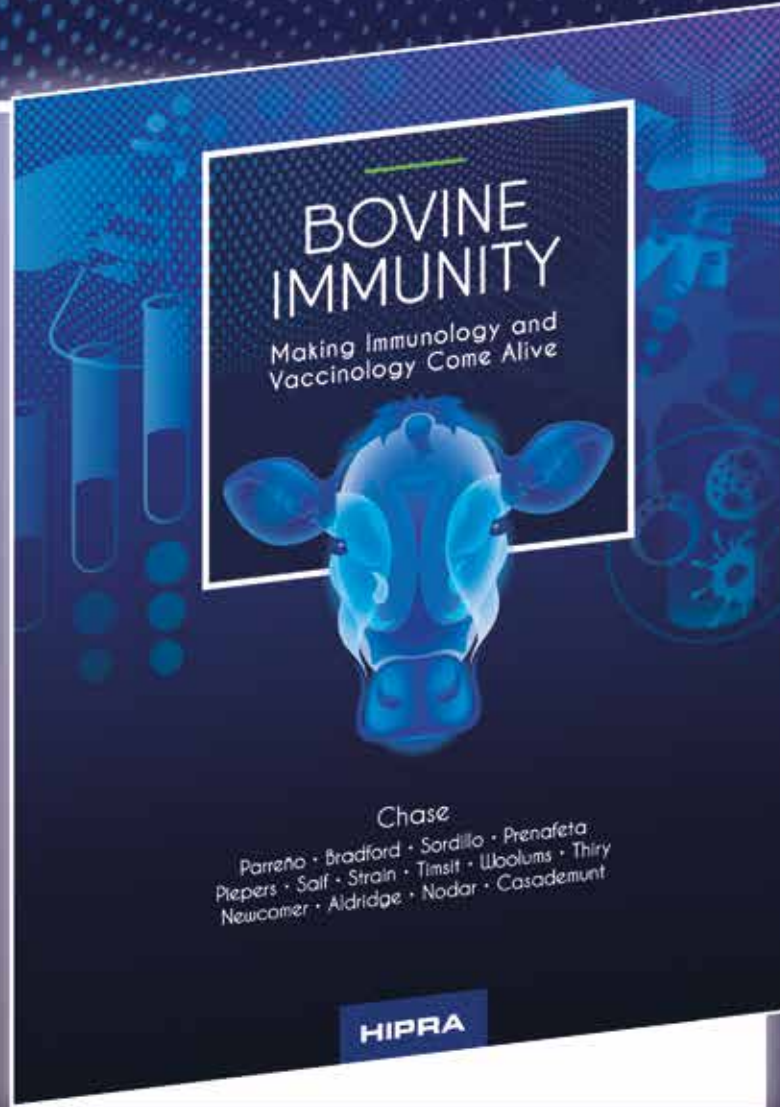

alke®

Merkez: Sahrayıcedit Mahallesi Batman Sokak Royal Plaza No:18 Kat:6 Kadıköy/İstanbul/Türkiye
Telefon: 0 216 379 56 00 - Faks: 0 216 379 55 95 E-Posta: alkenet@alkenet.com - www.alkenet.com
Daha geniş bilgi için firmamıza başvurunuz.

Aşının Kitabını Yazdık

**ASİ KORUR
KAZANDIRIR**

HIPRA

HIPRA TÜRKİYE

Hipra Veteriner Müstahzarlar Ticaret Limited Şirketi · Yukarı Dudullu Mahallesi Necip Fazıl Bulvarı
Keyap Çarşı Sitesi B2 Blok No: 44/29 · 34775 Ümraniye, İstanbul · Türkiye
Tel: (0216) 526 60 00 · Faks: (0216) 526 60 01 · turkey@hipra.com · www.hipra.com